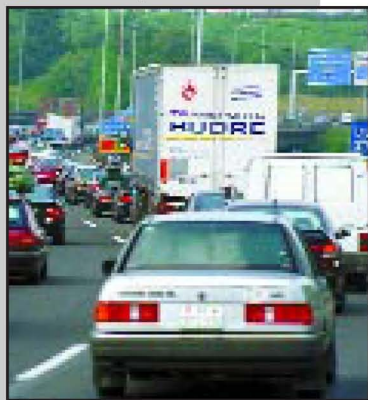

Errepideetan ohi baino auto gehiago ibili arren, ez da aparteko istripu eta arazorik izan • 13

politika

■ Ertzaintzak gazte bat atxilotu du Barakaldon herenegun izandako erasoekin zerikusia duelakoan • 9

'Brouard auzia'

Rodriguez Menendez, defentsako abokatu izan ostean, akusaziora pasa da • 10

■ Gazteriak eta Jarrairen manifestazioa galerazi du Guardia Zibilak Beran • 12

gizartea

■ «Haize berriak» iragarri ditu UEuko zuzendaritzak hurrengo urteetarako • 15

■ Nafarroako Eskola Kontseiluak ez du onartu alfabetatzea helduen irakaskuntzan sartzea • 16

ekonomia

■ Barañaingo Udalak baimena eman du herrian merkataritza gun e handi bat eraikitzeko • 19

mundua

■ Kolonbia

Andres Pastrana presidenteak FARC ez dela «narkogerrilla bat» erantzun die EEBBei • 24

kirola

■ Euskal Herriko Sega Txapelketan lehia bizia izango da gaur Larraizko zelaian • 33

kultura

■ Bihartik irailaren 1a arte udako ipuinak argitaratuko ditu EGUNKARIAK • 36

Balkanetan merkatu ekonomia eta Serbian «demokrazia» indartzea onartu dute Sarajevoko goi bileran

Nazioarteak onetsitako deklarazioaren arabera, Belgradek ez du laguntza ekonomikorik jasoko «bide demokratikoak» hartu artean

• 24-25

Euskal Herriko Hautetsien Biltzarra irailaren 18an eratuko dute Bilbon

Euskal Herri osoko lehen erakunde politiko nazionalaren sorrera ekitaldia izango da

■ JOAN DEN otsailaren 8an Udal Ordezkarien Batzarrak Iruñean abiatutako lehen instituzio politiko nazionala datorren irailaren 18an eratuko eta gorpuztuko da ofizialki. Irailean Bilboko Euskalduna jauregian egingo den batzarra, hortaz, sorre-

ra ekitaldia izango da. Biltzar hori sustengatzen duten alderdi politikoek (EAJ, EH, EA, Abertzaleen Batasuna, Zutik eta Batzarre) asteen berretsi dute konpromisoa eta Batzorde Iraunkorrak plazaratutako deialdiaren bidez egin dute gonbita. Bil-

tzarrak izaera mistoa izango du; izan ere, hautetsiez gain, udalek ere atxikimendua agertu ahal izango dute. Bost lantalde eratuko dira; besteak beste, naziotasunaren aldarria lantzeko eta egituratze politikoa eraikitzeko bana. • 6

ALLANDE SOKARROS

‘Agota’ pastoralerako dena prest

■ DEN-DENA gertu dago bihar, igandea, Sarrikotagainen, Altzai eta Lakarri artean, *Agota* pastoralta taularatzeko. Sei hilabeteko lan eskergaren eta ikasaldien emaitzak ikusteko saialdi orokorrrak egin dituzte asteen 80 aktoreek, Jean-Pierra Rekalt errejentaren agindupean. Pastoral honetarako lan handia egin dute Al-

tzai eta Lakarriko emakumeek, aktore guztientzat neurritan egin baituzte jantzi berriak. Niko Etxartek espreski prestatu zortzi abestiek ere ederki janzten dute kontakizuna. *Agote*-k gizarte zokoraketari buruzko istorio bat azaltzen du, Euskal Herrian jasan izan diren eta egun ere badiraute zokoraketen istorioa. • 35

iritzia

gaurko...

...elkarriketa

Peio Irarur

• 'BAI GARA' ALDIZKARIKO
KIDEA •

«Abertzaleek beren boza agerrarazi behar dute gai orotan»

Heldu den astean Baigorri eta Garazi eskualdeetako etxe guztietan banatuko da *Bai gara* aldizkari berria.

■ Zein da *Bai gara* izenaren arrazoia?

Bai, Baigorri bezala eta *gara* Garazi bezala. Izen horrek sinbolikoki erranahi handia du: herri bat gara, euskaldunak gara eta abertzaleak.

■ Zergatik atera duzue aldizkaria?

Beti eta gehiago, abertzaleek badute leku bat Iparraldeko bizian. Abertzaleek erregularki behar dute beren boza agerrarazi gai guztietan. Horregatik, gure kazetan gai asko agertzen dira. Gure iritzia emaiten dugu horietaz guztiez.

■ Zerk eragin du Baigorriren eta Garaziren juntatzea?

Bada, jadanik errealitate bat. Garazi eta Baigorri, ekonomia aldetik, kasik elkarri lotuak dira betidanik. Elkarrekilan badira super-sivom, PCD eta holakoak. Beraz, zuzen da behako orokor bat ukan dezagun, denek batean, Baigorri eta Garaziko arazoei buruz.

■ Autobidea da gai nagusietarik bat.

Pentsatzen dugu ondoko zenbakietan gai hori gehiago aztertuko dugula. Heldu den azaroaren 15ean delibero inportanteak hartuak izanen dira; uda honetaz baliatu behar dugu gogoeta zenbaiten egiteko.

Eneko Bidegain

BAIONA

...esaera

«Euskal kutzako altxorra? Euskara»

...hizpideak

Serbiarrentzat sosik ez Balkanen Egonkortasunerako goi bileran

■ Balkanetan bakea finkatzeko goi bilerak Europako Batasunak Kolonian joan den hilean markatutako planari segitu dio, besterik gabe, Sarajevon. Bosniako hiriburuan Mendebaldeak eta erregio horretako estatuek onartu duten hitzarmenak eskualde hori baketzeko zutabeak finkatu ditu. Horiek xede baten inguruan labur litezke: erregioan merkatu ekonomia sustatu, horrela demokraziari laguntzeko. Hori dela eta, milaka milioi euro eman go zaizkie Kosovoko

gerran zuzenean edo zeharka kaltetuak izan diren herrialdeei. Europa Hego-ekialdearen Egonkortasunerako Itunak, hala ere, ez dio ezertxo ere emango Serbiari, Jugoslaviako lehendakari Slobodan Milosevicek boterean segitzen baitu. Errusiako Gobernuak neurri hori zigor ekonomikotzat jo eta arbuia egin du, «horrek geroan arazoak ekarriko baititu». Mendebaldeak bestelako iritzia azaldu du: jokaera horrek Slobodan Milosevic botatzeko balioko duela argudiatu du.

Nahasmena berriro

■ *Brouard* kasuko azken xelebrekeria gertatu zen atzo. Rodriguez Menendez abokatua defendatzaile izatetik akusatzaile izatera igaro zen. Kasua konplexua dela argi da aspalditik, baina gero eta nabarmenagoa da batzuek kasua nahasi baino ez dutela egin nahi, irtenbiderik gabeko labirinto bihurtzeraino. Horrelako gertaeren aurka helegiteak aurkeztuta daude, eta, beraz, nahasmena sortzeko trikimailuak nolabait eragotzi ahalko direla espero daiteke.

Bizi, ez simulatu

■ Europako ikuskari parateatral zaharrena eta kasik bakarrena dugu pastoralak, urtez urte herriarrek taularatu ohi dutena. Tradizioari eusten zaio, baina ez zentzugabeko erritual baten erreplikapen aldagaitz bat egiteko xedez, baizik eta tradizioa biziberritzeko eta aldatzeko. Tradizioa simulatu edo bizi ez baita gauza bera. Lehenak tradizioa museo bihurtzen du, eta bigarrenak tradizioa gaurkotu egiten du.

Haize berrien beharra Udako Euskal Unibertsitatean

■ Udako Euskal Unibertsitatearen (UEU) ikastaroak atzo amaitu ziren Iruñean, eta aurtengo jardunaren balorazioa egin zuen zuzendaritzak. Miarrizteko eta Iruñeko ikastaroetan egindako lanaren inguruan balorazio ona egin zuten Mikel Aizpuruk eta bere taldeak, baina garai berrietara egokitu beharraz ere ari ziren. Azken garaiotan euskarazko irakaskuntzan gertatu diren aldaketak ugarietara egokitu

beharra duela UEUK esan zuen Mikel Aizpuruk. Belaunaldi berriak euskarazko unibertsitatean integratzea beharrezkoa dela ere nabarmendu zuen, eta horretarako bide berriak urratu beharko direla.

Euskal Unibertsitatea egituratzeko baldintza prestatzea izan du helburu UEUK, duela 27 urte sortu zenetik. Helburuari eutsiz, bitartekoak etengabe moldatuz egingo da bidea, egingo bada.

...pertsonaiak

IÑAKI RUIZ DE EGINO • Donostiako Digitex Arte erakustokiak egile donostiar honen 50 artelantek gora bildu ditu. Pinturak nahiz eskulturak jasotzen dira bilduman. Guztiek geometria dute ardatz.

RAFAEL RUIZ DE LA CUESTA • Nafarroako Auzitegi Nagusiko presidente berriak aitortu du Justizia ez dabilela ondo inongo herrialde zibilizatutan. Nafarroako Entzutegiko buru ohiak hobekuntza materialak eskatu ditu.

IBRAHIM RUGOVA • Kosovoko albaniarrek aukeratutako presidentea Kosovora itzuli da «behin-betiko». Iragan uztailearen 15ean Prishtinara bultatu zen lehen aldiz, baina berehala itzuli zen Erromara.

...datua

18.000 milioi pezetako inbertsioa egingen dute Barañainen El Corte Ingles eta Hipercor merkatari-tza gune handiek.

...adierazpena

«Athleticek duen filosofiarekin txapelketa bat irabaztea baino gauza handiagorik ez dago»

Joseba Etxeberria

Futbol jokalaria

... seiko urrea

[NAKI] RAZABALBEITIA

Hamaika ikusteko jaioak gara!

da eta— langileen ohiturak kontrolatzeari ekin diote eta industria berri indartsu bat sortu da EEBBetan: droga-testak egiteko enpresak.

Zenbait lanbidetan horrelakorik egitea uler daiteke eta, apika, beharrezkoa ere bada: hegazkin-pilotoen kasuan, adibidez. Baina, zein zentzu du horrelako praktika zabalteak gizarte-kontrola ez bada? Etikoki zuzena denetz at utzita, horrelako kontrolak

langiro desegokia sortzeko bidea dira, beldurra eta konfiantza-eza medio. Ebidentzia garbirik ba al dago porrua lantzean behin erretzen duen pertsona langile eskasagoa denik? Ez dirudi. Eta bestetik, droga-arazo larriak dituen pertsonari egin dakioken kalterik handiena lana bat-batean galtzea da, arazoa gainditzeko atea ixten zaio eta.

Halaber, eta drogak kaltegarriak direla onarturik ere,

enpresak horrelako sokatik tiratzen hasten badira, non egongo da muga? Kontrolatzen hasita, enplegatuen asteburuetako tragoak kontrola daitezke, astelehenean zaldi urdina arrapaladan ibil ez dadin edota txuleta larregi jaten duten, kolesterolak hezurreri krisiak eragin baititzake edota putanerrik ba ote dagoen plantilan purgaziorik edo gaitz larriagorik harrapatzeko arriskua neurtzeko edota *besaulkibola* baino kirol arrisksuagorik egiten duten, ez dezaten orkatila bihurtu korrika dabiltzanean eta baja hartu...

Zentzugabea, ezta? Bada, argi ibili, guganaino iristeak ez ninduke harrituko eta.

Gaizki esanak barkatu. *The end.*

• MATTIN •

Euskal identitatea

• EGUZKI URTEAGA •

[SOZIOLOGIAN DOKTOREGAIA ETA HISTORIAN LIZENTZIATUA]

Zer da euskal identitatea? Hori da frantses telebis-tako 5. katean (La Cinquième) aurkezle batek pausatu zidan galdera gaiari konsagratutako emankizun berezian. Frantzia batez ere, errextasunez erabiltzen den nozioa da, euskal galdera eta euskal arazo kozeptuen modura. Beraz, zehaz dezagun errealitate hau hobeki ulertzeko.

1. Euskal identitatea anitza da. Gizartean dagoen indibiduo eta talde bakoitzak elementu ezberdinei lotzen du. Lehenek, euskal hizkuntzari elkartzan duten bitartean, euskalduna izatea euskal ele-duna izatea baita, bigarrenek euskal tradizioari asoziatzen dute, hau da, herri kirolei, bertsolaritzari eta pastoralei. Iparraldean maiz aurkitzen den kasua da. Hirugarrenek, euskal lurraldetasunari (zazpi probintziak) lotzen badute, laugarrenek, subjektu politiko bati (euskal populua) josten dute. Azpimarratzeko da bakoitzak elementu bati edo askori lotu dezake-ela.

2. Euskal identitatea intentsitate diferentean bizia da. Izan ere, erakunde ala alderdi politiko abertzaleetan konprometitzen diren militanteek intentsitate haundiarekin bizi dute, euskal kulturaren murgilduak diren sortzaile eta aktoreak lez. Baina, hainbat pertsonak, euskaldun sentitu arren indar gutxiarekin bizi dute luzarotan atzerrian bizi izan direlako, euskal kultura deskubritzen ari direlako ala politikoki ez estigmatizatuak izateko. Zeren, alderdi politiko eta hainbat komunikabidek, euskalduntasuna atentatuekin nahasten dutenez, tarte bat sortzen dute.

3. Euskal identitatea partziala

da, esan nahi baita gizabanako bat euskaldun izateaz gain gizona edo emaztea, ikaslea ala lanbide batekoa, sinesduna edo jainkoga-bea, gaztea ala zaharra, ezkondua edo ezkongabea, gurasoa ala haurra dela. Bestela esanda, pertsona bakoitzak identitate asko ditu eta denek bere nortasuna osatzen dute. Identitate batzuek besteek baino garrantzi gehiago eduki dezake-ke, adibidez, pertsona bat bere sexuaren bidez definituko da batez ere. Horrez gain, identitateak kontraesan-garriak izan daitezke, identitate profesional eta familiarren (guraso ala senar/emazte) artean maiz suertatzen den erara.

4. Euskal identitatea ez da itxia ala irekia berez. Hain zuzen ere, komunikazio interpertsonala eta interkulturala lagun dezake zeren norberaren nortasuna asumitua delarik alteritatea ez da arrisku bezala ikusia. Hego amerikar, irlandar eta kosovar herriekiko elkartasuna (alor politiko, kultural eta humanitario-koa) adibide gisa har daiteke. Alabaina, batzuk, euskaldun gisa soilik definitzen dira eta beste identitate motak botatzen dituzte. Gerta daiteke jarrera xenofobo batera eramatea, espainol/frantses eta magrebiar imigranteen arabera adierazpen ezkorrek eginez. Maila horretan, kultura politikoak eta ikasketa maila zein motak jokoan sartzen dira.

5. Euskal identitatea aldakorra da. Denboran zehar, euskaldun sentitzeko era mugitzen doa. Haurrak, euskal nortasuna futbol zein pilota selekzioei identifikatzeari lotzen badu, gazteak, euskal herriari eta militantismoari asozia dezake. Eta, adindunak, euskal hizkuntzaren erabilpenari elkartuko du, batik bat, euskaldun berria bada eta indar berezi bat egin behar izan

“
*Indibiduoek beraien
identitateak
eraikitzen dituzte
eredu familiar, eskola
ibilbide, lagun
harreman ala
egindako bidaien
arabera*

badu hizkuntza menperatzeko (gau eskoletara joanez adibidez). Aldakorra da ere belaunaldien artean. Belaunaldi batek 1936tik gora bizitako gerra gogoan badu, beste batek, 60 eta 70. hamarkadan bizitako erre-presioa izango du, eta azken batek euskal kulturaren berreskuratzea aipatuko du (literatura, antzerkia eta prentsa adibide direla).

6. Euskal identitatea geroz eta gehiago eraikia da. Izan ere, indibiduoek beraien identitateak eraikitzen dituzte eredu familiar, eskola ibilbide, lagun harreman ala egindako bidaien arabera. Hala-ber, talde bakoitzak bere nortasuna egiten du jasandako gertakizun politiko, edukitako hezkuntza sistema, bizitako lekuaren (hiri ala herrixka) arabera. Euskal identitatea geroz eta gutxiago emana da eta bakoitzak osatu behar du aipatutako dimentsioen arabera eta nahi dituen elementuak elkartzuz. Bizitza osoa irauten duen lan amaigabe bat da.

... LORE ERRIONDO

Miraria!

Ospatu berria da gurean Haur Hizkuntzaren Ikaskuntzarako VIII. Biltzarra, eta oihartzun handia izan du, gainera, honek komunikabide guztietan. Ia egunero izan dugu elebitasuna eta eleaniztasuna irakur/entzungai, bai eta honekin lotutako gainerako kontuak ere. Gaurkoan honako honetara, ordea, horren guztiaren muinean dagoen eta askotan erreparatu ere egiten ez diogun gertakizuna ekarri nahi dut, Miguel Siguane ai-patutako ideia bati helduaz. Berak esan bezala, «hizkuntza bat ikastea ekintza miresgarria da».

Hala da, miraria, nahiz eta eleiza katolikoak beren zerrendan katalogatuta eduki ez. Oso da garrantzitsua elebitasuna, eleaniztasuna... eta horrelakoen azterketan murgiltzen gara, gainera, bereziki gurea bezalako egoerak bizi ditugunak. Baina hizkuntzarik gabe ez legoke elebiduntasunik. Egia da, tontakeria ere bai pentsatuko duzue askok, baina honelako tontakeriek egozten dioguna baina garrantzi handiagoa dute, abiapuntua direlako, ardatza, eta beste alderdietan bezala honetan ere, hain oinarritzakoak direnei, horrelakoeak direlako ez diegu jaramonik egiten ez eta duten balioa aitortu ere.

Hizkuntzen jabe izateko, hizkuntzaren jabe izan behar dugu, eta hizkuntzak egiten gaitu garena, hizkuntzek jantzi.

Irudikatu al duzue sekulan zeuen burua hitzik gabe? hizkirik gabe? Ulertzeko, mintzatzeko, irakurtzeko, idazteko gai izan eta ezin? Hartu minutu bakar bat honetarako. Pentsatu zuen bizitza egun arrunt batean hizkuntzaren bitartez egiten duzuen eta gabe ezingo zenuketena.

Zer sentitu duzue? Hotzikara, oiloipurdia, ezintasuna, amorrazioa...? Ezin izan duzuela irudikatu?

Nik bai, baliteke lanbidea dela medio ikerketa batean honelakoak aztertu behar eta aurrez aurre izan ditudalako jazoera hauek jasaten dituzten pertsonak. Gogorra benetan, gordina oso, azalgaitza.

Tamalgarrria da benetan edozein gaitz, arazo, istripu. Errukigarriakitsu, elbarri, hankamotzak, baina gaitzerdi! diot halakoetan, sikiera komunitatzeko gai dira, ez nuke niretzako nahi ez inori opa tamaina horretako isolamendurik.

...kornerra

MIKEL ELORZA

Onanismoa

■ Zabaldu samar dago onanismoa bakarkako plazerra dela. Baina, jatorrian, Bibliako Onanen jarduna ez zen bakarkakoa, atzera-mar-txa egitekoa baizik. *Coitus interruptus* esaten zaion hori litzateke onanismoa. Neurri batean, Arabako agiriekin EHk egin duena. Sartu, eta azken orduan atera. Jakina da PPK sinatu edo ez sinatu erabilera gaiztoa egiten duela; jakina da kale borroka izateak ez duela EHren bake-bideen aldeko apustua ezertan epeltzen; eta ez da harritzekoa sektore batzuek ulertzea tentsio giroa behar dela tentsioa osotasunean mantentzen duen Gobernuaren aurrean. Baina, hala ere, jakina behar du izan *interruptus*-arena ez dela metodo guztiz seguru. EHren jarrera etikoa, indarkeria guztien inguruan diharduenean, ulergarria da; baina jarrera politikoak ere zama du. Areago kale borroka keinuak jaio diren egunotan.

Gudarien etorbidea, z/g 20140 Andoain

zuzendariari@egunkaria.com

943 300 228

OHARRA: Ahalik eta iritzi gehienek izan dezaten tokia, ez da komeni makinazko 15 le-
rro baino luzeago idaztea gutun hauetan. Idatzi duenaren izena, telefonoa, helbidea
eta NAREN zenbakia agertu beharko dira. Laburtu behar izanez gero, zuzendaritzak
bere esku du horretarako eskubidea. Erdaraz iristen diren gutunak ez dira argitaratuko.

zuzendariari

Inpotentzia, injustizia eta itxaropen eza

Berriro behartu gaituzte gure seme-
ak kartzelaren atarian agurtzera.

Berriro Espetxe erakundearen es-
ku uzten ditugu zigor luze bat bete-
tzeko, modu horretan euren bizitza
gazteak eta etorkizuna suntsituz.
Behin eta berriro salatzen ditugu in-
justizia hauek. Arazo honetan inpli-
katutako pertsona eta erakunde
guztien aldetik erresponsabilitatea
eskatzen dugu.

Baina, zoritxarrez, gizarte hau gor
inkontzientez beteta dago.

Eta bitartean, Oskar Amezaga eta
Sergio Ortiz de Zarate bezalako gaz-
teak kartzelan nola sartzen dituzten
ikusten jarraitzen dugu. Bertan eu-
ren bizitzako hiru urte eta sei hilabe-
te galduko dituzte eta horrek ez die
sofrimendua besterik ekarriko.

Duela lau urte baino gehiago atxi-
lotu zituzten gazte hauek, zulo bate-
an poltsa bat sartzeaz akusatuta,
baina hori ez zuen inork ikusi. Ma-
drilera eraman zituzten; inkomuni-
katuta ukan zituzten; Epailearen au-
rrean egindako salaketaren arabera
torturatu egin zituzten, nahiz eta ho-
nek, beti bezala, aurrera egin ez
zuen; behartuta deklaratu zuten Ko-
misaldegian, eta gero ez zuten hori
Epailearen aurrean baietsi; fidantza-
pean askatu zituzten eta elkarte ho-
nek salatutako epaiketa horietako
batean epaitu zituzten, proba gisa
polizien deklarazioa soilik erabiliz.
Gainera, hauek kontraesankorrak
eta segurtasunik gabekoak izan zi-
ren. Eta hiru urte eta erdiko kartzela
zigorra ezarri zieten.

Errekurtsoa eta zigorraren baie-
zapena; atxilotu zituztenetik lau ur-
tera, lau urtez angustiaz beteta itxa-
roten bai eurak, euren senitartekoak

eta lagunak, eta orain kartzelaratzeko
agindua jaso dute.

Euren plan guztiak ezerezean, la-
nak galduta, harreman pertsonalak
etenda. Azken finean, euren bizitza
gazteak apurtuta. Eta guzti hau,
zertarako?

Ba, gor inkontzienteak herri ho-
nek bizi duen arazoari konponbidea
emateko gauza ez direlako. Leku eta
momentu batean ikusi zituzten har-
tan lehentasuna eraginkortasun po-
lizialak zuelako eta horregatik behar
zirelako atxilotetak. Politikoez eta
hedabideek norbait harrapatzea es-
katzen zutelako une oso gaztazkatsu
hartan. Euskal gazte geldiezinak eta
solidarioak zirelako, eta inguru ze-
hatz batean ezagunak zirelako.

Askok ari da hitz egiten egunotan
indarkeria-espresioei buruz. Hau bai
dela indarkeria. Hau bai dela injusti-
zia. Hau astakeria bat da.

Norbaitek uste baldin badu gizarte
honetako arazoak honela konpon-
tzen direla, erabaki hauekin gure
gazteak guztiok aipatzen dugun itxa-
ropenez betetako etorkizun horreta-

rako prestatzen ari garela, zertan ari
den ez dakielako izango da.

Sofrimendua, inpotentzia eta in-
justizia ereiten jarraitzen da. Eta
ereiten duenak bildu egiten du. Kasu
honetan, zer izango da bilduko du-
guna?

Bizkaiko Gurasoak taldeko kideok
Sergio eta Oskar ezagutzen ditugu.
Euren egoera salatu genuen duela
zenbait hilabetetako prentsaurreko
batean eta eurekin dugun harrema-
nean jabetu gara eurak bezalako gaz-
te asko behar ditugula, langileak, so-
lidarioak, samurrak, esker onekoak.
Horrelakoak izateagatik soilik eta
guztiontzako hobea izango den herri
baten aldeko lanean euren aletxoak
jartzeagatik faktura gogor bat ordain-
du behar dute. Baina aletxo hori oso
handia da. Euren gaztetasuna da.

Besarkada handi bat Gurasoetako
aita eta amen aldetik. Zuokin jarrai-
tuko dugu eta baita zuok bezala
inork salatzen ez duen indarkeria
honen biktima direnekin ere. **Txusa
Etxeandia** • Bizkaiko Gurasoak
taldeko kidea

galdeiozu...

Battitta Boloki

EUSKAL HERRIKO GARAPEN KONTSEILUKO
IDAZKARI NAGUSIA

**Garapen Kontseiluak, Ipar
Euskal Herriko
Departamenduaren gaiaren
inguruan, iritzirik ez ematea
erabaki du. Zergatik hori?**

Manex Erdozia [Baiona]

■ GARAPEN KONTSEILUAK

97 kide elkartzen ditu: 67 sozio
profesional, 15 hautetsi eta 15
administratioko ordezkari. Eus-
kal Departamenduari buruz, ad-
ministratioak debatean parte
hartzeko ahalik ez duelakotz,
Kontseiluak estimatu du ez zue-
la elkarte guziak engaiatzen zi-
tuen postura orokor bat hartzen
ahal. Hala ere, gai hori debate
publikoan sartua denaz gerozt,
deliberatu du kontsulta bat egi-
tea, sozio profesionaleko 67 or-
dezkarier buruz, jakiteko Euskal
Departamenduaren alde edo
aurka direnez eta hori irailaren
15eko.

• MONTXO •

astejorran

• VICTOR MANUEL MAEZTU ESPARZA •

[CDNKO IDAZKARIA]

Langabeziari aurre egingo ote dio Nafarroako Gobernuak?

Dagoeneko eratuta daukagu Nafarroako Gobernu berria, zoritxarrez gobernu kontserbadorea oraingoan ere.

Inbestidura-ekitaldiko diskurtsoan, aurreko hauteskundee-tan UPNk aurkeztuta-ko programaren laburpen bat irakurri besterik ez zuen egin Miguel Sanzek, batzuetan huts eginez gainera. Hitzaldian ez genuen inongo berrikuntzarik sumatu; ez zen aurrera egiteko ekimen zehatzik aurkeztu, ezta ideia politiko berririk adierazi ere. Laburtzerik izan zuen, bai, bi orduko irakurketa saio hura, hurrengo esaldi honekin: «Aurretik ere utziko dugu Administrazio Foralak bertako funtzionarioek markatzen duten bidetik segi dezan».

Gobernu berriko kideak ere ezagutzen ditugu, eta hiru multzootan azter ditzakegu:

– Beteranoak. Horietako batzuk, arrastorik utzi gabe joan dira, lana

funtzionarioen bizkar utziz eta euren inaugurazio ekitaldietara mugatuz. Beste batzuek, jarrera antidemokratikoa agertu dute, eta leihaketen adjudikazioak behatzez egin, Legebiltzarren eskakizunei inongo jaramonik egin gabe.

– Berriak. Oraindik ezin dugu horiei buruzko iritzirik eman eta konfiantzazko botoa emango diegu.

– Sailez aldatutakoak. Zaila da hainbeste arrain hiltzea, hartzak hainbeste ardi akabatzea edo UPNtik hurbil dauden enpresek Barcinaren hiru urteetan beste kutsatzea. Gauza onik egotekotan, zera da, animaliek eta landareek euskararik ez

dakitenez nekez jarraituko duela Markotegikitsu-itsuan euskararen aurka egiten.

Gobernu berri honek arazo garrantzitsuenari aurre egiten jakingo ote duen kezka dugu orain, enplegua sortzearen alde egiten jakingo duen, alegia.

**Erredakzioan itzulia*

• IÑIGO URKULLU •

[EAJ-KO LEGEBILTZARKIDEA]

Itun politikoaren kultura

Alderdi politikoak hauteskundeetara aurkeztzen direnean irabazteko aurkeztzen dira, ondoren gobernatzeko asmoarekin. Alabaina, eta Euzko Alderdi Jeltzaleaz arituko naiz, helburua ez da izaten gobernatuz boterea biltzea, baizik eta gobernatzen den lurralde edo herrialdean eredu politiko, sozial eta ekonomiko jakina ezartzea.

Eta gaur egun, Euskadin alderdi politiko guztiek nahi dute gobernatu. Eta hori oso positiboa da. PSEk gobernatu nahi du. Horretan dihardu erarik duen tokietan. Eta erarik ez duen tokietan politikatik urrunduen dauden estrategia politikoe-tako bat aplikatzea erabaki du: beste batzuei, 20 urtez gobernu-eratzukizunean lagun izan dituztenei, gobernatzea eragotzi. Kontua ez da programa edo hautagai jakin bati botoa ematea, alderdi jakin bati gobernatzea eragotzea baino. Arabako PSE zernahi egiteko prest egon da EAJk ez gobernatzeko. Eta nire ustez era beretsuan jokatu zuen gainerako lurraldeetan ere, hartarako modurik izan balu, nahiz eta hainbat legegintzalditan EAJren gobernukidea izan. Baina denok dakigu zeintzuk izan ziren hauteskunde-emaizak.

PPk ere gobernatu egin nahi du eta

erantzukizunak izan nahi ditu. Araban lortu egin du, eta legebidez lortu ere. Gainerako lurraldeetan ezin du, eta zenbait tokitan, Bizkaiko Batzar Nagusietan kasurako, erantzukizun-postuetatik kanpo geratu denean, ezin ezkutatu izan du nahigabea, eta aspaldian ez bezalakoa haserrealdia izan du.

Eta EHk ere gobernatu nahi du, berak ere erantzukizunak izan nahi ditu Euskadiko erakundeetan, eta ho-

ri ona da Herriarentzat. Eta EAJ prest dago berriekin akordioak egiteko, beste alderdi guztiekin bezala, euskal abertzale zein espainiar abertzale. Eta egin ere eginak ditu lehen ere PSE, PP eta IUekin. Baina beti ere abiaburu nagusia erakundeak euskaldun guztien zerbitzurako kudeatzea dela, aldundietan eta udaletan inon baino nabarmenagoa baia hala jardun beharra. Eta kudeatu, gobernukide diren alderdi guztiek bultzatuko duten programa sozial, ekono-

miko eta kultural batean oinarrituz. Oinarri politiko sendoak dituen programa, zeren EAJren ustez horixe baita erabateko autogobernurantz joateko bidea. Gure iritziz Euskadik baduelako herri gisa garatzea eta uste dugulako autogobernuak, azken 20 urteotan bezala, onura sozial, ekonomiko eta kulturala ekarriko diela euskaldun guztiei.

gogoratuz

• JOXAN ELOSEGI •

• Duela 210 urte

Egalité, Egalité, Egalité

I1789ko abuztuaren 4an hartu zuen Frantziako Nazio Batzarren inperioaren barneko noble eta, bidenabar, lurralde guztien pribilegioak eta errejimen bereziak ezdeusean uzteko erabakia. Zera zioen, hain zuzen ere, aldarrikapen garrantzitsu haren 10. artikulua: «Izanik nazioaren konstituzioa eta herriaren askatasuna herrialde guztientzat haletako batzuek dituzten pribilegioak baino onuragarriagoak, eta gogoan edukirik ezinbestekoa dela horien ezabatzea inperioko eskualdeak oro batera-

tuko badira, jakin bedi bertan behera geratzen direla, erremediorik gabe, herrialdeen pribilegio guztiak eta frantses guztien zuzenbide orokorrak hartuko duela hemendik goiti haien orde». Amaibidean jarri zituzten horrenbestez Lapurdi eta Zuberoako foru-errejimen bereziak eta Nafarroako erresuma bera, Frantziako koroari aspaldian lotua zena.

Frantzia handiko hiritar arrunt bihurtu ziren lapurtarrak eta zubertarrak, ordura arte Frantziako erregeren menpeko bereziak izan zirenak.

Ez zuten denek, ez inolaz ere, gogo onez hartu aldaketa hura, gerokoan gertatuek erakutsiko zuten bezala —gogora ekar ditzagun, esate baterako, lapurtarren deportazio itzelak—. Bestelakoa zen, ordea baxenafartarren auzia. Ordura arteko Frantziako eta Nafarroako errege zena «Frantses guztien errege» bihurtu zuen Nazio Batzarren, axolarik ez ziela batere nafarren nortasunak. Nafarroaren auziari heldu zioten noizbait buruzagi iraultzaileek eta, delibero askoren ondoan, erresuma ttipi hura Fran-

tziako arragoan urtu beharra aldarrikatu zuten. Berdintasuna.

Egun gutxi batzuetako kontua izan omen zen Frantziako Iraultza. Hiru urte eta erdiren buruan hil zuten erregea. Ez da marka txarra, nahi luke batek baino gehiagok. Baina Napoleonen inperioa etorri zen ondoren, eta monarkia, eta errepublika, eta inperioa, eta errepublika... Xurien eta gorrien arteko gatazkak luzatu zuen Frantziako Iraultza XIX. mende osoan zehar, harik eta Gerla Handiak Frantzia handia, demokrazia modernoaren habia, sagaratu zuen arte.

Demokraziaren mesprezua ezagutu eta pairatu du aspaldidanik Ipar Euskal Herriak. Aurreramendu handiak ekarri zituen Frantziako Iraultzak, dudarik gabe; zeinen nardagarria den, ordea, haien eskutik gorpuztu den nazionalismoa!

EUSKAL HERRI OSOKO LEHEN INSTITUZIO POLITIKO NAZIONALAREN SORTZE ETA ERATZE EKITALDIA IZANGO DA

Euskal Herriko Hautetsien Biltzarra irailaren 18an eratuko da, Bilbon

■ Biltzarrak izaera mistoa izango du: hautetsien esku hartzeaz gain, udalek ere atxikimendua agertu ahal izango baitute

■ Hamabost kidek osatutako zuzendaritza batzordea aukeratuko dute eta bost lan talde jarriko dituzte abian

■ Bilboko Euskalduna jauregian izango da biltzarra, Batzorde Iraunkorrek egindako deiaren arabera

Pello Urzelai / Donostia

EUSKAL HERRIKO HAUTETSIENTSIEN BILTZARRA irailaren 18an eratuko da, Bilboko Euskalduna jauregian. Euskal Herriko udal hautetsi guztiei gonbita eginez joan eta parte har dezaten, biltzarrerako deialdia egin zuen atzo Batzorde Iraunkorrek, egitasmoa sustengatzen duten alderdi politikoek aste honetan konpromisoa berretsi ondoren.

Joan den otsailaren 6an Iruñean egin zen Udal Ordezkarien Biltzarrerarekin abiatu zen Euskal Herriko lehen instituzio politiko nazionala, EAJ, EH, EA, Abertzaleen Batasuna, Batzarre eta Zutik alderdi politikoek bultzatuta. Orduko biltzarrean «udal izaieran oinarritutako euskal instituzio nazionala eratu nahia» adierazi zuten udal ordezkariak eta helburu nagusiak finkatu zituzten.

Otsaileko biltzarra proiektua abiatzeko zen, eta datorren irailaren 18ko biltzarra, berriz, instituzioa eratzeko izango da. Irailaren 18ko biltzarra, beraz, Euskal Herriko lehen instituzio politikoaren sorrera ekitaldia izango da. Horregatik, jardunaldia ospakizun gisa antolatzeko asmoa dute bultzatzaileak. Era berean, Euskal Herriko zein atzerriko hainbat erakunde politiko eta sozialek gonbidatu gisa parte hartzeko gonbita jasoko dute.

Otsailean proiektua aurrera eramateko Batzorde Iraunkorra osatu zen. Hamar hautetsik osatutako batzorde hori egituraketa proposamen bat lantzen ari da eta iraileko biltzarrean aurkeztuko du, onartua izan dadin.

Atzo kaleratutako deialdiak dioenez, «biltzarra ospatu zenetik 6 hilabete pasa direlarik, eta sei lurraldeetatik lauri eragin dieten hauteskunde ondotik udal hautetsiak berriak izan

OSKAR MONTERO

Otsailaren 6an Iruñean egindako Euskal Herriko Udal Ordezkarien Biltzarrean, instituzio nazionala eratze nahia agertu zuten bildutakoek.

direlarik, Iruñeko Biltzarrean aukeratua izan zen Batzorde Iraunkorrek aurretiazko lanak burutu ditu, erakunde sortzearen aldetik, era berean lan eta erabaki proposamenak ere burutu dituela-

rik, Udal Hautetsien Biltzarrak aztertu edo onartu ditzen». Batzorde Iraunkorren partaide eta deialdiaren sinatzaileak honako hauek dira: Roberto Otxandio, Borja Jauregi, Maria del Yermo

Urkijo, Jose Luis Etxegarai, Jon Jauregi, Gemma Mendietta, Fernando Flores, Pello Gonzalez, Iñaki Beraza eta Joanes Goienetxea. Joan den ekaineko hauteskunde onorioz, hautetako batzuk

dagoeneko ez dira udal hautetsiak.

Orain arte landutako proposamenen arabera, Biltzarra hautetsiek osatuta izanik ere, udalek atxekimendua agertzeko aukera izango dute. Batzorde Iraunkorrek eginiko deialdia «Euskal Herriko udal hautetsi guztiei» zuzendurik dago. Biltzarrean parte hartzeko «hautetsi bakoitzaren askatasuna» nabarmentzen da deialdian eta jakinarazten zaie irailaren lehenengo astean gonbidapen zuzena jasoko dutela beren udaletxean.

Horrez gain, iraileko eratze biltzarrak hala onartuz gero, hamabost kidek osatuko dute lehen instituzio nazionalaren zuzendaritza eta bost lan talde sortuko dira helburu nagusiak gauzatzeko. Zuzendaritzak taldeak koordinatuko ditu eta eguneroko lanaren ardura izango du.

Jardunaren antolaketa

Bost helburu, bost lan talde

■ Batzorde Iraunkorra lantzen ari den proposamenaren arabera, Euskal Herriko Hautetsien Biltzarreraren baitan bost lan talde osatuko dira, bost helburu nagusiei erantzuteko asmoz.

Naziotasuna aldarrikatzea • Euskal Herria nazio gisa aldarrikatzeko helburuari erantzuteko, naziogintza lantzeko taldea sortuko da.

Egituraketa politikoa eraikitzea • Biltzarra Euskal Herriaren lurraldetasunaren lekuko izanik eta egituraketa politikoa eraikitzeari laguntza ematea helburua harturik, lan talde bat osatuko da Euskal

Herriaren egituratze instituzionala nola izan daitekeen aztertzeko.

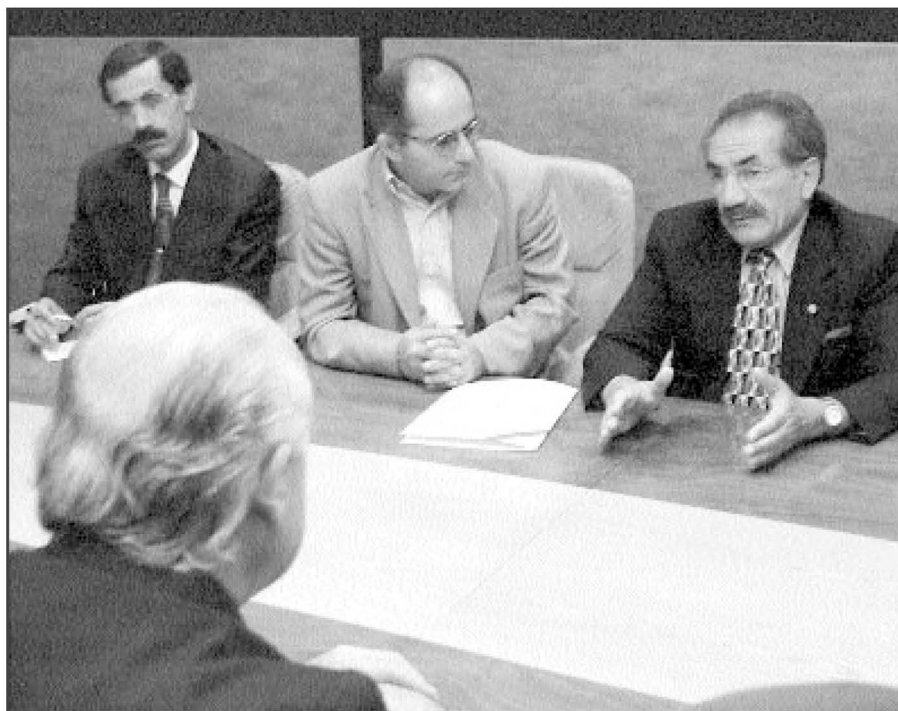
Diagnosticoa egitea • Euskal Herriari buruzko diagnostiko oinarritzako egiteko konpromisoa harturik, egoera orokorra eta aterabideen azterketa egiteko lan talde bat sortuko da.

Nazioarteko ordezkaritza • Atzerrian nazio gisa agertzeko modua aztertu eta bideratuko duen talde bat osatuko da.

Barne jarduera • Barne jarduera ziurtatzeko araudiaz eta arazo teknikoez ardurako den lan taldea ere izango du Euskal Herriko Hautetsien Biltzarrak.

Kurduak Lizarrako alderdiekin

Yaser Kaya lehendakaria eta beste bost ordezkari EAJ, EH, EA eta IUko ordezkariekin bildu dira

Yaser Kaya (eskuinean) Xabier Arzalluz buru zuen ordezkaritza jeltzalearekin.

Herri Batasunako ordezkariak HBren 20 urteko historia biltzen duen liburua eman zieten.

Iñaki Uriarte / Bilbo

Erbestean dagoen Kurdistango Parlamentuko lehendakaria eta beste bost ordezkari euskal alderdiekin bildu ziren atzo Kurdistango egoera politikoa aztertzeko. Yaser Kaya parlamentuko lehendakariak eskertu egin zuen EAJ, EH, EA eta IUk Kurdistango Parlamentua Gasteizen bil zedin eginiko ahalegina, eta laguntza eskatu zien Abdullah Ocalan PKK-ko burukide kurduaren bizitza salbatu ahal izateko.

KURDISTANGO PARLAMENTUA Gasteizen bil zedin onartu zuten lau alderdiek erbestean diharduen parlamentu horren lehendakariaren eta beste zenbait kideren bisita hartu zuten atzo Bilbon.

Goizeko 09:30etan Xabier Arzalluz buru zuen ordezkaritza jeltzale batekin bildu ziren Sabin Etxean. Bertan Yaser Kaya EAJrekin urteotan duten harremana eta adiskidetasuna gomutarazi zituen.

Herri Batasunarekin, Eusko Alkartasunarekin eta IU-Ezker Batuarekin ibilbidea amaitu arte egoera politikoa- ren azterketa publikorik egin gura izan ez bazuten ere, turkiarrek «Kurdistanen eragiten duten esku-hartze militar iraunkorra» arbuia zuen Kayak. Esku-hartze hori «erabateko gerra» dela ohar- tarazi zuen buruzagi kurduak.

Kaya ez da batere baikor etorkizun hurbilean izan dai-

Begoña Erraztik ordezkatu zuen Eusko Alkartasuna atzoko bileran.

tezkeen gertakizun politiko- ez. Izan ere, Turkiako Estatu Kurdistango Parlamen- tuaren aurkako erasoak prestatzen ari dela ohartarazi zuen Xabier Zubizarreta, Rakel Peña eta Elena Belokirekin batera Herri Batasunaren egoitzan eskaini zuen prentsau- rreko laburrean.

Euskal Herrian sentsibiltatea dago

Kaya eta ordezkaritza kurdu- ko kideek ezer azpimarratu bazuten, Euskal Herrian Kurdistango egoerari buruz aurkitu izan duten sentsibili- tatea izan da. Sentsibiltate hori Abdullah Ocalanen

bahiketaren eta heriotz zigo- rraren ostean agerian geratu dela adierazi zuen Kayak.

YASER KAYA

«Turkiako Estatu Kurdistango Parlamentuaren aurkako erasoak prestatzen ari da»

Hizkuntza kurdu- tik frantseserako itzulpenaz balia- tuz aritu ziren par- lamentario kuru- duak, eta azaldu zuten Ocalanen egoerak «berdin- tsu» dirauela Tur- kiako kartzelan. Euskal Herrian egin beharreko harremanak amai- tuta, etzi Kurdis- tango egoeraz azterketa zaba- la egingo dute Gasteizen.

Liburu trukea HBrekin

Jeltzaleekin egon eta gero, Kurdistango ordezkaritza HBrekin bildu zen Astarloa kaleko egoitzan. Bertan libu-

IUekin egindako bileran ez zen Kaya egon.

ru trukea egin zuten, HBko- ek Kurdistango egoera inge- lesez azaltzen duen liburu bat jaso zuten eta kurduak HBren 20 urteko historiaz plazaratutako liburua hartu zuten.

Amaieran Xabier Zubiza- rretak azaldu zuen Kurdis- tango eta Euskal Herriak antzekotasun handia dutela hainbat gauzatan, adminis- trazioen arteko zatiketan esa- terako. EHko parlamentario- arek esanetan herri biek duten gatazkaren oinarrian

arazo bi daude konpontzeko: alegia, lurraldetasuna eta etorkizuna erabakitze- ko ahalmena herritarren esku egotea.

Arratsaldean kurduak Eusko Alkartasunako Bego- ña Errazti parlamentario nafarrarekin bildu ziren. Carlos Garaikoetxea bileran egotekoa bazen ere ez zuen bertan egoterik izan, osasun arazoengatik. Azkenik, IUko ordezkariekin amaitu zuten Bilbon euskal alderdiekin eginiko bilera saioa.

Gasteizko alkateak uko egin dio bakeaz aritzeko bozeramaile batzordera deitzeari

«Behar-beharrezkoa da biolentzia gaitzestea», adierazi du Alfonso Alonsok

Agentziak / Gasteiz

Alfonso Alonso Gasteizko alkateak datorren astelehenean ez du bilduko bozeramaileen batzordea bakeaz hitz egiteko. EHk, herenegun, sinadura kendu zuen biolentziaren erabilera gaitzesten zuen agiritik, eta hori argudiatu du alkateak foroa bertan behera uzteko.

OSOKO BILKURA egin zuen atzo Gasteizko udalbatzararak, baina ez zuen aztertu biolentzia gaitzesten zuen idatzia. Izan ere, aztertze beharrezkoa zen talde guztiak ados egotea, eta EHk sinadura kendu egin zuen herenegun, egun bat leheneago izenpetu bazuen ere.

Alonsok, plenoaren osteko prentsaren aurreko agerraldian, esan zuen EH izan gabe ez duela «zentzurik» bozeramaileen batzordea biltzeak bakeaz aritzeko. «Etsita» zegoela adierazi zuen Gasteizko alkateak, eta foroari garrantzia kendu zion: «Bileraren honen helburua ez zen Udalak dituen eskuduntzetatik haratago joatea».

Idatzia izenpetzearekin, EHk «urrats txiki bat» egin zuela uste du alkate popularrak, eta une batez «itxaropena» piztu zuela. «Urrats txiki bat zen, baina Espainiako, EAEko eta Gasteizko herritarrei itxaropena ekarri zigun», adierazi zuen.

Ezker abertzalearekin hitz egiteko biolentziaren arbuioa

Iñaki Ruiz de Pinedo EHko kidea eta Alfonso Alonso Gasteizko alkatea, atzoko osoko bilkuraren ostean.

«garbia» izan behar dela berretsi zuen Gasteizko alkateak. Halaber, pentsatzen du EHren barruan «zerbait gertatzen ari» dela, egun batean biolentziaren gaitzespena egin zutelako eta hurrengoan egindakoa desegin zutelako.

PPren jokabidea nabarmendu zuen Alonsok. Uste du «ausarta» izan zela, EHren hitz egiteari bestelako erreparorik ez ziolako jarri nahi izan. «Esan genuen EHk biolentzia gaitzesten badu ez dugula eragozpenik jarriko hitz egiteko. Espero dut EHn

antzematen dira zalantza horiek heltzen joatea, ea laster ikusten dugun biolentziaren arbuio garbia», esan zuen.

Lizarrako prozesua

Iñaki Ruiz de Pinedo EHko zinegotziak, bestalde, esan zuen «Lizarrako prozesuan ez eragiteko» kendu zutela sinadura. «EH apustu garbia egin ari da Lizarrako prozesuaren alde, eta uste genuen prozesu horretan eragingo genukeela idatzia izenpetuz», arrazoitu zuen.

EHk Arabako Biltzar Nagusietan onartutako adierazpen instituzionaletik ere sinadura kendu egin du. Erabakia bi taldeek batera hartu zuten, Ruiz de Pinedok esan zuenez. Halaber, gezurtatu egin zuen «presiorik» izan zirela. «Hausnarketa batera egin genuen Udal taldeak eta biltzarkide taldeak. Iritzi batzuk jaso genituen, baina ez ziren inolaz ere presiorik izan», ziurtatu zuen. EHko zinegotziak esan zuen bozeramaileen batzordean saiatu zirela biolentzia guztien gaitzespena agerian gera zedin.

erreakzioak

AAB •

«Aspaldi gaitzitutako gaitzespenen eztabaida berpiztu nahi dute PPK eta PSOEek»

► EHren sinadura dela-eta sortutako eztabaida aspaldi gaitzitu zela diote Amnistiaren Aldeko Batzordeek: «Baina PPK eta PSOEek duela hamar hilabete gaitzitutako gaitzespenen eztabaida politikoa berpiztu nahi dute». AABek diotenez, «PPk eta PSOEek ezkutatu egin nahi dute gatazka politikoan duten erantzukizuna». Bestalde, alderdi politiko guztiei zuzenduz, «adierazpen soiletan» ez oinarritzeko eskaera egin dute. «Euskal gizartea nazkatuta dago adierazpen soiletan oinarritutako dinamikekin, eta alderdiei gatazka politikoa gaitzitzeko konpromisoa eskatzen die».

Julio Anguita • IUko idazkari nagusia

«EHren barruan indarkeria gaitzesteko jarrera indar dadin lagundu behar da»

► Julio Anguitaren iritziz, «pazientzia, zuhurtzia eta malgutasuna» behar da zer gertatu den ikusita. «Izan ere, EHren barruan indarkeria gaitzesteko azaldu den jarrera hori indartzen lagundu egin behar da». Esan zuenez, HBn «barne gatazka» dago, EHko zuzendaritzaren eta HBko mahaikide kaleratuen artean. Bestalde, Javier Arenasi gai honen inguruan «Gerra Zibileko jokaera» izatea leporatu zion.

erreakzioak

Nicolas Redondo Terreros • PSE-EEko idazkari nagusia

«EHn eztabaidan ari dira indarkeriari buruz»

► Nicolas Redondo PSE-EEko idazkari nagusiak uste du Euskal Herritarrok taldearen barruan barne gatazka bat dagoela indarkeriaren inguruan: «Eztabaidan ari dira bide demokratikoak hartu nahi dituztenen eta bide horiek ukatzen dituztenen artean». Haren iritziz, Arabako Biltzar Nagusietan eta Gasteizko Udalean indarkeria gaitzesteko adierazpena sinatu zuten EHko hautetsiak bide demokratikoen aldekoak dira, baina besteak nagusitu eta «atzera egitera behartu dituzte». Barne krisi hori ikusita, «ikusteko dago orain Otegi-aren lidergoaren sendotasuna, zein proposamen egiten duen egoera honetan», azaldu du Redondok, eta

PSE-EEren sostengua adierazi die indarkeria baztertu nahi duten EHko kidei, «ziur baina azkenik garaitu egingo direla».

Carlos Garaikoetxea • EAKo lehendakaria

«Injustizia bat egoteak ezin gaitu eraman indarkeria ez gaitzestera»

► Garaikoetxeak atzo adierazi zuenez, EHk ez badu indarkeriaren «gaitzespen argirik» egiten, «arritsu larrian» jarriko ditu abertzaleen artean lortu diren akordioak. Dena den, Garaikoetxeak uste du, Araban egindako bi adierazpenak gustuko ez baditu, EHk indarkeriari buruzko adierazpen propioa egin beharko lukeela, «indarkeria ekintzetatik aldentze garbia azaltzeko». Gogorarazi zuen euskal presoengandik inguruan «samindura handiko uneak» ari direla bizitzen,

«horretarako arrazoi guztiarekin», eta horregatik eskatzen dela «giza eskubideen urraketa guztien gaitzespena». «Baina injustizia bat egoteak ezin gaitu indarkeria ez gaitzestera eraman, injustizia batek ez baitu beste injustizia bat justifikatzen».

Javier Arenas • PPko idazkari nagusia

«HBk aurrerapauso bat emana zuela uste genuen, baina atzera egin dute»

► «Herri Batasunak indarkeria gaitzesteko bidean aurrerapauso bat eman zuela uste genuen, baina orain, HBko buruzagitzaren aginduz, aurrerapauso horretan atzera egin dute», adierazi zuen atzo PPko idazkari nagusiak. Esan zuenez, HBk «ez dauka norabide argirik», eta kezagarria irizti zion alderdiaren barruan gehie-

nek indarkeria ez gaitzesteari. Horren ostean, honela gaineratu zuen: «Indarkeria ekintzak bizi ditugu berriro ere, eta horien egileak betikoak dira».

Javier Balza • EAEko Herrizaingo sailburua

«Prozesu guztietan daude atzerapausoak»

► Balzaren iritziz, ezker abertzalearen baitan barne eztabaida bat egiten ari dira eta gertatutakoa horren «sintoma da». Bestalde, HBko mahaikide presoek kaleratzearen ondorio dela ukatu du Herrizaingo sailburuak. «Prozesu guztietan daude atzerapausoak», arrazoitu zuen. Balzaren iritziz, beharrezkoa da Espainiako Gobernuak eta PPk bere aldetik zerbait jartzea, EH bizitza politiko arruntan sartu ahal izateko.

Ertzaintzak gazte bat atxilotu du Barakaldon eta gaur Entzutegi Nazionalera eroango du

Ustez Barakaldon izan erasoekin zerikusia duelako atzeman dute Mario Ronco

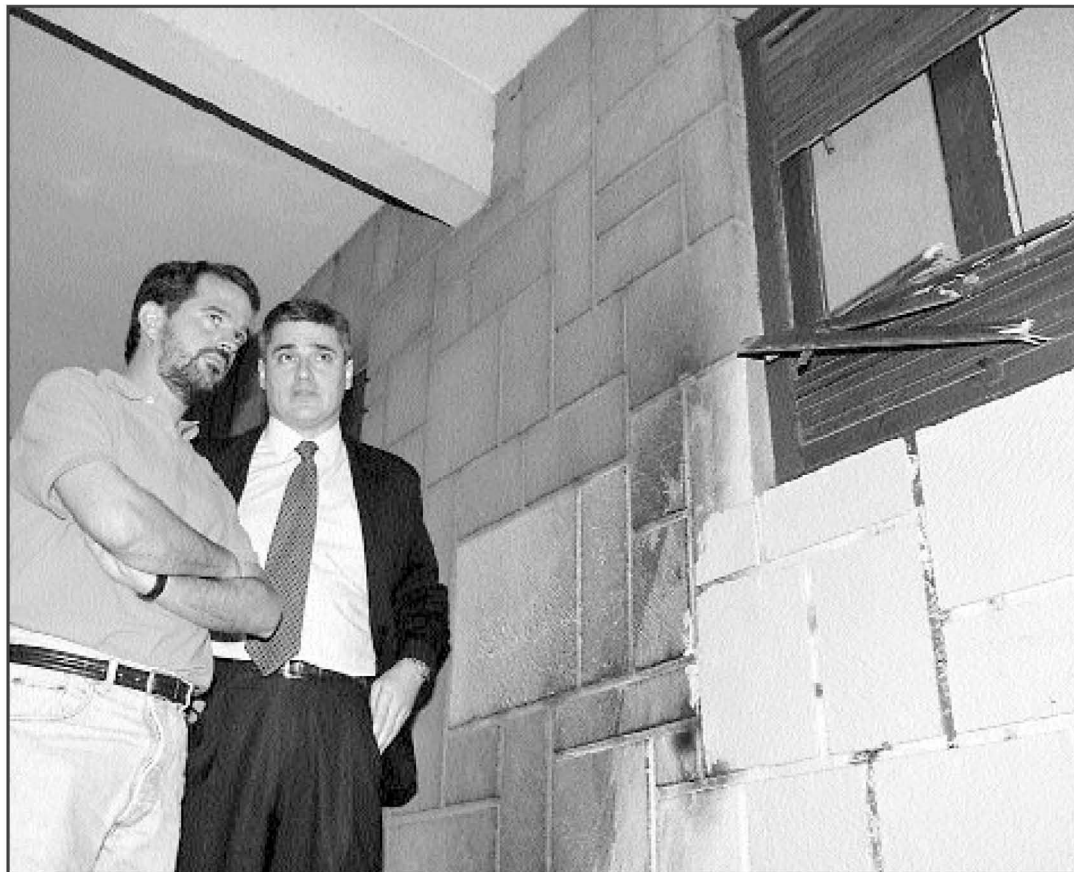
Erredakzioa / Donostia

Atzo gauerdian atxilotu zuen Ertzaintzak Mario Ronco gazte barakaldarra. Sestaoko komisarian inkomunikazio egoera ezarri zioten, eta hori dela-eta AABek beren «kezka» azaldu zuten. Gaur Entzutegi Nazionalaren eskuetara pasatuko da. Herenegun gauean Barakaldon PPren egoitzaren aurka eta epaitegien aurkako erasoan parte hartu zuelakoan atxilotu dute. Atxiloketa gaitzesteko, atzo manifestazio bat egin zen Barakaldoko Zaballa plazatik hasita.

GAUR Entzutegi Nazionalaren aurrera eraman bitartean Sestaoko komisarian eduki zuen atzo Ertzaintzak Mario Ronco gaztea. Iturri polizialak erabiliz berri agentziek zabaldu zutenez, likido sukoia zuen botila batekin eta kaputxa batekin harrapatu zuen kalez jantzitako ertzaina batek. Atxilotu ondoren inkomunikazio egoera ezarri zioten, eta horregatik Amnistia-
ren Aldeko Batzordeek beren kezka azaldu zuten.

«Ez da ahaztu behar atxilotutakoei ezartzen zaien inkomunikazio egoera, Zuzenbide Internazionalaren eta euskal gizartearen nahien aurka joatez gain, atxilotuaren osasun fisikoa eta psikikoa inongo instituzioek bermatzen ez duten denbora zati ilun bat dela», azaldu zuten oharrean. Mario Ronco 1997. urtean ere atxilotu zuten beste gazte batzuekin batera. Garzon epailearen aurretik pasa ondoren, ordea, aske geratu zen gazte barakaldoarra.

AABen esanetan «Ertzaintza nohiz behinka PP eta PSOE eta hedabide espainiarren presioen agindupean jotkatzen duela dirudi». Horregatik horrelako «demokraziaren aurkako» praktikak alde batera utzi ditzan eskatzen zioten Ertzaintzari, eta «atxilotutakoen eskubideen errespetuaren aldeko gizartearen bultzadarekin» bat egin dezatela eskatzen zioten AABek. Erakunde horren usteetan euskal gazteen atxilotetak distentsio eta elkarlanerako espazioen eraikuntzan ezer gutxi laguntzen du, eta «horregatik aintzineko gauza

LUIS TEJIDO / EFE

Carlos Iturgaitz eta Barakaldoko PPren bozeramaile Rafael Garriegas, erasotako PPren egoitzan.

Udalak erasoak gaitzetsi ditu

BARAKALDOKO Udaleko Bozeramaileen Batzordeak, herenegun gauean PPren egoitzaren aurka eta epaitegien aurka izan ziren erasoak «gogor» gaitzetsi zituen «gertakari izugarriak» direla esanez, PSE-EE, Koalizio Nazionalista, PP eta IU-EBren botuekin. EHk ez zuen agiria sinatu, eta bere bozeramaile Ester Casanovak «PPk, PSOEren laguntzarekin, Euskal Herriaren aurka darabilen etengabe-ko biolentzia» salatu zuen.

Erasoa herenegun gaueko 22:30etan gertatu zen. Berri agentziek Ertzaintzaren iturriak erabiliz diotenez, zazpi edo hamabost pertsonaz osatutako talde batek sei molotov koktelak jaurti zituen PPren egoitzaren eta epaitegien hormetara. Ondorioz belztuta suertatu

bihurtu behar dira. «Gainera, orain hamar hilabete Lizarra-Garazi akordioaren ondoren eta ETaren su-etenaren ondoren irekitako prozesu politikoa ezertan ez aberasteaz gain, ekimen nazional eta plural bat oztopatzen du», azaltzen dute Amnistia-
ren Aldeko Batzordeek prentsa

dira. Berri agentziek gaineratzen dute, aurretik hiru edukiontzirekin barrikada bat altxatu zutela «polizia joan ez zedin».

Carlos Iturgaitz atzo PPren egoitzara joan zen. Erasoreen ildoa «HBren inguruak bake asmorik ez duela» salatu zuen, eta «azken eraso» atzean egotea egotzi zion HBri. EAJren aurkako hitzak ere izan zituen, eta «eten-gabe berreroa goraiatzaren eta biktimak kritikatzaren» ezin duela egon esan zuen. Barakaldoko PPren bozeramaile Rafael Garriegasek erasoak «11.000 pertsonaren aurkako atentatua» dela esan zuen. Bestalde, PPk Bilboko Bozeramaileen Batzordearen bilera eskatu zuen herenegun Bilboko militante Pedro Pedreraren aurka izandako erasoak gaitzesteko.

oharrean. Atxilotua Entzutegi Nazionalaren eskuetan ez dezala utzi eskatu zion, eta horren ordez Barakaldoko goardiako epailearen aurrera eraman dezala.

Atxiloketa gaitzesteko atzo arratsaldeko 20:00etan manifestazio bat irten zen Barakaldoko Zaballa plazatik.

Erasoen aurkako erreakzio ugari

ERREAKZIO ugari izan ziren atzo erasoak gaitzetsiz. EAJren Bizkai Buru Batzarreko presidente Javier Atutxak, prentsa ohar batean, Bilboko PPren militante baten aurkakoa eraso saialdiarekin batera gaitzetsi zuen Barakaldoko erasoak. «Euskal gizarteak hainbeste itxaropen jarri di-tuen bake prozesua oztopatzen dute», esan zuen.

Bakearen Aldeko Koordinakundeak ere gaitzetsi zituen PPren militanteen aurkako erasoak. «Horrelako jokabideek ez dute inolako justifikaziorik, eta Zuzenbide Estatuaren aurkako eraso zuzena dira», esan zuen. EAEko Justizia Auzitegi Nagusi-ko presidente Manuel Maria Zorrillak Barakaldoko epaitegien aurkako erasoek eragindako kalte materialak handiak ez direla esan eta gaitzetsi egin zuen. «Jasan behar izaten ditugun gizalegearen kontrako gertakarietako beste bat da», esan zuen Zorrillak.

Rodriguez Menendezek defentsa utzi eta 'Brouard auziko' akusazioan jardungo du

Sancristobalek errekurritu egingo du diru publikoen xahuketako akusazioa

Iñaki Uriarte / **Bilbo**

Julian Sancristobal Bilboko auzitegira deitua zegoen egun berean jakin zen Rodriguez Menendez abokatu, defentsaren orde, akusazio izango dela. Juan Jose Rodriguez Diaz *El Francés* arma trafikatzaileraren defentsa bere bulegoko beste abokatu baten esku utzi eta herri akusazioan ziharduen abokatua ordezkatu du. Azken abokatu hori ere Rodriguez Menendetzen bulegoko kide da.

EMILIO RODRIGUEZ MENENDEZEK beste buelta bat eman dio *Brouard auzian* duen parte hartze bakanari. Santi Brouarden atentatuan erabili ziren armak ekarri zituen —Juan Jose Rodriguez Diaz— defenditzetik herri akusazioa izatera pasatu da, horretan ziharduen abokatua —Toribio Ramon— tokitik kenduz. Herri akusazioa Jose Maria Garcia Lleixa Madrilgo administratibo baten izenean zeraman Toribio Ramonek. Bestalde, Juan Jose Rodriguez Diazen defentsan Rodriguez Menendezen Madrilgo bulegoko beste letradu bat ariko da: Alicia Moreno.

Egoera bitxia da, orain arte akusatu eta zortzi urteko kartzela zigorra jaso zuen pertsona baten defentsa iza-

A black and white photograph showing a man in the driver's seat of a car. The man is looking out the window towards the camera. He is wearing a light-colored shirt and a dark jacket. The car's door is open, and the handle is visible in the foreground. The background is dark and indistinct.

Julian Sancristobal aparkalekutik sartu zen, eta, abokatuak besterik esan arren, ez zen agertu kazetarien aurrera.

tetik, herri akusazio izatera pasatuko delako Rodriguez Menendez.

Brouard sendia ordezkatzten duen abokatuak, Txema Monterok, herri akusazio horren aurkako errekurtsua jarria zuen lehendik ere. Bizkaiko Entzutegiak irailean erantzun bide du akusazio horren jarduna legezkoa den ala ez.

Atzokoan gainontzeko letraduek haserrearen eta barreguraren artean ziharduten Bizkaiko auzitegian.

«Agerian geratzen ari dena da parte bakarra direla *El Francesen* defentsa eta herri akusazioa», adierazi zuen Iñaki Martijak, Luis Morcilloren defendatzaileak.

Txema Monterok «trukeztat» jo zuen Rodriguez Menendezek egin, eta esan zuenez, «ezohikoa pertsona fisiko bera defendatzaile izateetik akusazio izatera pasatzea». Aldaketa horrek errekurtso berriak eragin ditzake.

Bestalde, Rodriguez

Menendezi jarritako bizkar-
tzainak mantentzea erabaki
zuen epaileak.

Sancristobal ez dator bat auto berriarekin

Julian Sancristobalek ez du ontzat eman epaileak egotzi berri dion diru publikoen erabilera bidegabea. Julian Sancristobalek akusazio hori gezurtatu egin du. Haren defentsak iraugintzat jo du, gainera, akusazio hori, jada 15 urte igaro direlako.

UPNko sei parlamentario berriek kargua hartu dute

■ *Sanzek Gobernuko kontseilari izendatu dituen hautetsien ordezkioak dira*

Europa Press / Iruñea

UPN-KO sei parlamentario berriak karguaz jabetu ziren atzo. Miguel Sanz lehendakariak Gobernu osatzeko tenorean, besteak beste, UPNko sei parlamentario aukeratu zituen kontseilari izateko eta horien ordezkokoak dira. UPNk 22 parlamentario lortu zituen ekainaren 13ko hauteskundeetan, eta seiok erregionalisten hautagai zerrendan 23. postutik 28.era zeudenak dira. Haien izenak dira Matias Jimenez, Jose Antonio Gaiarre, Pilar Abadia, Juan Gonzalez, Maria Pilar Perez eta Jose Antonio Rapun. Parlamentario eserlekua galdu duten kontseilariak dira Calixto Aiesa, Javier Markotegi, Nuria Iturriagagotia, Santiago Cervera, Jose Ignacio Palacios eta Iganacio Martinez Alfaro. Barne eta Lehendakaritza kontseilari eta lehendakariorde Rafael Gurreak eta Miguel Sanz lehendakariak, berriz, parlamentario postuari eutsi diote. Parlamentuak UPNren Gobernu boteretik kentzen badu, parlamentario izateari utzi dioten sei kontseilariok Parlamentutik landara geratuko dira, eta Gurreak eta Sanzek, aldiz, segitzerik edukiko dute.

Jarrera «irekia» eskatu die Rabanerak diputatu foralei

■ *Karguaren zina egin zuten atzo Diputazioan*

Felix Iriarte / Gasteiz

RAMON RABANERA Arabako ahalduen nagusiak diputatu foralak izendatu ditu, eta atzo karguaren zina egin zuten Arabako Foru Aldundian. Zazpi diputatu foral izango dira, eta guztiei «jarre-ra irekia» izateko eskatu zien. Izan ere, Rabaneraren taldeak beste taldeen laguntza beharko du arauak aurrera ateratzeko, eta kontsentsoa behar-beharrezkoa izango du.

«Nire asmoa da erakunde

hau gobernatzea akordiotik abiatuta. Horretarako jarrera irekia izan behar dugu, eta Biltzar Nagusietako alderdiekin hitz egiteko eta kontsentsoa bilatzeko borondatea izan behar dugu», esan zuen karguaren zina egin ostean.

Rabanerak PPKo hiru kide izango ditu bere alboan, beste hiru independentieak dira eta zazpigarrena Pablo Mosquera UAko kidea izango da. UAk gobernagarritasunean laguntzeko ituna izenpetu du PPrekin, eta horrek kargua eman dio Mosquerari.

Kargua leial beteko dutela ziurtatu zuten diputatu foralek

Jospini hitzordua galdeginen dio Udalen Biltzarrak etzi

Departamenduaz ariko litzateke auzapez delegazio batekin

MICHEL LIPCHITZ / AP

Lionel Jospin, Frantziako lehen ministroa, Versaillesen egindako osoko bilkura batean.

Hur Gorostiaga / Baiona

Daniel Poulou Urruñako auzapez eta Ipar Euskal Herriko Udalen Biltzarreko lehendakariak, Lionel Jospin Frantziako lehen ministroari Ipar Euskal Herriko auzapezen delegazio batekin biltzeko eskaera helaraziko dio datorren astelehenean, Euskal Departamenduaz mintzatzeko.

EKAINAREN 19-KO Udalen Biltzarrean Iparraldeko auzapezek erabaki zuten gisan, Daniel Poulou Biltzarreko lehendakariak astelehenean helaraziko dio Lionel Jospini Euskal Departamenduaren alde Ipar Euskal Herriko udalen erabateko gehiengoak emandako bozaren berri, Daniel Poulouk berak EGUNKARIARI adierazi dionez.

Izan ere, Lapurdi, Nafarroa Beherea eta Zuberoako 159 udaletarik 83 egun Euskal Departamendua sortzearen alde agertu dira, 16 kontra eta hiru berdindurik. Poulouk auzapezen izenean Frantziako gobernuburuari helaraziko dion gutunean emaitza horiek agertu eta Euskal Departamendua sortzearen aldeko eskaerari buruz zer asmo duen galdeginen dio.

Gisa berean, «euskal hautetsien delegazio bat berarekin biltzeko proposamena» egingen diote lehen ministro sozialistari, gaiari buruz dituen xedeak zuzenean jakin ahal izateko. Izan ere, Jean Pierre Chevenement Barne ministroak kontra dagoela adierazi zuen Parisen, Jaime Mayor Oreja Espainiako Bar-

ne ministroaren ondoan, eta Lionel Jospinek berak mentoko halako aldaketa administratiborik egiterik ez zuela pentsatzen azaldu zuen Madrilen, Jose Maria Aznar Espainiako presidentearen alboan. Daniel Poulouk atzo bukatu zuen gutun «laburra» idazketa, eta astelehene-

an Prefeturako zerbitzuen bitartez helaraziko du Matignonera.

Gutunarekin batera, Euskal Departamenduaren eztabaidari buruzko txosten bat ere helaraziko diote Jospini, tokiko sozialisten bitartez. Gisa berean, 1995. urteko Lehendakaritzarako hauteskundeetan Ipar Euskal Herri-
ra egin zuen bisitan, Ziburun, Ipar Euskal Herriko hautetsien gehiengoa Euskal Departamenduaren alde agertzean Euskal Departamendua sortuko zuela hitzeman zuela oroitaraziko diote gobernuari.

PSEk eta Iuk osatuko dute Errenteriako udal gobernu

■ *Gutxiengoan ariko den gobernu bat eratu dute*

Garbiñe Olaizola / Errenteria

ERRETERIAKO Udaleko gobernu PSE-EEK eta IU-EBk osatuko dutela jakinarazi zuten atzo prentsaurrekoan Miguel Buen alkateak eta Elias Maestro IU-EBko zinegotzi bakarrak. Hala, Errenteriako Udala gutxiengoan gobernatuko dute sozialistek eta IU-EBk; izan ere, PSE-EEK zortzi zinegotzi ditu eta IU-EBk bakarra, eta oposizioko alderdiek guztira hamabi zinegotzi dituzte —EHk sei, eta EAJk, EAK eta PPK bina.

Miguel Buen alkateak bere asmoa ezkerreko gobernu bat osatzea zela

adierazi zuen: «Hainbatetan azaldu izan dut ezkerreko gobernu bat osatu nahi nuela. Baina baita ere oinarri zabaleko gobernu bat izan nahi nuela, eta hori, orain artean behintzat, ez da posible izan, IUekin bakarrik lortu baitugu akordioa».

Dena dela, gobernu «zentro-ezkerreko» ere izan zitekeela adierazi zuen, eta, EA-EAJri zuzenduta, ateak irekita daudela beste alderdiak gobernuan sartu ahal izateko. «Izan ere, eraikuntza nazionalaren alorrean desadostasunak izan arren, alor sozialean akordioa lor daiteke», esan zuen.

Akordioa lortu dute CIBek, CDNk eta PSNk Barañainen

■ *EH-Nafarroaren eta IU-EBren idurikoz, hirtartutakoa «postu banaketa hutsa» izan da*

Europa Press / Iruñea

PSN-PSOE-K (sei zinegotzi), CIBek alderdi independenteak (sei zinegotzi) eta CDNk (bi zinegotzi) legegintzaldirako akordioa lotu dute Barañaingo Udalean. Atzo egin prentsaurrekoan azaldu zuten, «akordio egonkorra, inor baztertu gabe, gainontzeko talde guztien parte hartzea bultzatuko du». Halaber, akordioak zehazten du hiru taldeok batzorde bat osatuko dutela, abuztuan egitekoa den Udalaren osoko bilku-

rarako gobernu batzordea, informazio batzordeak eta udal ordezkartza egituratzeko organigrama berria prest edukitzeko.

Azkenik, legegintzaldi akordioaren arabera, Barañaingo Udalak Iruñerriko Partzuergoan izanen dituen hiru ordezkariak hiru alderdi sinatzaileen artean banatuko dituzte. CIBeko Joaquín Olloki alkateak akordioa berri ona dela adierazi zuen. EH-Nafarroak eta IU-EBk, berriz, akordioa karguen banaketa hutsa izan dela esan dute.

Gazteriak eta Jarrairen manifestazioa eragotzi du Guardia Zibilak Beran

Gertaerak «Euskal Herriaren zapalkuntza egoeraren isla» direla diote gazteek

Garbiñe Olaizola / Bera

Guardia Zibilak ez zien utzi Udako Gazte Eskolan bildutako gazteei manifestazioa egiten atzo Beran. Jarrai eta Gazteriak taldeek antolaturiko Udako Gazte Eskolaren amaiera bezala, urtero egin ohi dute manifestazioa gazteek. Hala ere, aurtun ezin izan zuten hasi ere egin, guardia zibilek sarrera oztopatu baitzieten, baimenik ez zutela argudiatuta.

PROTESTA EKITALDIA arratsaldeko 17:00etarako iragarrita zegoen Berako Rikardo Baroja ikastetxean. Ordu horretarako, haren ondoan dagoen kuartelean guardia zibilak pilatzen hasi ziren. Gazte batzuk manifestazioa irteteko zen lekura inguratzen hasi zirenean, haien ondotik igaro ziren indar armatuen dozena bat auto.

Guztiak ikastetxearen sarreran jarri eta baimenik ez zutela esan zieten gazteei. Ekitaldiarekin aurrera jarraitzen bazuten, eraso egingo zietela jakinarazi zieten. Une horretan, indar polizialen kontra eta independentziaren aldeko oihuak jaurtitzen hasi ziren gazteak. Azkenean bertan behera gelditu zen manifestazioa eta handik gutxira alde egin zuten poliziek.

Atzoko gertaerak «Euskal Herriak bizi duen zapalkun-

Guardia Zibilaren aurka eta independentziaren alde egin zuten oihu gazteek.

tza egoeran» kokatu zituen Jarraiko kide Igor Zuberbiolak. Kale borrokaren aurkako «adierazpen maltzurren» aurrean, atzokoak Euskal Herriak «bizi duen bortizkeria islatzen» duela esan zuen. Azkenik, «jarrera epela» adierazten dutenei —EAJ aipatuz— «tinkotasuna» azal dezatela dei egin zuten.

Manifestazioan zegoen Santi Kiroga Mahai Nazionalako kideak esan zuenez, «Estatuak ez du bakerik nahi eta okupazio militarra erabiltzen du. Honek erakusten nork agintzen duen».

Manifestazioa hasi aurretik guardia zibilak gazteen ondotik pasatu ziren.

laburrean

■ Espainiako Estatuko fiskal nagusiak dio HBko mahaikideen sententzia «bake prozesuan lagungarri» dela

AUZITEGI Konstituzionalak HBko mahaikideen inguruan emandako sententzia kalterako ez baina onerako izango dela esan zuen atzo Jesus Cardenal Espainiako estatuko fiskal nagusiak, Europa Press agentziak egindako elkarrizketa batean. Hala ere, esan zuen ez duela eraginik izango talde armatuari laguntza emateak dakartzan zigorretan, kasu bakar baten erantzuna besterik ez baita, Cardenal ustez. Hainbat kasutan Auizitegi Konstituzionalari helegitea aurkeztuz gero, ez dutela zereginik esan zuen, nahiz eta helegiteak aztertuko dituzten.

■ Udal gobernurako akordioa egin dute EHk, EAJk, eta Eak Balmasedan

ZORTZI batzordeak banatuko dituzte EAJk, Eak eta EHk Balmasedan, atzo gobernurako akordioa lortu ondoren. Hitzarturiko akordioaren arabera, EAJk

sei batzorde izango ditu. EHko zinegotzi Jose Julian Pascual, berriz, batzorde bateko arduraduna izango da, Jai, Euskara eta Gaztedia batzordekoa, hain zuzen. EAJko Juan Jose Alejandre, berriz, Hezkuntza batzordeko arduraduna izango da. Joan den hauteskundeetan EAJk bost zinegotzi lortu zituen, bertako hautagaitza independenteak lau eta EAK, EHk eta PSE-EEk bana.

■ HBk Senideen eta AABen giza-katean parte hartzera deitu du

GAUR Bilbo eta Hendaia elkartuko dituen giza-katea «hitzordu garrantzitsua» dela adierazi zuen atzo HBk prentsa ohar batean. Hori dela eta, presoan alde Senideek eta Amnistiaren Aldeko Batzordeek antolatu ekimenean parte hartzeko deialdia egin zion HBk euskal gizarteari. «Ekimen honekin indarrak bildu eta Euskal Herriratzearen aldeko konpromisoa azalduko du euskal gizarteak, herri honetako gehiengoaren alda-

rrikapena baita». Ildo horretan, HBk dio presoan gaia dela «bake prozesuaren alde Espainiako Gobernuak duen borondate faltaren adibide garbiena». Giza-katea 11:00etatik 12:00etara egingo da.

■ EA-EAJk gogor kritikatu dute Odon Elorzaren jokabidea

DONOSTIAKO EA-EAJ koalizioak proposamen bati buruzko eztabaida bere interesetatik atzeratzea leporatu dio Odon Elorza alkateari. Izan ere, atzoko osoko bilkuran eztabaidatu behar zuten alderdiek udal erakunde eta elkarteetan izan behar duten ordezkari buruzko proposamena, baina Odon Elorzak atzeratu egin zuen, forma arazoak daudela argudiatuz. EA-EAJk «tolerantzia» hori den galdetu zioten Elorzari. «Elorza ez da gai izan inorekin eguneko ordeneko puntu bakar batean adosteko, eta emaitzak PSEren aldekoak ez izatearen beldurrez bozketa atzeratu du», zioen EA-EAJk atzo igorritako oharra.

PSOEak akordioa eskaini dio EAJri «Lizarrako kartzelatik askatzeko»

■ Abertzaleen eta ez-abertzaleen arteko ituna beharrezkotzat jo du Redondok

J. Aiarza / Bilbo

PSE-EE alderdiko idazkari nagusi Nicolas Redondok ezinbestekotzat jo du alderdi abertzaleen eta ez-abertzaleen arteko akordioak egitea, «erakunde guztietan gobernatu eta bake prozesua bideratzeko». Eskaintza hori EAJri zuzendu dio Redondok, «Lizarrako kartzelatik askatu ahal izateko».

Redondok egungo egoera politikoaren inguruko ikuspegia agertu zuen atzo, iazko hauteskunde autonomikoetan hasi eta aurtengo hauteskunde osteko itunekin amaitu den «kurtso politikoaren balantzea» egiterakoan.

Haren ustez, indar abertzaleen eta estatualisten arteko akordio ezak ondorio okerrak ekarri ditu, hala nola ez-egonkortasun politikoa, edo Eusko Jaur-larritza «ahul eta geldoa».

EHrekin dituen loturen ondorioz, EAJk «zentralitatea eta mugikortasuna» galdu dituela eta «abertzale erradikalei boterea» eman diela esan zuen sozialisten buruzagiak.

EAJ-EAk diote Etxenikek Foru Gobernua utzi duenetik mendeku jarrera hartu duela

Europa Press / Donostia

GIPUZKOAKO PSE-EEK joan den legegintzaldian Foru Gobernuan onartu zituen proiektuak gaur egun atzera botatzen ari dela leporatu diote EAJ-EAK Guillermo Etxenike sozialisten Batzar Nagusietako bozeramaileari, orain oposizioan dagoelako. Etxenikek «mendeku jarrera» hartu duela salatu dute EAJ-EAK. Errepide eta Udal finantzaketari eta beste hainbat proposamen ekonomikori buruzko proposamenak egin ditu Etxenikek, eta horiek Diputazioa kaltetzeko eta gobernuak aurkeztu dituen proiektuak oztopatzeko helburua dutela diote abertzaleek. Arduragabekeria handia duela leporatu diote.

TOKIRIK ARAZOTSUENETARIKOA BILBO-BEHOBIA AUTOBIDEA IZAN ZEN, AUTO ILARAK SORTU BAITZIREN BERTAN

Errepideak ibilgailuz bete ziren atzo baina arazo gutxi izan ziren zirkulazioan

■ A-8 autobidean zenbait bide itxi behar izan zituzten ertzainek, auto pilaketak sortu baitziren hainbat tokitan egun osoan zehar

■ Nafarroako errepide sarea ere auto ugariren igarobidea izan zen, baina ez zen aparteko arazorik sortu

■ Ipar Euskal Herrian ere trafiko handia da egunotan. Iragarpenen arabera, A-63 autobidea ibilgailuz beteko da gaur eta bihar

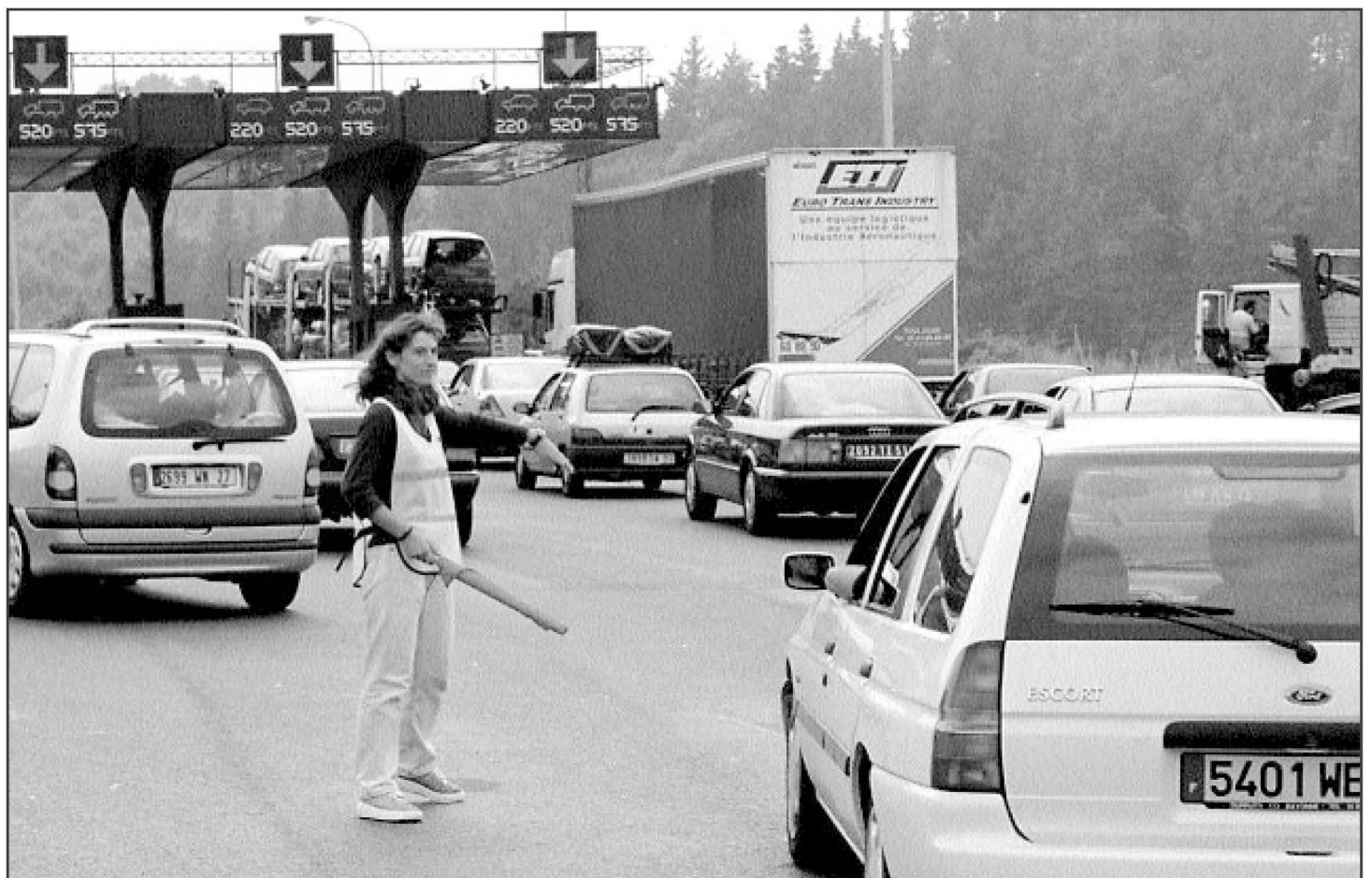
Erredakzioa / Donostia

GOIZEAN GOIZETIK nahiko iskanbilatsua izan zen atzoko eguna errepideetan. Esaterako, 07:30etan A-8 autobidean —Bilbo eta Behobia lotzen ditu— buruhauste ugari eragin zituen ezbeharra jazo zen. Donostian izan zen istripua, Polloeko tunelaren parean. Bilbora bidean zihoazen zazpi ibilgailuk —gehienak atzerriko matrikuladunak— elkarren aurka jo zuten, eta horrek nabarmen kaltetu zuen zirkulazioa, ibilgailu asko baitzebiltzan ordurako autobidean. Ertzainak berehala bertaratu baziren ere, auto ilara handiak sortu ziren (hamar kilometro luze). Ezbehar horrek gainerakoan ez zuen ondorio larririk izan, ez baitzen inor ere zauritu.

A-8 autobideko beste toki arazotsu bat Usansolo eta Amorebietako sarrera izan zen, Bizkaian. Goizean-goizetik auto ugari igaro ziren bertatik, eta auto ilarak ere sortzen hasi ziren. Ondorioz, ertzainek sarrera hori itxi egin zuten. Arratsaldean ere ohikoak izan ziren A-8 autobidean auto pilaketak —batez ere Basauriko parean, errepide horrek A-68 autobidearekin bat egiten duen tokian—, eta neurri bereziak hartu behar izan zituzten ertzainek.

Gainerakoan, nahiko egun lasaia izan zen, eta 18:25etan A-68an Orozkoko parean ezbehar bat jazo bazen ere, ez zen inor ere zauritu.

Ipar Euskal Herriko errepideetan ere nabarmena izan zen atzo ibilgailuen ugartzea, batez ere A-63 autobidean. Gaurkoa eta biharkoa, gainera, egun gorria eta beltza izango direla iragarri dute agintariek, eta autobide hori gainezka egon daitekeela. Miarrizteko eta Biriartuko ordainlekuak eta Bidarteko gasolindegia izan ohi dira halakoetan tokirik arazotsuenak.

GARI GARAIALDE

Arazo handiak sortu ziren atzo A-8 autobidean. Goian —atzo bertan ateratako argazkia da— ikusten den trafiko dentsitatea iraunkorra izan zen.

XOUSE SIMAL

Ohiko irudia izan zen hau atzo Euskal Herriko errepideetan.

Nafarroan, asteburu arrunt bat bailitzan

Nafarroako Foru Erkidegoan, berriz, ez zela inolako eragozpenik izan azaldu zuten atzo Foru Poliziako informazio iturriek. «Egoera asteburu arrunt batekoa bezalakoa da, eta ez dago arazo berezirik».

Gogora ekarri zuten, hala ere, litekeena dela egunotan hainbat errepideetan arazoak sortzea, ibilgailu ugari igaroko baitira horietatik. Horien artean N-1, N-232 (Logroño-Zaragoza), N-240 (Iruñea-Gasteiz), N-240 (Iruñea-Huesca), N-121 (Iruñea-Tutera), N-121-A (Iruñea-

Trafiko arduradunek aparteko ahaleginean ari direla azaldu dute

■ EUSKAL AUTONOMIA ERKIDEGOAN atzo 15:00etan hasi zen Udako Irteera Operazio berezia, Eusko Jaurlaritzako Trafiko Zuzendaritzak propio egunotarako atondua. Ertzainek eta hainbat udalerriko udaltzainek elkarlanean jardun zuten. Hainbat auto patruila berezi ibili ziren errepideetan, eta zeruian, berriz, Herrizingo Sailaren helikopteroak. Operazio berezi hori bihar 22:00etan amaituko da.

Nafarroako Foru Erkidegoan ere atzotik ahale-

gin berezia ari dira egiten Foru Polizia eta Goardia Zibila. Azken hauek egunotan lan burokratiko eta opor oro baztertuko dituzte eta ondorioz 180 agente arduratuko dira trafikoaz. Foru Polizien zuzendaritzak, berriz, atzo 82 agenter eman zien errepideetan lanean jarduteko ardura, eta gaur eta bihar, berriz, 50 agentek izango dute ardura hori.

Nafarroan ere neurri berezi hauek bihar iluntzera bitartekoak izango dira bihar 22:00etan amaitutzat emango baitira.

Irun) errepideak aipatu zituzten eta A-15 autobidea ere bai.

Halaber, gogora ekarri zuten Leizarango autobidea oso erabilia izaten dela hone-

lako egunetan, Euskal Autonomia Erkidegoko herritar askok bide hori hautatzen baitute Espainiako erdialde- ra zein Meditekanar itsasoko kosta partera joateko.

Nafarroako Auzitegi Nagusiko presidenteak hobekuntzak eskatu ditu kargu-hartzean

Ruiz De la Cuestak dio Justizia ez dagoela ondo inongo herrialde zibilizatutan

Erredakzioa / Iruñea

Nafarroako Auzitegi Nagusiko presidente berriak aprobetxatu egin zuen atzoko bere kargu-hartzean herrialdeko agintari gorenak zeudela erreibindikatzeko hobekuntza material eta humanoak bertako justiziarendako. Rafael Ruiz de la Cuestak gogoratu zuen Nafarroak datorren urrian hartuko dituela justizia eskuduntzak.

NAFARROAKO Justiziako erakunde gorenko presidentzia hartze ofiziala izan zuen atzo Ruiz de la Cuestak, orain arte Nafarroako Entzutegiko buruak, erretiroa hartu duen Jesus Maria Rodriguez Ferreroren partez, eta ekitaldia aste honetako kargu-hartze politikoen traza hartu zuen, bertan baitziren Nafarroako gobernuko kideak, gobernu ordezkariak eta beste agintariak.

Ruiz de la Cuesta Espainiako Botere Judizialeko Kontseilu Nagusiak izendatu zuen presidente joan den ekainaren 29an, eta bere karguari zin egin zion atzo eguerdian. Erdaraz eta euskaraz zin egin ere.

Ondoren egin zuen hitzaldian azpimarratu zuen datorren urria oso garrantzitsua izango dela Nafarroarako, orduan jasoko baititu lurraldeak justizia eskuduntzak, eta aukera aprobetxatzeko ohartarazi zuen Miguel Sanz presidentea. «Ez dugu trasbase material hutsa nahi, baina baliatu beharra dago dena hobetzeko». Bere nahia gehiago zehaztuz aipatu zuen

Rafael Ruiz de la Cuesta Auzitegi Gorenko lehendakari berria, atzoko ekitaldian.

CRISTINA ABADIA / EFE

Nafarroan gaur egun «ezin bestekoak» direla instrukzio-ko eta sozialeko epaitegi berriak, eta Entzutegi Probinzialeko gela bakoitzean laugarren magistratua.

Rafael Ruiz de la Cuestak aipatu zuen gabeziak eta eskasiak orokorrak direla justizia alorrean. «Guk daki-

gula, justizia ez dabil ondo inongo herrialde zibilizatutan, nahiz eta batzuetan, garbi dagoenez, bestetan baino egoera hobea duten». Horregatik azpimarratu zuen ezin zaiola funtzionamendu bikaina eskatu betidanik gaizki hornituta egon den erakundeari.

Presidente berria izan zen Gabriel Urralburu eta Roldan kasuko gainontzeko auzipe-tuak epaitu zituen epaitegiko presidentea, eta orain arte Nafarroako Entzutegi Probinzialeko burua zen. Lizarrakoa da, 66 urte ditu eta 42 urte daramatza Justizian lanean.

2005. urterako Nerbioi ibaia garbia egongo dela adierazi du Bilboko Ur Partzuergoko lehendakariak

■ *Lamiakoko ponpatze-planta berriaren eraikinaren inaugurazioa egin zuten atzo agintariek Leioan*

Efe / Leioa

NERBIOI ibaia 2005. urterako «garbia» egongo dela adierazi zuen Juan Jose Olabarria Bilboko-Bizkaiko Ur Partzuergoko lehendakariak atzo Leioan (Bizkaia), Lamiakoko ponpatze-plantaren inaugurazio ekitaldian. Nerbioiko ibar eskuineko hainbat alka-

terekin batera inauguratu zuen Solabarriak planta berria.

Ur Partzuergoko arduradunek datorren astelehenean, hilak 2, jendearentzat zabalduko dituzte Leioako instalakuntzak, Saneamendu Plan Osoaren baitako ingeniartza obra guztiak erakusgai jartzeko: motobonba indar-

tsuak, 18 metro sakonerako putzuak eta 1,10 metro diametroko ur-hodiak daude, besteak beste, Lamiako instalakuntzetan. 100.000 milioi pezetako kostua (4.000 milioi libera inguru) izango du Saneamendu Plan Osoak.

Duela bi urte baino gehiago hasi ziren Lamiakoko planta eraikitzen, eta joan den urte-

ko abuztutik martxan zegoen, kanpoko egiturarik gabe izan arren.

Planta honek 168.000 lagunon hondakin-urak jasoko ditu. Juan Jose Olabarriak esan zuenez, «eskualderako aurrerapauso ekologiko garrantzitsua da» Lamiakoko ponpatze-planta honen irekiera.

Jaurlaritzako Nekazaritza Sailak akordioa sinatu du hiltegiekin okelaren etiketa jartzea informatizatzeko

■ *Modu horretan*

Europako

Batasunaren arauak

betez jardungo dute

EAEko hiltegiek

Europa Press / Gasteiz

ATZO akordioa sinatu zuten Eusko Jaurlaritzako Nekazaritza Sailak eta Euskal Autonomia Erkidegoko hiltegiekako ordezkariak. Hitzarmen horri esker elkarlanean jardungo dute bi erakunde horiek, hiltegien okelaren etiketa jartzeko informatika sarean egin behar diren aldaketetarako prozesuan. Orotara 80 milioi pezeta behar dira ekimen hori gauzatzeko, eta dirutza erdi bana jarriko dute Nekazaritza Sailak eta hiltegiekako arduradunek.

Prozesu hori datorren urtearen hasierarako burutu behar da, Europako Batasuneko arauetara egokitu behar baita okelari etiketak jartzeko prozesua. Ekimena burutu ostean prozesu horren kalitateak berme osoa izango duela azaldu zuten atzo Jaurlaritzako ordezkariak.

Europako Batzordeak moldatu egin ditu dioxinen afera dela eta hartutako neurriak

Efe / Brüssel

EKAINAREN 3an -Belgikan dioxinaz kutsatutako animalien afera su goritan zegoela- Europako Batzordeak hainbat neurri hartu zituen. Orain, berriz, moldaketa batzuk egitea erabaki du. Izan ere, azken aste honetan ustez kutsatutako elikagaien aferarekin zerikusia duten 400 enpresa berri agertu dira, eta horrek kezkatu egin ditu.

Estreinako erabakiak Belgikan urtarilaren 15 eta ekainaren 3 bitartean hazitako oilasko, behi eta txerriei eragiten zien, zein horietatik eratorritakoei. Orain, ordea, epe hori luzatzea erabaki du Europako Batzordeak. Hala ere, ez du zehaztu noiz arte.

UEU Ikastaroen bukaera

«Haize berriak» iragarri ditu zuzendaritzak

Miarritzeko eta Iruñeko ikastaroen balorazio ona egin du Mikel Aizpuruk

Miren Iriarte / Iruñea

Udako Euskal Unibertsitateko 1999. urteko ikastaroak amaitu ziren atzo Iruñean, eta Mikel Aizpuru zuzendaria balorazio positiboa egin zuen. Jende kopuruan nahiz ikastaroen kalitatean hazkundera izan dutela adierazi zuen Aizpuruk. Hala ere, UEUn «haize berriak» sartzeko premia dagoela gehitu zuen.

UDAKO EUSKAL UNIBERTSITATEKO 27. ikastaroak bukatuta, Mikel Aizpuru zuzendaria, Mari Karmen Menika idazkari nagusia eta Ane Sarasua gestio ardura-duna agertu ziren atzo balorazioa egiteko.

Aizpuru zuzendariak ikastaroen balorazio bikoitza egin zuen. Aurtengo ikastaroak, esan zuenez, kuantitatiboki «oso positiboak» izan dira; Miarritzen ikasleen kopuruak nabarmen egin du gora, eta Iruñean kopurua mantendu egin da: «hazkundera-ko joerari eutsi zaio».

Belaunaldi berriak integratu beharra

Kualitatiboki, berriz, UEUk bide berriak jorratu beharra daukala esan zuen Aizpuruk. Azken urteotan euskal irakaskuntzan aldaketa anitz izaten ari direla eta, «UEUn haize berriak sartzeko premia» ikusten dutela adierazi zuen.

UEUk beste unibertsitate-ek euskaraz eskaintzen dituzten gauza berak ezin dituela eman esan dute ikas-

leek ere euren balorazioetan. Horregatik, bide berriak zabaltzen ahalegingo direla esan zuen Aizpuruk.

«UEUn belaunaldi berriak integratzea beharrezkoa da», Aizpururen arabera; eta ikasleak ikastaroen antolakuntzan eta gauzatzean erabakigarriak izan daitezzen ere bulztatu beharrean daudela esan zuen. Ikasleek ikastaroen gaiak erabaki ditzaten, irakasle izan daitezzen, gai berriak landu, teknika ezberdinak bilatu eta kualitatiboki hobetzeko aldaketa eta bide berri baten beharrean daudela esan zuen Mikel Aizpuru zuzendariak.

Hala ere balorazio orokorra «ona» izan dela esan zuen, eta aurtengo izenburua (*Etorkizuna eta itxaropena*) osotasunean bete dela baieztatu.

Gero eta ikasle nafar gehiago

Datu estatistikoei dagokienez, aurtengo Miarritzen ikasle kopuruaren igoera txikia izan dela azpimarratu zuten. Bizkaikoak eta Gipuzkoakoak dira gehienak, baina nafa-

JOXE LACALLE

Mari Karmen Menika UEUko idazkari nagusia, Mikel Aizpuru zuzendaria eta Ane Sarasua gestio arduraduna, atzo Iruñean egindako agerraldian.

rrak gero eta gehiago direla azpimarratu zuten. Gehienak gazteak eta unibertsitateko ikasleak dira, baina, Mari Karmen Menikaren arabera, «UEU ikasle, irakasle eta adi-

tuen elkargunea da». Gainera, ikastaroek jende berria erakartzeko gaitasuna dutela esan zuen.

Azkenik, behin-behineko balorazio ekonomikoa egin

zuten. Ane Sarasuak dirulaguntzen beharra azpimarratu zuen, eta, diru sarrerek gastuak berdindu ez dituzten arren, irakurketa baikorra egin zuten.

UEUko ikasle nafarrek euskarazko eskaintza zabaltzeko eskatu diote NUPi

■ EUSKARAZKO irakaskuntza zabaltzeko eskaria egin diote UEUko ikasle nafarrek Nafarroako Unibertsitate Publikoko errektoreari. Gainera, orain arteko politika okerra salatu dute, «Unibertsitatea Euskararen Normalizazio Plangintzarik gabe dagoelako».

UEUko ikasle

nafarren arabera, «bada garaia hezkuntzako beheko mailetan euskarazko irakaskuntzak izan duen hedapena unibertsitatean ere heltzeko»; eta Unibertsitate Publikoa bere burua irakaskuntzako errealitate egokitu beharrean dagoela esan dute.

Idazki baten bidez

Unibertsitateko ikasketak euskaraz egin ahal izatea «exijitu» eta Errektorearen inguruko taldeak euskara eta euskaldunekiko eraman izan duen politika salatu dute.

UEUko ikasle nafarren arabera, hizkuntzaren normalizaziorako inolako plangintzarik gabe, errektorearen

inguruko taldeak urtero-urtero euskaraz ikasteko eskubidea «zapaldu» egin du.

Euren aldarrikapena egiteko, errektoreari zuzenduriko idazki bat aurkeztu dute ikasleek Nafarroako Unibertsitate Publikoko Erregistroan, laurogeita lau ikasleren sinadurekin.

Nafarroako Eskola Kontseiluak ez du onartu alfabetatzea helduen irakaskuntzan sartzea

AEK eta IKArekin hitzarmenak lotu nahi zituen ezetsitako proposamenak

Alberto Barandiaran / Iruñea

Nafarroako Eskola Kontseiluak, joan den ekainaren 29an egin zuen bileran, errefusatu egin zituen Helduentzako Irakaskuntza arautzeko zirriborroari Ikastolen Elkarteak eginiko zuzenketak oro, helduen alfabetatzea AEK eta IKArekin gainean uzteko eskatzen zuena barne. Honen bidez bi erakunde hauen onarpena lortu nahi zuen Elkarteak.

«LURRALDE honetan oraindik bada jendea ez dakiena edo jakin nahi ez duena bi mintzaira, bi hizkuntza ofizial ditugula». Ikastolen Elkarteak lehendakari Pello Mariñelarenaren ustetan, joan den ekainaren 29an aukera polita galdu zen helduen alfabetazio eta euskalduntzea helduen irakaskuntzaren alorraren baitan sartzeko, hau da, aukera emateko baldintzak hobetu eta lan egokiagoa egiteko. Baina hori gabe, Hezkuntza Departamentua, sindikatuak, ikastetxeetako ordezkariak eta gurasoen elkarteak biltzen dituen Eskola Kontseiluak gaitzetsi egin zituen euskararen aipua zuten aldaketarako proposamen guztiak.

Joan den hilaren bukaeran izan zen bilera, esan bezala. Hantxe aztertzeoak ziren Hezkuntza Departamentuak eginiko zirriborroak Helduentzako Irakaskuntza arautzeko. Hamalau zuzenketa aurkeztu zituen Ikastolen Elkarteak, ia gehienak euskararen presentzia gogoraratzekoak. Horrela, «komunitatearen bi

AEK eta IKA erakundeek Iruñeko kaleetan deitutako manifestazioa.

hizkuntzetan» esaldia gehitzea hiru aldiz planteatu zen eta gehienak alfabetizazio eta euskalduntzea irakaskuntza mota honen barruan sartzera bideratuta zeuden. Beste batetik, «kulturarteko elkarbizitzan hezitzeko» zioen tokian, «kultur eta hizkuntzarteko elkarbizitzan hezitzeko» sartzeari planteatu zuen, eta izan zen ere «nafar errealitateri dagokionez» zioen tokian, «nafar errealitate, hizkuntza eta kulturari dagokienez» eskatu zuena.

Gogoratu behar da Hezkuntza Departamentuak bidali egiten dituela maizgaiak Eskola Kontseilura, honen epaia, loteslea izan gabe ere, oso garrantzitsua

delako, eta gutxitan ateratzen dela aurrera proiekturen bat bere oniritzirik gabe. Bada, beste zuzenketa baten bitartez administrazioko ordezkariak moztu egin zuten bidea haiek aurkeztutako testuan aldaketak planteatzeko. Ez zen ezta bozketarik egin ere.

«Barruan egon beharko luke»

Hori ikusita, Mariñelarenak xedapen gehigarria sartzeko eskatu zuen, testu honekin: «Nafarroako Eskola Kontseiluak premiatu nahi du administrazioa, hitzarmenak bultzatzen helduentzako euskarazko irakaskuntzako

gizarte ekimenerako zentroekin, egungo benetako egoerarekin egokitzeko, bai ekonomikoki bai pedagogikoki». Bozketa egin zen, eta bost baietz, 13 ezetz eta bost abstentzio izan zen emaitza.

Mariñelarenak onartzen du helduen alfabetatze behartuta sartu nahi izan zutela helduen irakaskuntzaren barruan, «baina berez hor barruan egon beharko luke, horrela izango lukeelako formakuntzarako aukera, eta hitzarmen errealak lortu litezkeelako horrela».

Aldaketok kontuan hartu gabe, ordea, Nafarroako Gobernua azken ukituak ematen ari zaizkio jada lege proiektuari.

Eskola materialaren salmenta legeari egokitu behar zaiola gogoratu du Eusko Jaurlaritzak

■ **Industria Sailak**
ikuskatze kanpaina
egingo du irailean

Errdakzioa / Donostia

ARABAN, Gipuzkoan eta Bizkaian irakaskuntza zentroetan egiten den eskola materialaren salmenta Maiatzazaren 27ko 7/94 legearen arabera egin behar dela ohartarazi du Industria, Merkataritza eta Turismo Sailak, komunikabideetara igorritako prentsa ohar batean.

Jaurlaritzak onartu du urtero ikamikak sortzen direla salmenta horien inguruan, eta horregatik egin du azalpena. Gainera, elkarte batzuek egiten duten eskola materialaren salmenta, behin-behineko salmentatzat jo daitekeela gogorarazi du, hiru baldintzarekin: behin betiko merkataria ezaugarria ez duten establezimenduetan saltzea, hilabete baino gutxiagoko epean egitea salmenta, eta salmenta ibiltaria ez izatea. Salmenta hori Donostian, Bilbon eta Gasteizen Industria, Merkataritza eta Turismo Sailak dituen bulegoetan baimendu behar dela gogoratu du.

EHUK 560 milioi pezetara gastatu zituen iaz, bere liburutegietarako materialean

Errdakzioa / Donostia

EUSKAL Herriko Unibertsitateak 800 milioi pezetara inguru gastatu zituen iaz bere liburutegietarako materialean. Gehiena -564 milioi pezetara- material bibliografikoetan xahutu zuen. Erosketa horiei esker, EHUKo liburutegietan 41.620 ale berri daude.

Ikastaroan zehar, EHUko bibliotekak 339.000 liburu mailegatu zituen, 22.000 erabiltzaile diferenteren artean, gehienak ikasle eta irakasleak.

Gainera, EHUK lortu zuen hitzarmen bat sinatzea Jaurlaritzarekin, Arabako Foru Aldundiarekin eta Gasteizko Udalarekin, liburutegi zentral bat irekitzeko Gasteizen. Orain bakararra dago, Leioan.

NUPeko errektore taldeko kideek beren karguak hartu dituzte

■ Antonio Perez Prados errektoreak aurkeztu zituen hurrengo urteotan lankide izango dituen pertsonak

Europa Press / Iruñea

NAFARROAKO Unibertsitate Publikoko (NUPeko) errektore talde berriko kideek karguen zina egin zuten atzo unibertsitatean izandako ekitaldian.

Errektore talde berria honako hauek osatuko dute: Julio Lafuente, Irakasletoa eta Antolakuntza Akademikoko errektoreordea; Antonio

Purroy, Ikerketa eta Teknologia Transferentziako errektoreordea; Maria Reyes Berrueto, Ikasleria eta Unibertsitate Zabalkundea; Juan Francisco Franco, Institutio Arteko eta Nazioarteko Harremanak; Jose Miguel Mugika, Antolakuntza eta Ekonomia; eta Joaquín Sevilla, Teknologia Berriak eta Hezkuntza Berriak.

Errektoreordeez gain, sai-

letako zuzendariak eta beste zenbait kargu ere beren postuak hartu zituzten atzo saioan. NUPeko zuzendari nagusia Patricio Hernandez izango da, Euskararako Errektorearen laguntzailea Ildefonso Grande eta Unibertsitatean Sartzeko koordinatzaile nagusia Jose Luis Goñi.

Bestetik, entzunketa tramitea egin ondoren erabaki

zuten gerente postua Ignacio Maria Rekondori ematea.

NUPeko errektoreak ekitaldiari hasiera eman zion, eta ondoren idazkari nagusiaren postua utzi berri duen Jesus Maria Osés idazkari nagusi berriaren izena irakurri zuen.

Ondoren, idazkari nagusi berriak, banan-banan, kargu berri guztiak deitu zituen, eta beren karguen zina egin zuten.

Urarekin arranguraturik

Ipar Euskal Herrian uraren bilakaerari buruzko hainbat ikerketa abiatuak dira

Uraren kalitateak kezka sortu du erakundeen artean

Egunotan kostaldeko zenbait hondartza zikinegiak zirelakoan hetsi dituztela entzun dugu. Han edo hemen etxeko ura ez omen da gehiegi edan behar. Ondorioz gero eta jende gehiago ohartzen da zerbaiten egin beharraz. Funtsean hainbat herrik hartzen dituzten neurriek erakusten dute arazoaren handitasuna.

Uraren gaia garrantzitsua da Iparraldean, beste edozein tokitan bezala. Garrantzia du lurralde honek erakusterat ematen duen itxurari buruz, herri honen ekonomian eta atxiki behar den bizi kalitatean parte hartzen du. Egia da jendearen baitan Iparraldeak natura beiratuaren irudia duela. Baina Iparraldeko Garapen Kontseiluak egin azterketan agertzen den bezala, errealtatea ez da hain ederra.

Alabaina, urarekin egiten diren azterketez aparte, haren artatzeko hartuak izan diren neurriak dira lekuko. 1998 urte bukaeran, ur gerizatze bi eremu ezarriak izan ziren Biriatu eta Zuraide herrietan (Lapurdi). Biak, Iparraldean ura hartzen den sei gune inportanteenetan kokatzen dira. Bestalde, Lapurdiko Baiona-Angelu-Miarritze Distrikak, Donibane Lohizune-Ziburu-Urruña-Getaria herri bilduek, Bidartek eta Hendaiak erreka ezberdinen itsasoratze guneetan kutsadura izigarria jasaiten dute. Bainu guneak hunkituak direnez, denek indar handi bat egin dute uraren garbitzeko. Horretarako egin dituzte urte anitzetarako hiri auzotegi kontratuak. Gogo berean egin dira Errobi, Urdazubi eta Uhaitza ibaiendako Erreka Kontratuak. Ekosistemen menperatzea eta eginbehar garrantzitsuenen finkatzea dituzte helburu.

Uraren egoera latzaren beste seinalea, Pirinio Atlantikoetako Kontseilu Nagusia-

BOB EDMÉ

Baiona-Angelu-Miarritzeko urak tratatzeko Baionan kokatuta dagoen St. Frederic planta.

ren batzorde iraunkorraren erabakian ageri da. Honek 394.900 liberako diru laguntza (10 milioi pezeta) bozkatu berri du Garazi (Nafarroa Beherea), Zuberoa eta Biarno-Garaiko herriarteko elkarteentzat. Ur iturrien gerizatze eta uren artatzeko emana zaie diru hau.

Baina urak beste arazo batzuk ere sortzen ditu. Alde batetik, gune batetik bestera, uraren prezioak ezberdintasun handiak baditu Ipar Euskal Herrian berean. Prezio behearena 1,67 libera, gorena 13,50 libera. Baina ezberdintasun horiek

edateko uraren gastuak baino gehiago, uraren garbiketarakoak dituzte eragiten.

Urarendako egitura berezi bat

Azterketa eginik, Iparraldeko Garapen Kontseiluak zenbait aterabide proposatu ditu uraren arazoari erantzuteko. Lehendabizi, beharrezkoa dauka «jendearen sentsibili-

Garazin kasu

URAREN erabilpenerako aholkua izenburuarekin, Donibane-Garaziko Herriko Etxeak gutun bat bidali du biztanle guztiei joan den maiatzean. Pirinio Atlantikoetan Frantziako Estatuaren ordezkari den prefetak galdegin bezala, zenbait neurri hartu behar izan zituen herriak. Donibane-Garaziko etxeatarat heltzen den ura aztertu zuten 1998 urte bukaeran. Ohartu ziren ur hori «bakteriologia aldetik» ez zela «behar bezalako». Beraz, ur artatze lan bat egin zuten. Baina «gaurko arazoa da ura ez dela aski mineralizatua» ohartu zen Herriko Etxea.

Biztanleek ukan gutunean agertzen den bezala, gisa horretako ura lanjerosa da «berunezko hoditerietan» ibiltzen bada. Herriko hoditeria publikoak ez badira berunezkoak, aldiz etxe batzuetan oraino hala dira.

Ondorioz Herriko Etxeak galdegin du berunezko ur bideak dituzten etxeetan kasu egitea. «Haur beharretan diren emazteek, haurrek ez dute xurrutatik heldu den uretik edan behar. Janari egileek, jatetxe eta okindegiek, besteak beste, ura isurtzen utzi behar dute zenbait minutuz. Halaber edozein edalentzat». «Hoditeriak ez badira berunezkoak ere komeni da aholku honen jarraitzea beruna eta edozein metalki kantitatearen apaltzeko: ura behar da isurtzen utzi zenbait minutuz, hozkailuan edukin hetsi batean utzi eta 24 oren barne edan», hona zer zioen garaztarrek ukan agiriak. Herriko Etxeak, horretaz arduratzen den DDASS erakundeari eskatu dio «edateko uraren mineralizazio» horri buruz ikerketak egiteko.

zatzea, ikas dezan nola eguneroko ura xahutuz ingurumena kutsatzen duen». Horretarako, gai hori aztertzen duen taldeak, gida bat eginen du hautetsien gogoen hunkitze-ko uraren kudeantzarri buruz. Bigarrenik, ikusiz hartuak izan diren neurriek nolako teknika galdegin duten, «zerbitzu publikoek gero eta gehiago utzi dute lantegi pribatuei artatze erabakien gauzatzea». Horrega-

tik Garapen Kontseiluak aitzinatu du «elkartasunaren garatzeko», Iparralde osoaz arduratuko litzatekeen «egitura bateratu» baten sortzeko beharra. Proposatzen du «produktzio sindikatu baten sortzea gastu guztien eta lurralde osoko ur hartze guneen bateratzeko».

Inkesta egileen arabera ere, «elkartasuna ur bide guziren lotzearekin egiten da eta ur hartze guneen arteko

loturetan neurgailu batzuen ezartzearekin». Azkenik proposatzen dute «ingeniari kopuruaren azkartzea, arlo teknikoan, juridikoan eta finantziarioen menperatze-ko». Era berean, nahi lukete sustengu egitura bat sortzea aholkuen emateko eta uraren zaintzen, aztertzen laguntzeko.

Iñaki Etxeleku
BAIONA

Uren kutsadura

Garapen Kontseiluaren ustez jendearen sentsibilizatzea beharrezkoa da arazoa konpontzeko

JOXE LACALLE

Giza laguntza Kroaziarako. Iruñetik Zagrebera 48 tona laguntza humanitario eramango duten lau kamioi atera ziren atzo eguerdian Gazteluko Plazatik, Gurutze Gorriak antolatutako kanpainaren barruan. Xaboa, hortzetako pasta eta garbiketarako produktuak garraiatuko dira gehienbat, eta Nafarroak emandako laguntzarekin erosi dira. Oro har, 13 milioi pasatxo (525.000 liberra).

laburrean

■ Donejakue Bideari buruzko argitalpen bat sartu du Eusko Ikaskuntzak Interneten

ABUZTU osoan irakurgai egongo da Interneten Donejakue Bideari buruzko argitalpen monografiko bat. 200 orrialdeko aldizkaria da, Eusko Ikaskuntzak atondua eta orotariko kontuak plazaratzen dituen. Besteak beste, bide horre buruzko bibliografia zabala eskaintzen du eta bertan ateratako argazki zaharrak ere ikusgai daude. Halaber, www.eusko-news.com helbidean aldizkari horren aurreko aleak irakurri daitezke, 43 baitira guztira.

■ Nafarroako Irache kontsumitzaile elkarteak dio auto guztiek ez dituztela eraman behar arrisku hirukiak

UZTAILAREN 26tik aurrera matrikulatutako ibilgailuek baino ez dute arrisku hirukiak eramateko obligazioa, Nafarroako Irache Kontsumitzaile elkartearen arabera. Atzo bertako ordezkariak prentsa ohar batean azaldu zutenez, aipatu datatik aurrera bihurtu da derrigorrezko betebeharrak hiruki horiek autoan eramatea, eta ondorioz lehendik errepidean dauden autoak ezin dira horretara behartu.

■ Bakioko euskarari buruzko ikerketa bat argitaratu dute

BAKIOKO UDALAK Labayru Institutuarekin eta BBKrekin batera udalerri horretako euskarari buruzko ikerketa bat argitaratu du. Euskal Herriko Unibertsitateko irakasle Iñaki Gamindek egin du ikerlana, *Bakio berbarik berba* izenekoa. 300 orrialde ditu lan horrek, eta horien edukia lantzeko Bakioko aitona-amona askok hartu dute esku, horien euskara aztertzeari garrantzi handia eman baitio egileak. Pertsona horien guztien hitzak aurki Bakioko Udalak ikerlan honekin atondu nahi duen CD-ROMean entzun ahal izan da.

‘Lunar Prospector’ espaziontzia Ilargiko krater bat joko du urik badagoen jakiteko

Ilargian izotza egon zitekeela detektatu zuen iazko ekainean NASAk

Erredakzioa / Donostia

Gaur goizeko 11:51n joko du *Lunar Prospector* NASaren espaziontzia Ilargiaren hego poloko krater bat. Lurrin laino bat eragingo duela espero dute egitasmoaren

bultzatzaileek. Ura badagoen edo ez baieztatzea zaila izango da, baina espaziontzia azkenetan zegoen bestela ere. Stanford unibertsitateko bi zientzialarik, ordea, zalantzan jarri dute Ilargian izotza egotea.

LUNAR PROSPECTOR-EN orbita zuzenduko du NASAk eta krater baten gainera eroriko da gaur goizean, 6.000 kilometroko abiaduran. Itzalean dauden kraterretan izotza dagoela uste dute NASAn eta izotza apurtzeko joaraziko diote espaziontzia.

Ilargiarekiko sei graduko angelua mantenduko du untiak eroraldian, kraterren goi aldean urratu eta hogeiki izotz urtzeko. Izpi ultramoreek urarekin erreakzio-natuko dutela diote ikertzaileek, eta laino bat sortuko duela. Texas eta Hawaiiko behatokiak lainoa noiz ikusi zain egongo dira.

Zalantzak

Esperimentua erabakigarria izateko probabilitatea txikia da —%10ekoa—, baina,

NASAKoek diotenez, ez dute ezer galduko: «Ia bereak egin du. Ilargian ura badagoela frogatuz gero, aldiz, historian sartuko da *Lunar Prospector*». Hemezortzi hilabete daramatza *Lunar Prospector*-ek Ilargian, eta iazko ekainean izo-

tza egon zitekeela detektatu zuen.

David Goldsteinek saldu zion NASARI espaziontzia txotkatzeko ideia, lurrin laino bat sorraraz zezakeelakoan. Hala ere, ura aurkitzeko aukerak txikiak dira, Texas-

ko unibertsitateko Goldstein zientzialariaren ustez: «Ur soltea aurkitzeko aukerak %10ekoak dira». Ura hidrogeno mineral moduan egon daitekeela uste dute NASAKo ikertzaileek, eta *Lunar*-ek ezingo lituzkeela banandu dio Goldsteinek.

Eshleman eta Parks irakasleen aburuz, polo itzaltsuetan izotza egon izan balitz askoz lehenago erreakzionatuko zuen eta, horregatik, ez dira oso baikorrak.

Ezbeharrak saihesteko plana egin du NBEk

Efe / Viena

Hondamendi naturalak saihesteko estrategia onartu zuen atzo Nazio Batuen Erakundeak Espazioei buruzko Konferentzian. Lurra aztertzeke estrategia mundiala landu zuten, arriskuguneak ezagutu, ebaluatu, arriskuaren berri eman eta laguntzeko.

Herrialde azpigaratuetan eragiten dituzten ezbeha-

rrek galera handienak, eta teknologia espaziala erabiltzea eraginkorragoa da, ezbeharren ondoren sorospen neurriak hartzea baino.

Vienako Deklarazioak jasotzen du NBERen egitasmoa, eta fondo bat eratzea gomendatzen du nazioarteko lankidetzaren sustatzeko nahiz nazio guztiek aurreikusitako neurriak aplikatu ditzaten.

Sateliteen erabilera osasun zerbitzuetara eta alfabetatzera zabaltzea ere onartu zuen Nazio Batuen Erakundeak. Sateliteen saturazioari aurre egiteko, legedia garatu beharra azpimarratu zuen eta nazioarteko lankidetzaren sustatu nahi izan zuen, nazio aurreratuaren industriak direlako ikerketa espazialen egile nabarmenenak.

EL CORTE INGLES ETA HIPERCORREK 18.000 MILIOI PEZETAKO INBERTSIOA EGINEN DUTE

Barañaingo Udalak merkataritza gune handia egitea baimendu du

■ **Proiektuak Nafarroako Gobernuaren oniritzia behar du, baina aldeko txostena eginga du jadanik**

■ **PSNk azken unean egin zuen baimenaren alde, CIBekin eta CDNrekin negoziatu eta gero**

■ **Asmoa gauzatzeko, Udalak 89.000 metro koadro jo behar izan ditu eraikitze orubetzat**

Erredakzioa / Iruñea

BARAÑAINGO UDALAK herriaren merkataritza gune handi bat egiteko baimena eman du. Hasiera batean, soilik CIB alderdi independentea (6 zinegotzi) eta CDN (2) ziren Hipercorek eta El Corte Inglesek osatu Rio Center enpresaren proiektua baimentzearen aldekoak.

Alta, azken unean PSN-PSOE (6 zinegotzi) euren jarrera aldatu eta baimenaren alde egin zuten, gaia aztertze herenegun egin osoko bilkuran. Aurretik egin etenaldian sozialistek ordu bete eman zuten CIBekin eta CDNrekin negoziatzen. EH-Nafarroak (4 zinegotzi), IU-EBk (2) eta EAK (1) baimenaren kontrako jarrerari eutsi zioten.

Udalaren baimena ez ezik, Nafarroako Gobernuarena ere beharrezkoa da merkataritza gune handia zabaltzeko. Oso litekeena da Diputazioaren baimena jasotzea; izan ere, Ramon Bulto Merkataritza kontseilari ohiak proiektuaren aldeko txostena egin zuen kargua utzi aurretik.

Horrenbestez, orain proiektuaren berri emanen da jendaurrean hilaibetez, horren ondotik Udalak baimena berretsiko du, eta, azkenik, Gobernuak sei hilaibeteko epea edukiko du oniritzia emateko.

JOSU SANTESTEBAN

Merkataritza gune berria hartuko duen Barañaingo orubea.

18.000 milioi pezetako inbertsioa

Enpresek proiektuan 18.000 milioi pezetako inbertsioa egingen dutela iragarri dute (320 milioi libera inguru), bai eta 1.700 lanpostu iraunkor sortuko dituztela ere. Proiektua gauzatu ahal izateko, Udalak eraikitze orubetzat jo behar izan ditu Barañaingo kale eta

udalerrri mugaren artean dauden 89.315 metro koadroak. El Corte Ingles eta Hipercoren denda edukitzeaz gain, guneak zinematokiak eta bestelako denda izanen ditu.

Udalaren eta enpresen arteko akordioaren arabera, Barañaingo merkatariei lehentasuna emanen diete beste denda horien jabe izan nahi

badute. Gobernuak egin ikerketek diotenez, zentroak eguneroko 2.000 kotxe erakarriko ditu eta, beraz, trafikoa hagitzen handituko da. Enpresak zurbia egingen du Barañaingo kalea Estadioko etorbidearekin lotzeko, eta Udalak Landabengo industri eremuak eta Barañain lotzeko errepidea egiteko proiektua bultzatzeko konpromisoa hartu du.

Euskal Herritarrok taldeak dio «iruzurra» dela

■ EH-NAFARROAK eta IU-EBk gogor kritikatu zuten atzo egin prentsaurrekoetan merkataritza gunea egitea baimentzeko erabakia. Bi indar ezkertiarren aburuz, Rio Center enpresaren proiektuak kalte handia egingen dio herriko merkataritza txikiari, eta 89.000 metro koadro eraikitze orube-

tzat jotzeak barañaindarren etorkizuna hipotekatuko du.

EH-Nafarroako bozeramaile Fernando Barrenaren hitzetan, proiektua «Iruñerriko herritarrei egiten zaien iruzur bat da».

«Merkataritza txikiak ezinbestez ateak itxi beharko ditu, eta trafiko arazoak eragingen ditu, Barañainen

ez ezik, Iruñerria osoan ere. Bestalde, bizitza soziala txirotuko du, eta ez da aintzat hartu ingurugiroan edukiko duen eragina».

Bestalde, EH-Nafarroako zinegotzi Manuel Burguetek PSNk bere burua «saldu» duela salatzen. Osoko bilkura merkataritza gunearen gaia

aztertzen ari zela, CIBek, CDNk eta PSNk bost minutuko etenaldia eskatu zuten. Etenaldia ordu bete luzatu zen, eta, azkenean, hiru alderdiok gobernu akordioa lotu zuten. PSNk, besteak beste, Iruñerriko Partzuergoan ordezkaria edukitzea lortu zuen. EH-Nafarroak, udaleko hirugarren

indarra izaki, ordezkari hori lortzea espero zuen. IU-EBko Iñaki Tietoren iduriko, gertaturikoa «postu banaketa lotsagarria» izan zen.

IU-EBko Carlos Castrinen arabera, baimena eman aurretik «eztabaida ireki behar da, herritarrek erabakitzerik eduki dezaten».

ELB sindikatua pozik dago Frantziak hartu norabide berriarekin

■ *Etxalde tipiendako zergak murriztea deliberatu du Glavany ministroak*

Erredakzioa / Baiona

ELB Ipar Euskal Herriko laborari sindikatua pozik dago Jean Glavany Frantziako Laborantza ministroak etxalde tipiendako zergak murrizteko xedea agertu duela eta.

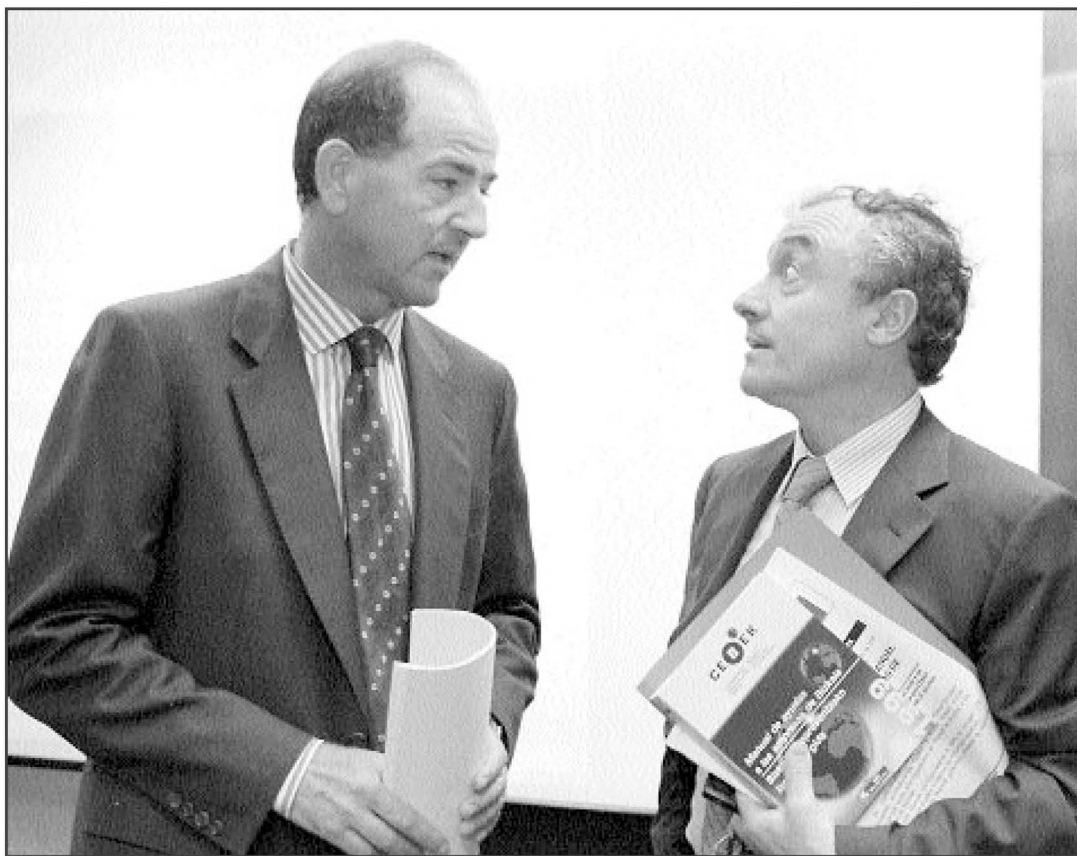
Sindikatuak azaldu duenez, hemendik aitzina, zerga etxaldearen tamainaren arabera izanen da, etxalde tipienendako abantaila berriak emanik.

Urte hastapenean Europaren egin zen PACaren aldaketak eskatu bezala, Europako Batasuneko partaide guztiek moldaketa bat erabaki behar zuten bakoitzak bere estatuaren baitan.

Jean Glavanyk agertu xedeen arabera, 250.000 liberatik beherako laguntza publikoa jasotzen duten etxaldeek ez dute zergarik ordaindu behar. Aitzitik, gutienez 700.000 liberako laguntza jasotzen duten etxaldeek ordaindu beharko dute. Ondorioz, Frantziako 30.000 etxalderik handienek ordainduko dute zerga.

Laguntza bakarra denentzat

ELBk eta Frantziako euskal sindikatuarekin batera ari den Confederation Paysanne sindikatuak dolugarritzat hartu dute lurraldetzearen planaren baztertzeta. Planak zereal ustiapenatarako diru laguntzak banatu behar zituen, lurraldeka. «Orain arte gehienik produzitzen duenak ukaiten du diru gehiena», adierazi zuten bi sindikatuak. ELB eta CPEk «diru laguntza bakar bat eta denentzat berdina» galdegiten dute, «berezitasun bat» eginez artoarentzat.

BBK-ko Jose Antonio Gonzalez Royuela eta eta CEBEKe Jose M. Vazquez Eguzkiza, atzoko aurkezpenean.

Bizkaiko enpresek 12.000 milioi izango dituzte aurten laguntzetan

CEBEKek 'Laguntzen Eskuliburua' aurkeztu zuen atzo

Joseba Arruti / Bilbo

Bizkaiko enpresek hamabi mila milioi pezetaren dirulaguntzak izango dituzte aurten eskuragarri Aldunditik eta Eusko Jaurlaritzatik, CEBEK enpresarien konfederazioak atzo Bizkaiko Enpresentzako Laguntzen Eskuliburua aurkeztean jakinarazi zuenez.

BIZKAIKO enpresek 12.000 milioi pezeta jaso ahal izango dituzte aurten Foru Aldundiaren eta Eusko Jaurlaritzaren aldetik. Halaxe jakinarazi zuen atzo CEBEKe, *Bizkaiko Enpresentzako Laguntzen Eskuliburua* aurkeztean. Liburuxka hori seigarren aldiz jarraian argitaratu da eta bertan enpresek lor ditzaketen 178 laguntza ezberdin biltzen dira. CEBEKe aipatu zuenez, Bizkaiko Foru Aldun-

diak 1.000 milioi emango ditu laguntzetan eta Eusko Jaurlaritzak, orotara, beste 22.000 milioi. Azken kopuru horren erdia aipatu lurraldeko enpresek hartzen dute.

Dirulaguntza hauek Bizkaiko enpresek jaso ditzaketen subentzioen %62 dira. Espainiako administrazioak beste %28 bat ematen du, eta Europako Batasunak gainerakoa. Gehien eskatzen diren dirulaguntzak inber-

tsioen finantziazio preferenteari dagozkionak dira. Atzetik datoz enpresak eta enplegua sortzera bideratutakoak eta kalitateari, ingurugiroari, kanpo merkatuen zabalerari, eta berrikuntzari eta teknologiar lotutakoak.

Laguntzak jasotzen dituztenei dagokienez, enpresa industrialak dira gehien har ditzaketenak, batez ere ekipo produktiboak erosteko. Gainera, laguntza handiagoak bil ditzakete inbertsioak lanpostu berriak edo teknologia maila aldaketak dakartzanetan. Enpresa industrialen atzetik, merkataritza eta zerbitzu alorrekoak eta eraikuntzakoak dira gehien hartzen dituztenen zerrendako hurrengoak.

laburrean

■ Fagor Arrasateri 1.500 milioi pezetako eskaera egin diote Estatu Batuetatik

FAGOR ARRASATEK (FCC) 1.500 milioi pezetako eskaera jaso berri du, bobinen eta altzairuzko gaien hornikuntzarako, Estatu Batuetan dagoen zerbitzu zentro handienetako batetik. Enpresa alemaniar eta iparramerikarrekin lehiatu ondoren lortu du eskaera FCCk. Arrasatekoek prentsadun ebaketa-lerro bi egin beharko dituzte: bata, autoen kanpoaldeko formatuak prozesatzeko, eta bestea, barrualderako eta *tailored blanks*-etarako.

■ Kontserben sektoreko hitzarmenaren negoziazioek porrot egin dute, sindikatuek diotenez

ELA, CCOO, LAB eta ESK sindikatuek adierazi dutenez, Arrain Kontserba eta Gatzetakoen Bizkaiko 1999rako lan hitzarmena adosteko izandako negoziazioek porrot egin dute. Enpresariak herenegun bilera batera deitu zuten arren, sindikatuek ez dute haien jarrera ulertzen, sindikatuekin bai baina negoziazio mahaiko kide guztiekin negoziatzeari uko egin baitiote. Hori dela eta, kontzentrazioak egingo dituzte abuztuaren 6an Bermeon eta 27an Ondarroan.

■ Iberdrolak Portugalgo Galp SGPS partzuergoaren %5erainoko kontrola izango du

IBERDROLA konpainia elektrikoak Portugalgo Galp SGPS partzuergaren %3 eta %5 bitarte kontrolatuko du. Hala adierazi zuen atzo Javier Herrerok, Iberdrolako kontseilari ordezkaririk. Portugalgo enpresaren %61 bertako gobernuaren esku dago, eta oraintxe ari dira pribatizatzen. Herreroren iritziz, «partehartze nahikoa» da bere enpresak izango duena. Antonio Guterresen gobernuak Iberdrolari akzioak erosteko gonbidapena egin izana Iberdrolak Portugalgo Elektrifikazioarekin (EDP) duen alianztaren ondorio da.

■ Bankoak 564 milioi irabazi ditu lehen sei hilekoan

BANKOA entitateak 564 milioi pezetaren etekin gordinak lortu ditu aurtengo lehenengo sei hilekoan, aurreko ekitaldiko epe berean baino %39 gehiago. Bankoak jakinarazi duenez, etekin garbiak 378 milioi pezetara iritsi dira, marjina guztien hobekuntzari esker. Emandako maileguak %13,2 hazi dira, eta bezeroen gordailuak %18. Era berean, Gipuzkoako entitateak adierazi du inbertsio fondoen eskaintza zabaldu egin duela, Credit Agricolek —Bankoako akziodun nagusia— kudeatutako inbertsio fondo kolektiboak esker. Bankoak hedapen estrategiari eutsi dio, eta datorren irailean bulegoak zabalduko ditu Areetan eta Gasteizen, eta geroago Zumarragan eta Bergaran.

■ Euroaldeak 2.700 milioi euroren superabita lortu du

EUROA bereganatu duten lurraldeek 2.700 milioi euroren (449.242 milioi pezeta edo 17.585 milioi libera) superabit komertziala lortu zuen iragan maiatzetan mundu zabaleko beste lurraldeekiko. Europako Batasun osoaren saldo komertzialak, berriz, 1.400 euroren defizita eman zuen. Euroaldearen esportazioek %6 behera egin dute, eta inportazioek %4 gora. EB osoan, berriz, esportazioak %5 jaitsi dira eta inportazioek %3 gora egin dute.

Burtsa

• J.B. ANDUEZA •

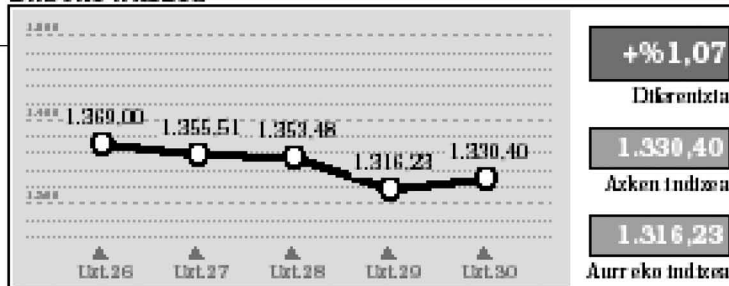
Dioxinaren ostean

BURTSAN irabazi handi eta azkarrak izateari txerria ehitzatzea esaten badiogu, azken bi asteotan galdutako %10a dioxinaren ondorio izan dela pentsa liteke. Azkenaldian ustezko txerri askotxo genuela hazia eta, zalan-tzak agertu orduko, pott egin dugula alegia.

Epe luzean, akzioen prezioek enpresa baten etorkizune-

ko irabazien aurreikuspenak islatu behar dituzte. Txerri bat ezin da instant batean loditu, eta, *dioxinarik* tartean bada, jendeak igartzeko argaltzen da berriz prezioa. Errenta aldakorrek hori dauka: epe motzean, inbertsiogileen jokaerak ere prezioari eragiten diola. Atzo dioxinaren osteko lasaitasuna izan zen Bilbon.

Bilboko indizea

Dibisen merkatua

	1 Euro
Pezeta	163.986
Libera	6.55
Dolarra (kru)	1.0694
Libra Esterlina	0.6598
100 Yen (Japonia)	1.2319

Beste indizeak

	Indizea	% Aldaketa
New York (Dow Jones)	10.752.03	(+0.35)
Tokio (Nikkei)	17.861.86	(+0.05)
Madrid (IBEX-35)	3301.00	(+1.07)
Paris (CAC-40)	4382.40	(+1.76)
Londres (FTSE 100)	6.231.00	(+1.87)
Frankfurt (DAX-XETRA)	5.101.87	(+0.98)
Milan (Milan)	22.189	(+1.05)

■ **TELEPIZZA** taldeak 12,2 milioi euro irabazi du urte erdian, %35,1 gehiago; bere negozioa %25 hazi da epe horretan, 135 milioi euraino. Orotara 5.800 langile ditu eta Telepizza France filiala sortu berri du. Hala ere, burtsan zuen balioaren erdia baino gehiago galdu du enpresak aurten: 10,54 euroko gehienekotik, akzioak 4,11 eurora jaitsi dira.

Balkanak

Europa Hego-ekialdearen Egonkortasunerako Ituna

KOSOVOKO GERRAREN ONDOREN ERREGIOAN BAKEA EZARTZEKO PLANGINTZAREN OINARRIAK EZARRI DITUZTE BOSNIAKO HIRIBURUAN

Balkanetan merkatu ekonomia eta Serbian «demokrazia» sustatzea onartu du gailurrak

■ Sarajevoko Deklarazioak «erregio adiskidetzaren alde» lan egiteko eskatu die Jugoslaviako agintariei eta herritarrei

■ Barne aldaketarik izan ezean, Serbiak ez du nazioarteko diru laguntzarik jasoko gerrak jotako ekonomia suspertzeko

■ Balkanetako beste herrien arteko merkataritza harremanak bultzatuko ditu Mendebaldeak, gero EBren esparrura hurbiltzeko

Jose Mari Pastor / Donostia

EUROPA HEGO-EKIALDEAREN Egonkortasunerako Ituna helburua zein duen azaldu zuen atzoko goi bileraren ostean kaleratutako deklarazioaren bidez.

Agiri horretan «tragediak gaitzitu eta elkarrekin lan egiteko» eskatu zien erregio horretako estatu guztiei, gerora berriz ere egoera gatazkatsurik izan ez dadin.

Sarajevoko goi bilera egitea Europako Batasunak erabaki zuen Kolonian (Alemania) ekainaren 11n Kosovoko gerraren bukaera eta eskualde hori bizkortzeko bideak aztertzeke eginiko bilkuran.

«Jugoslaviaren kontrako erasotzaileen bilera»

Kolonian aurreikusitakoa gauzatzeko, baina, bi baldintza nagusi jarri dituzte Sarajevoko goi bilerako parte hartzaileek: Balkanetan merkatu ekonomia sustatzea, eta Serbian «bide demokratikoa» bultzatzea. Hori gertatu artean Belgradek ez du laguntzarik jasoko bere ekonomia suspertzeko.

Montenegro, aldiz, «Itunetik onura aterako duten lehenengoetakoa izateko bidean» jarriko du nazioarteko komunitateak. Jugoslaviako errepublika txikiak hala babestu nahi izateak agertarazten du zigor ekonomikoak Errepublika Federal osoa barik soil-soilik Serbia joko duela. Belgradeko agintarien iritziz, jarrera hori Montenegroren eta Serbiaren arteko diferentziak areagotzeko erabiltzeko asmotan dago nazioartea.

Belgrad ahultzeko ustezko estrategia hori salatu zuen atzo Serbiako Alderdi Sozialistako bozeramaile Ivica Dacic-ek. Bere ustez, Sarajevon «ezkutuko agenda bat»

KOTE RODRIGO / EFE

Europa Hego-ekialdearen Egonkortasunerako Ituna hitzartu duten estatuetak buruzagiak, atzo, Sarajevon.

zehaztu da «Serbia sei errepublikatan banatzeko». Serbian agintean dagoen alderdiko buruak esan zuenez, goi bileran «Jugoslaviaren kontrako erasoan lagundu zutenak elkartu dira».

Moskuk ere bazterketa hori arbuia zuen. «Ezin dugu Jugoslavia Itunetik kanpo utzi, horrek gerora arazoak ekarriko baititu», esan zuen Errusiako lehen ministro Sergei Stepaxin-ek. Alema-

niako kantziler Gerhard Schroeder-ek zorrotz erantzun zion Errusiako goiburuari: «Guk ez dugu Serbia baztertzen. Bera baztertzen ari da bere sistema dela eta». Belgradeko oposizioak go-

gor kritikatu du egunotan Serbia sosik gabe utzi izana. Jugoslaviako lehendakari Milosevicen kontrakoek errepublika horretako Gobernuaren eta herritarren artean bereizteko eskatu diote nazioarteari. Demokrazia Belgradi soilik exijitzea ere gaitzetsi dute zenbait herrialderi, Kroaziari kasu, emango zaion laguntza gogorazita. Izan ere, Jugoslavia ohiko gerra krimenak epaitzeko tribunalak Bosniako musulmanen kontrako sarraskien erantzuletzat jo du estatu hori asteon Hagan. Nazioarteko Auzitegiak Nazio Batuen Erakundean (NBE) salatu du Zagrebeko Gobernuak, hango agintarien politikak Bosniako txikizioetan izandako eragina argitzeko agiriak ez emateagatik.

Kroaziako lehendakari Franjo Tudjman, bizitzaren ironia, Bosniako hiriburuan, Sarajevon, izan zen atzo, bakeaz mintzatzeko.

EEBBen eta EBren arteko 'gerra' Balkanetan

J.M.P. / Donostia
EEBB-ETAKO lehendakari Bill Clintonek erronka egin zion atzo Europako Batasunari Washingtonek eta Bruselak duten lehia komertzialean beste fronte bat irekiz. Esparru berri hori Balkanak ditugu.

Clintonek EEBBen eta Europa hego-ekialdearen arteko merkataritza harremanak bultzatzeko asmoaren berri eman zuen atzo Sarajevon. Aldi berean, eskualde horretan inbertsioak eta enpresa pribatu estatu batuarrek finkatzen la-

gunduko duela adierazi zuen EEBBetako lehendakariak.

Europako Batasunak azkar joan beharko du, beraz, erregio horretan etekinak lortu ahal izateko. Dena dela, Bruselak ere bere programa egina du aspaldi. Horretarako 2000. urteko urtarrilaren 1erako Balkanetako estatuen arteko merkatu librea ezartzeko aholkatu diote EBri Belgikako hiriburuko Center for European Policy Studies (CEPS) elkarteko ekonomialariek. Egun berean Balkanetako

industria produktuak Europako Batasuneko merkatuetan sartzea oztapa lezaketan zerga jakin batzuk kendu beharko lituzke Bruselak.

Proposamenaren arabera, Balkanetako estatuei EBranzko inportazio zerga guztiak bertan behera gertatuko lirarteke 2003a arteko epeko prozesuan. Bruselako ekonomialarien arabera, EBren eta Balkanen arteko erlazioen garapenari erregio horretako monetak euroari estu-estu lotuz lagunduko litzaioke.

Franjo Tudjman eta Alija Izetbegovic, atzo, akordioaren ale bana trukutzen.

MICHAEL LIPCHITZ / AP

Bosniak eta Kroaziak mugei buruzko hitzarmena sinatu dute

Bosniako ordezkari serbiarrek, baina, ez dute akordioa onartu

Erredakzioa / Donostia

◀ **Bosniako Lehendakaritza musulmanak eta Kroaziako goi agintariekin bi errepublika horien arteko mugak ezagutzen dituen akordio bat sinatu zuten atzo Sarajevon. Bosniako serbiarrek, ordea, ukatu egin zioten legaltasuna hitzarmenari, eurek aintzat hartu gabe negoziatu dutela argudiatuta.**

ALIA IZETBEGOVIC Bosniako Lehendakaritza musulmaneko ordezkariak eta Franjo Tudjman Kroaziako lehendakariak bi errepublika horien

arteko mugei buruzko akordioa sinatu zuten atzo Sarajevon, Balkanetako Egonkortasunerako Goi Bilera hasi aurretik. Hitzarmen hori dela medio, Bosniako gerraren ostean mugei buruz konponetzeke zituzten guztiak lotu dituzte.

Kroazia eta Bosnia, gerra hasi aurretik Jugoslaviako Federazioaren barruan zituzten mugak kontuan hartuta ezagutu zituen nazioarteko komunitateak. Aurrez bi komunitateen artean zituzten zenbait akordio eta muga puntu jakini buruz, ordea, ez zuten orain arte ados jartzea lortu.

Serbiarrek ez dute akordioa bere egin

Kroaziarren eta musulmanen arteko auziak argitu diren arren, akordio horrek ez ditu arazoak erabat konpondu ahal izango. Izan ere, Bosniako serbiarrek akordioa sinatu bezain pronto agertu baitzuten haren aurkako jarrera.

Svetozar Mihajlovic Bosniako agintari musulmanen ordezkariak ohartarazi zuen atzo bere etniaren oniritzik ez duela akordioak, eta, beraz, ez dela legezkoa. «Bosniako aginte bateratueta hitzartu genuen akordioa sinatuko zela zehaztasun guztiak ondo lotu ondoren, eta ez da hala gertatu. Bosniako Errepublika Serbiarrek, hortaz, ez du hitzarmena bere egiten», azpimarratu zuen.

Oraindik lotzeko daukaten zehaztasun hori Una ibaia- ren gaineko mugari dagokio, hain zuzen ere, Bosniako inguru serbiarra eta Kroazia banatzen dituen inguruari. Eremu hori euren agintepekoa izan behar duela aldarrikatzen dute serbiarrek, baina atzo sinatutako akordioaren arabera, Kroaziarena izango da hemendik aurrera.

Ibrahim Rugova Kosovorat itzuli da «behin-betiko»

■ *Uztailaren 15ean Pristinan izan zen, baina ordu gutxiren buruan Erromarat bueltatu zen*

Agentziak / Pristina

◀ IBRAHIM RUGOVA Kosovoko albaniarrek aukeratutako presidentea Pristinara iritsi zen atzo, eta «behin-betiko» itzuli dela ziurtatu zuen.

Iragan uztailaren 15ean, Kosovora bueltatu zen lehen aldi batez, baina Pristinaren zenbait ordu geratu ondoren, Erromarat (Italia) alde egin zuen berriro. Hortaz, ez berak ezta bere alderdi Kosovoko Liga Demokratikoko beste inork ere ez zuen parte hartu, Bernard Kouchner NBek izendatutako administrari nagusiaren inguruan, uztailaren 16an, egin zen Kosovoko Kontseilu Iragan-korraren lehen bileran. Ibrahim Rugovak ez zuen onartu bilera hartarako bere alderdiari eskaini zioten ordezkaritza gutxiegia.

«Berriro nire senideen artean nago; egun aipagarria da, bai niretzat, bai

Kosovorentzat», adierazi zuen atzo Ibrahim Rugovak Pristinako Slatina aireportura iristean. Han zain zuen Kfor bakerako indarraren unitate bat, eta hark lagundu zuen Pristina erdialdean daukan etxeraino.

Ibrahim Rugovak bere alde jende asko badauka oraingoz Kosovoko albaniarren artean, baina NATOK Jugoslaviaren aurka egin dako gerra denboran izan zuen jokabideak salaketak eragin zituen. Izan ere, Rugova Belgraden agertu zen Slobodan Milosevici bostekoa ematen eta NATOren bonbardaketen gelditzea eskatzen. Gerorago, Serbiatik alde egitera utzi zuten, baina ez zen ez Albaniar atzo Mazedoniarat ere joan, bi herri horietara ihes eginak ziren ehunka mila errefuxituen artera, Europako mendebaldeko agintariekin topaketak izatea hobetsi baitzuen.

Kosovoko serbiarrei bertan geratzeko eskatu die Albrightek

■ *Intolerantzia jardunez gero nazioarteko laguntzarik ez dutela izango esan die albaniarrei*

Erredakzioa / Donostia

◀ MADELEINE ALBRIGHT Estatu Batuetako Estatu idazkariak dei egin zien atzo Kosovoko serbiarrei bertan gera daitezen eta albaniarren aurkako mendeku ekintzak saihestu ditzaten.

Europako Hego-ekialdeko Egonkortasunerako goi bilera Sarajevon egin zela aprobetxatuta, Albrightek bisitaldi labur bat egin zuen atzo Pristinara, Kosovoko hiriburura. Han azpimarratu zuen Kosovorako indarrean jarri duten egitura serbiarrek babestea ere baduela helburu, eta denen nahia dela etnia anitzeko komunitateari eustea.

Gerra hasi aurretik Kosovon 200.000 serbiar zeuden, eta gaur egun 50.000 inguru baino ez dira geratzen. Horietatik askok eta

askok, gainera, bertatik ihes egiteko erabaki sendoa dute, atzo zortzi albaniarrek 14 nekazari serbiar hil zituztela jakin zutenetik.

Hain zuzen ere, serbiarren aurkako mendekuak gogorra ekarri mintzatu zitzaizen atzo Albright Pristinaren bere ingurura bildu ziren albaniarrei. «Urte honetan izugarrizko proba gogorra igaro behar izan duzue. Espero dut gaurtik aurrera hemen, Kosovon, sekula gehiago ez agertzea gaur egiteko jenderik, sekula gehiago etxerik ez erretzea, sekula gehiago sarraskirik eta mendekurik ez izatea», esan zuen EEBBetako Estatu idazkariak. «Intolerantzia jardun eta legea zuen kontura erabiltzen baduzue», ohartarazi zien segidan, «ez duzue nazioartearen babesik izango».

Jeltsinek konpondu egin nahi du «oraingo Gerra Hotza»

Mendebaldearekiko harremanak sustatu nahi ditu Errusiako lehendakariak

Erredakzioa / Donostia

Jugoslaviako gerrak eraginda Errusiak mendebaldearekiko harremanak hautsi zituenetik lau hilabete baino ez dira igaro, baina Jeltsinek «oraingo Gerra Hotza» konpondu egin nahi du. Iragarri du, hortaz, harreman horiek bere onera ekartzea izango duela lehentasun nagusia Errusiaren atzerri politikak.

ERRUSIAK Jugoslaviako gerra hasi aurretik zituen «adiskidantzazko harremanak» berreskuratu egin nahi ditu, eta lan horri lehentasun osoa emango dio hemenetik aurrera. Hala jakinarazi zuen atzo Boris Jeltsin Errusiako lehendakariak kazetarien aurrean egindako agerraldian.

Kremlingo buruak bukatutzat eman zuen «oraingo gerra hotza» eta egoera bere onera ekartzeko, buru-belarri zubi lana egiten hasiko direla azpimarratu zuen. «Azken batean, Estatu Batuak, Alemania, Frantzia eta haien kideko beste herrialdeekin lehen genituen harremanetara itzultzea da helburua», zehaztu zuen Jeltsinek.

Nolanahi ere, lehendakariak nabarmendu nahi izan zuen Errusiak polo anitzeko munduaren printzipioarekiko leial jarraitzen duela eta bide horretan «sekula ez dutela atzera egingo».

Azken aste hauetan Errusiak keinu asko egin ditu Mendebaldearekiko harremanak bideratzeko asmoz. Keinu horietan garrantzitsuena Serguei Stepaxin lehen ministroak Estatu Batuetara egin berri duen bidaia izan da. Stepaxinek helburu nagusia izan du

Etxe Zuriarekin eta batez ere munduko finantza erakundeekin harremanak goxatzea, haien laguntzen baitakoa baita, hein handian, Errusiaren biziraupena.

Hain justu, Munduko Moneta Fondoak 4.500 milioi dolarreko mailegua eman zion herenegun Errusiari, eta biharamunean irten da Jeltsin plazara orain lau hilabete okertu zen bidea zuzendu egin behar dela esatera.

Kremlinen aldaketak izan daitezke

Jeltsin oporretan izan da azken bi aste hauetan, baina, ustekabea, atsedena eten eta Kremlinera itzuli da. Jarrera horrek Gobernuaren aldaketak izan litezkeela pentsatzera bultzatu ditu analista politikoak eta bertako prentsa. *Sevodnia* egunkari liberalaren arabera, Jeltsinek egun batetik bestera botako du bere kargutik Alexandr Potxinok. Gehiago ere botako dituztela uste da; horien artean aipatu dute Serguei Zveriev Lehendakariaren Gabinete buruordea.

Lehendakariaren bozemaileak ukatu egin zituen atzo zurrumurru horiek guztiak, baina ez Kremlinetik ohi duten modu irmoan.

l a b u r r e a n

I P A R I R L A N D A

■ Gizonezko katoliko baten gorpua aurkitu dute Belfasten buruan tiro bat eta eskuak lotuta zituela

ATZO goizaldean tiroz hildako gizonezko baten gorpua aurkitu zuen Ipar Irlandako Poliziak Belfast mendebaldean. Poliziaren ikerketaren arabera, hila Charles Bennet 22 urteko gizonezkoa izan liteke, joan den igandetik desagertuta zegoen katolikoa, hain zuzen ere. Aurkikuntza Miltown Roaden ondoko klub batean egin zuten, Falls Roadeko inguru nazionalistan. Hango biztanleek goizaldeko ordu txikietan tirohotsak entzun zituzten, eta Polizia jakinaren gainean jarri ondoren topatu zuten gorpua. Tiro zauria zuen buruan eta eskuak bizkarrean lotuta zituen. Atzo egun osoz hogeitabat ikerlari eta aditu ibili ziren inguruetan hilketaren nondik norakoak argituko dituen aztarnen bila. Ipar Irlandako Poliziako bozeramaileek azaldu zutenenez, kontu garbiketa baten itxura du hilketak. Nolanahi ere, ez zuten argitu nahi izan IRA taldeak edota beste talde katoliko disidenten batek egindakoa izan den ekin-tza.

PAUL FAITH / EPA

Polizia bat, hila agertu zen ingurua zaintzen, atzo.

S U I T Z A

■ Ikerketa judiziala zabaldu dute astearteko istripuan arduragabekeriak izan zen argitzeko asmoz

SUITZAKO Justiziak ikerketa zabaldu du joan den asteartean 19 lagun heriotza eragin zuen istripua arduragabekeriak eragindakoa izan zen argitzeko. Bernako kantoiko Oberland eskualdeko fiskalak atzo komunikabideen aurrean azaldu zuen Sasetenbach ibaia-aren arroilaren jaitsierako lau gidarien jokaera argitu nahian zabaldu dutela ikerketa. Nolanahi ere, haien erantzukizuna oraindik zehazteke dagoela eta, gidari horiek aske jarraitu behar dutela esan zuen. Ezbeharraren ondotik egindako ikerketen ondoren jakin ahal izan da taldea arroila jaisten hasi zen unean erreka sorburu parean ekaitz handia ari zela jotzen. Oraindik ez da jakin, ordea, arroilen jaitsira antolatzen zuten gidariek horren berri bazuten une hartan.

Bernard Bonnet prefet ohiak Aiacciuko auzitegian deklaratu zuen atzo

■ *Ordu batzuk lehenago, Cortiko suprefetura etxearen aitzinaldea tirokatu zuten*

A. Sokarros / Baiona

BERNARD BONNET Korsikako prefet ohiak Aiacciuko auzitegian izan zen atzo, Christian Latil eta Jean Guary ikerketa-epaileen aurrean deklaratzeko. *Chez Francis* hondartza jatetxea erretzeko agindua eman izana leporatuta auzipetu zutenetik, lehen aldia zen Bonnet Korsikarat itzultzen zela.

Epaileen bulegoan ordu bat eta erdi egon ondoren, Francis Spitzner abokatuak jakierat eman zuen Bonnetek instrukzio-jujeei eskatu diela Lionel Jospin lehen ministroaren bi aholkulariekin —Clotilde Walter eta Alain Christnachekin— aurrez aurre jarria izatea. Bonnet ukatu du beti *Chez Francis* jatetxea erretzeko agindua eman zuela eta ziurtatu du, aldiz, Korsikan zermatzen ekimen eta lanez Maignon zehatz-mehatz jakinean atxikitzen zuela.

Bonneten etorreratik ordu batzuk lehen, atentatu bat gertatu zen Cortiko suprefetura etxearen aurka. Goizeko 04:50 zirela, administrazio etxearen aurrekaldea metrailatu zuten auto batean zihorazaz zenbait lagunak. Bala zantzu ugari ageri ziren suprefetura egoitzaren aurrekaldean, baina tiroketa honetan ez zen inor zauriturik izan.

Atzo iluntzea artean, inork ez zuen bere gain hartu atentatu hau eta ez zen argiki jakierik lotuta zenez Bernard Bonneten etorrerari edo, Marie Georges Buffet Gazteria eta Kirol ministroaren etorpenari —Korsikan bisitaz ibili zen atzo—.

KOLONBIAKO LEHENDAKARIAK GEZURTATU EGIN DITU EEBBEK DROGAREN INGURUAN ESANDAKOAK

Pastrana: «FARC ez da narkogerrilla, legez kanpoko landaketen aurka dago»

■ Gerrillariak narkoak direla eta haien eremua drogaz betea dagoela esan du McCaffreyk

■ Pastranak ez du onartuko Washingtonek eskua sartzea gerrillaren aurkako borrokan

■ Kolonbiako Gobernuak eta FARC atzo bildu ziren negoziazioen hasiera zehazteko

Erredakzioa / Donostia

ANDRES PASTRANA Kolonbiako lehendakariak adierazi du FARC Indar Armatu Iraultzaile Kolonbiarrak gerrilla ez dela narkotrafikoan aritzen. Argentinako *Clarín* egunkariari egin dizkio adierazpen horiek Pastranak. Horrenbestez, Kolonbiako presidentek gezurtatu egin ditu drogaren aurkako EEBBetako arduradun Barry McCaffreyk esandakoak.

McCaffrey Kolonbian izan da aste honetan, eta, han, esan du «narkogerrilla» dela FARC eta «drogaz betea» dagoela gerrillaren kontrolpean dagoen Kolonbiako eremua. «Narkotrafikatzaileekin negoziatzeko ez nintzateke inoiz eseriko», adierazi du drogaren aurkako arduradun estatu batuarrek.

Adierazpen horiekin ez dator bat Pastrana: «Ezin da esan gerrillariak narkotrafikariak direnik. Sariak kobratzen diezkie narkoei, hori bai. Baina FARCEk beti esan du legez kanpoko landaketak suntsitu nahi dituela. Disentsio eremuan droga barra-barra dagoela ere esan da, baina hori ez da egia».

FARC eta Kolonbiako Gobernuak bake negoziazioak egingo dituzten gunea da disentsio eremua. Berez, gune desmilitarizatua da, soldadurik gabea. Gobernuak iazko urtearen amaieran agindu zien soldaduei handik irteteko, FARCEkin elkarriketak hasteko, gerri-llak berak hala eskatuta.

FARC eta Gobernuak bilduta

Bi aldeen arteko negoziazioen hasiera behin baino gehiagotan atzeratu da, azkena hilaren 20ean. Baina bi aldeak atzo bildu ziren negoziazioak noiz hasi zehazteko.

Hala ere, negoziazioen alde apostu egin du Pastranak. «FARCEkin konfidantzazko bide bat zabaldu dugu, nik lehendakari naizenez emandako hitza bete dudalako. Espero dut hitza beteko due-

SCOTT DALTON / AP

FARCEko soldaduak adi-adi, atzo, gerrillako ordezkariak eta Gobernuak bildu ziren gunean.

la baita ere *Tirofijo* FARCEko buruak».

Gerrillaren aurkako borrokan atzerritarren eskusartzerik ez du onartuko Pastranak, *Clarini* argitu dionez. «Ni presidente naizen artean ez da halakorik inolaz gertatuko».

Gerrillarien aurkako borrokan, Kolonbiak EEBBen laguntza jasoko duela

Negoiziak

■ ■ ■ Bitan atzeratu dira, azkena hilaren 20an. Baina bi aldeak atzotik ari dira hasiera zehazten

ukatu zuen Pastranak horrela.

Zurumurru guzti horiek zabaldu dira Barry McCaffrey Kolonbiara egindako bisitagatik. Hori, ordea, Kolonbian izan da arrazoi batengatik: EEBBetako soldadu talde bat Kolonbiako talde berezi bat trebatzen ari delako drogaren aurka borroka dezan.

Kolonbia ez da heroina produzitzaile nagusia

EEBB-ETAKO Drogaren Aurkako Agentzia Federalak (DEA) txosten bat landu du droga produzioaz aurretiaz uste zena gezurtatzeko: Kolonbia ez da munduko heroina produzitzaile nagusia.

1997an Thomas Constantine zen DEAKo zuzendaria, eta hark adierazi zuen Kolonbian ekoizten zela EEBBetan kontsumitzen zen heroinaren % 67.

Birmania da ekoizle garrantzitsuen

Datu horretatik oso urrun dago drogaren aurkako EEBBetako agentzia federalak orain landutako txostena. Birmaniak ditu munduan mitoxoleta landaketa zabalena: 165 mila hektarea. Hau da, herrialde horrek ekoizten du munduko merkatuetan saltzen den heroinaren % 51.

Afganistan da bigarren produzitzaile garrantzitsuen % 39ekin.

Kolonbian, berriz, heroinaren % 1,5 besterik ez da sortzen. Beraz, datu horiek aintzat hartuta, Kolonbiako agintariei galde egin dute ea nola litekeen han ekoiztea EEBBetako kaleetan kontsumitzen den heroinaren % 67. Agiria agerian dago, eta Constantinek 1997an esan zuena ez da egia.

Diktadura garaian desagertuen bila indusketak egiten hasi dira Txilen

■ Pinocheten aurkako 32 kereila dituen epaile batek agindu ditu araketak

Agentziak / Santiago

AUGUSTO PINOCHETEN diktadura garaian desagertutako pertsonen aurkitzeko, indusketak egiteko agindu du Juan Guzman epaileak Txile iparraldean. Juan Guzman epaileak Pinocheten aurkako 32 kereila ditu. Oraindik agertu ez diren hainbat gorpu han lurperatu zituztela uste du epaileak.

Bestalde, Olaf Olmos arkeologoak zuzendurik, peritu ikertzaile talde bat indusketa lanak egiten hasi zen atzo. Ikerketa lan horiek Txile iparraldeko Pampa Dolores izeneko desertu toki batean hasi ziren.

Talde horrek 19 gorpu aurkitu zituzten 1990. urtean Pisaguan: Txilen diktadura garaian desagertutako 19 pertsonarenak ziren. Aurkikuntza hori zela eta, Guzmanek ikerketa gehiago egiteko agindu zuen, baina emaitzarik gabe.

Indusketa lan horien helburua gorpuak aurkitzea da. Hori lortuz gero, diktadura garaian gertaturikoak jakingo dira, eta «egia eta eginiko kalteak» noraino iritsi ziren argitu. Ondorioz, «gizartearen bakea lortuko da lehenik eta behin, eta jendearena gero», esan zuen epaileak.

Pinochet heriotza arriskuan dago

Augusto Pinochet diktadore ohia «heriotza arriskuan» dagoela esan du Txileko sendagile Helmut Schweizerrek. Hala ere, Pinocheten egoera ez dela «alarmista» gehitu du medikuak. Helmut Schweizerrek Michael Loxton mediku britainiarrek eginitako informea defendatu zuen: «83 urteko gizon horren osasun egoera ez da larria bere urteetarako, baina epaiketa luze bateko estresa eramateko gaitasunik ez du». Pinochet iazko urriaren 16an atxilotu zuten Londresen, eta giza eskubideak bortxatzeagatik dago akusatua.

Hamabi pertsona hil eta gero bere buruaz beste egin du gizon batek Estatu Batuetan

Erailketa galera finantzarioen ondorioa izan da, eta hamabi zauritu ere badaude

Agentziak / Atlanta

Mark Barton 44 urte zituen gizona da, ustez, hamabi pertsona tiroz hil eta gero bere buruaz beste egin duena, Bill Campbell Atlantako alkateak esan duenez. Hildakoez gain, ordea, hamabi zauritu ere badaude. Galera finantzarioen ondorioz gertatu zen ekintza hunkigarri hori.

HAMABI pertsona hil eta ihesi joan zen Mark Barton ustezko hiltzailea herenegun, Atlantan. Poliziak, ordea, ordu batzuk geroago, Acwortheko gasolindegian topatu zuten. Berehala, susmagarria inguratu eta, hiltzaileak bere buruaz beste egin zuen, Bill Campbell alkateak argitu zuenez.

Mark Bartonek lehenik eta behin, bere emazte, seme eta alaba tirokatu zituen Campbell baiezta zuenez. Emaztea eta bi umeak beraien etxebizitzan aurkitu zituen poliziak, Stockbridgen, Atlantatik 56 kilometro-ra. Leigh Ann emaztea asteartean erail zuen. Elizabeth Mychell alabak zortzi urte zituen, eta Matthew semeak hamaika. Azken horiek, asteazkenean Bartonek hil zituela diote polizien iturriek.

Oharren eduki arras hunkigarria

Beren etxebizitzan, gainera, hildakoen ondoan ohar bat aurkitu zuen poliziak. Oharrak zera zioen: «Nire suntsipena bilatu duten zikotzak hilko nituzke». Bidean, oharra bere seme-alabak «mailu bidez eta minik eman gabe» nola erail zituen argitzen du, «gurasorik gabe bizitzeko sofrimendua ekiditeko», egin zuela esanez.

Bere emaztea hiltzeko arrazoia zein zen argitzen da oharrean, «bera izan zen nire erorketaren arrazoi nagusia». Nahiz eta asko maite dudana, beste guztiak erailteza pentsatzen nuenean, ezin izan nuen ekidin bera ere hiltzea.

Ostegunean, aldiz, All-Tech Investment Group burtsa enpresako gerentea, idazkaria eta beste zazpi lagun tirokatu zituen Bartonek, poliziararen arabera.

Mark Barton hiltzaileak bere buruaz beste egin zuen tokian jendea begira

Berriro ere armak kontrolatzeko beharra

Agurtzane Ormaetxea / Donostia
EEBBetan maizegi gertatzen dira taldekako hilketak, agintariak nahiko luketen baino gehiago. Mark Barton finantzierak 12 lagun hil zituen tiroka herenegun gauean Atlantatik (Georgia) eta gero bere buruaz beste egin zuen.

Baina ekintza horren aurretik gertatu dira tankerako hilketak. Orain bi hilabete eskas erabat asaldatu zuen gizartearen Denverreko Columbine goi eskolako hilketak. 17 eta 18 urteko bi gazte tiroka hasi ziren ikas-

tetxean apirilaren 20an. Emaizta lagarria izan zen: 12 ikaskide eta irakasle bat hil zituzten, eta ondoren beren buruez beste egin.

Gertakizun hark agerian utzi zuen armak kontrolatzeko legedi sendo baten beharra. Denverko bi gazteek kalibre handiko armak erabili zituzten, eta herriar askok beren buruei galdetu zieten ea nola den posible bi gazteek horrelako armak lortzea. Erantzuna argi dago: arma saltoki batean erosi zituzten.

Bill Clinton EE-

BBetako lehendakariak eskuartean hartu zuen berehala auzia. Armen erosketa kontrolatzeko lege proiektua landu zuen eta Kongresuari aurkeztu, horrek bozka zezan.

Lege proiektuaren arabera, 21 urtera arte inork ezingo luke armarik legez eduki, hurrek egingo dako hilketen erantzule izango lirateke gurasoak, eta armen salmenta mugatuko litzateke.

Kongresuko errepublikanoek atzera bota zuten berriro lege proiektua. Clinton haserre azaldu

zen eta salatu egin zuen errepublikanoen eta EEBBetako armen lobby indartsuaren arteko «harreman estua».

Kontua da armen industria oso indartsua dela han, eta armen erabilera oso errotuta dagoela gizartearen. Hurrei txikitatik erakusten zaie armak erabiltzen. Etxe askotan daude armak, eta eskuragai dituzte hurrek. Ikerketa baten arabera, 1997an bigarren hezkuntzako bost ikasletarik batek eramaten zituen armak ikasgelara.

Hiltzaile arriskutsua

Ildo horretatik, Mark Barton kimika karrera ikasteari utzi eta burtsan lan egiten zuen langilea zela esan du Campbell alkateak. «Erailketa horiek guztiak, arazo eta galera finantzarioak zirela eta egin ditu», baieztatu zuen. Poliziak, ordea, ikerketak aurrera eramango dituela ziurtatu zuen alkateak.

Kontuan hartu behar da Mark Bartonen lehen emazte eta bere ama 1993. urtean hilik azaldu zirela, baina froga faltagatik Barton aske gelditu zen.

Bestalde, Estatu Batuetako lehendakariorde Albert Gorek Campbell alkateari telefonoz deitu zion, ahalik eta laguntza gehiena emateko prest zegoela adieraziz.

Gore presidenteordeak

bere kezka adierazi zuen telefonoz, «ekintza berri hau» zela eta.

1990. urtetik hona estatu honetan gertatzen den hogeigarren erailketa da azken hau. Ildo horretatik, EEBBetako Gobernuak zenbait bozeramailek eta hainbat elkarte EEBBetan armak duten ugaritze azkarraren kezka azaldu diote Atlantako Bill Campbell alkateari.

laburrean

INDONESIA

■ Aceh lurraldean hobi komunak azaldu dira 51 zibilen gorpuekin

SUMATRA uhartearen iparraldean dagoen Aceh lurraldean gorpuz betetako hobi komunak topatu dituzte giza eskubideen aldeko taldeek, atzo jakinarazi zuten. Horien arabera, zibilen 51 gorpu zeuden hobietan eta bizilagunek emandako informazioei esker aurkitu dira. Indonesiako Armadak operazio militar bat hasi zuen hilaren 23an Acehren independentziaren alde borrokatzen den mugimenduaren aurka.

MAROKO

■ «Torturatzaile izandako bat», giza eskubideen aldeko erakunde bateko buru

GIZA ESKUBIDEEN Aldeko Erakundeak atzo salatu egin zuen Mahmud Artxan dela Askatasunen Defentsarako Mugimenduen buruzagia. Erakundearen arabera, Artxan ezaguna da «atxilotu politikoak torturatzea-gatik». Gainera, askatasunen aldeko mugimendu hori Artxanen alderdiaren esanetara dagoela kritikatu zuen.

ANGOLA

■ UNITAk gutxienez 12 zibil hil dituela salatu du Gobernuak

JONAS SAVIMBIK zuzentzen duen UNITA gerrillak gutxienez 12 zibil hil zituen joan den asteazkenean, Gobernuaren Angolaren Askapenerako Mugimenduak atzo salatu zuenez. Horrek esan zuen «ekintza ankerra eta kol-darra» izan zela eta zibilak aitzoz hil zituztela. UNITAk, bestalde, Malange bonbardatu zuen atzo, eta gutxienez lau zibil hil.

AFGANISTAN

■ Ossama Ben Laden buruzagi integrista islamikoak utzi egin du Afganistan

OSSAMA BEN LADEN EEBBetatik ihesi bizi da, herrialde horrek «ekintza terroristak» leporatzen baitzizkio. Ben Laden Afganistanen bizi izan da, baina herrialdea utzi du Gobernuarekin hitz egin ondoren. Ez da zehaztu nora joango den.

• **Futbola**

Osasuna: Aurkezpen ofiziala egin zuten atzo gorritxoek, eta Bigarren Mailan onenen artean ibiltzeko helburua ezarri dute → **30**

• **Sega**

Euskal Herriko Txapelketa: Mitxelena, Aranalde, Manzisidor eta Lapazaran txapelaren bila ariko dira gaur Larraitzen → **33**

Athletic ♦ Taldearen aurkezpen ofiziala datorren astelehenean izango da, San Mamesen

Estreinaldia Lokerenen aurka

Arratseko 19:30etan jokatu dute partidua, eta ondoren Bilbora itzuliko dira

Joseba Arruti / Bilbo

AZKEN hamabost egunetan Papendalen kontzentratuta eman ondoren, Athleticen Lokeren belgiarraren aurka jokatu du gaur. Partidua-
ren ostean, talde zuri-gorria Bilbora itzuliko da, Gasteizko aireportuan barrena.

Atzoko eguna ezohikoa izan zen bilbotarrentzat. Izan ere, Luis Fernandezek atsedena eman zien goizean jokalariei eta igerilekuan freskatzeko baliatu zuten. Modu honetan, lana alde batera utzi eta kontzentrazioan nagusi izandako errutina hautsi zuten.

Lokerenen aurkako partidua arratsaldeko 19:30etan hasiko da. Lokeren bosgarren geratu zen azkeneko Belgikako Ligan, eta dagoneko sasoian dago, Intertoto txapelketan aritu delako. Hala ere, euren estreinaldia ez da oso zorionsua izan, Frantziako Metz-ek kanporatu baititu errepeskako lehian horretatik. Dena den, Lokeren maila oneko taldea da eta partidua proposa izango da talde zuri-gorriaren prestaketa maila ikusteko.

Bihar jokalariek atsedena hartu ahal izango dute euren etxeetan, eta astelehenean, arratsaldeko 19:30etan, taldearen aurkezpen ofiziala egingo da San Mamesen. Datorren martitzenean denboraldi-aurreko bigarren partidua jokatu du Athletic. Luis Aragonesen Oviedo izango du aurkari, Carlos Tartiere futbol zelaian.

Gorabehera bako kontzentrazioa

Athleticek aparteko gorabeherarik gabe amaitu du Papendalgo kontzentrazioa.

XOUSA SIMAL

Athleticeko jokariak, entrenamendu batean. Gaur Lokerenen aurka jokatu dute, eta gero Bilbora itzuliko dira.

■ ■ ■ **Athleticek**
astelehenean
egingo du bere
aurkezpen ofiziala,
San Mamesen

Jokariak normaltasunez aritu dira eta Andoni Imaz izan da erritmo apalagoan ibili behar izan duen bakarra, iazko denboraldian egin zioten ebakuntzaren ondorioz.

Hori dela eta, Imaz ez da ariko gaurko partiduan. Luis

Fernandezek esan zuenez, Alkorta, Ferreirak eta Urrakak ere ez dute jokatu Lokerenen aurka. Dena den, entrenatzaile zuri-gorriak partidua zati bakoitzean hamaikako bat zelairatzeko beste jokari izango ditu bere aginduetara.

Baliteke Orbaiz utzita joatea

J. Arruti / Bilbo
LUIS FERNANDEZEK denboraldi-aurrearen balantze ona egin zuen atzo, eta plantillarekin pozarren dagoela adierazi zien kazetariari. Laudorioetako asko Pablo Orbaiz nafararentzat izan ziren. Tarifakoaren esane-

tan, «oso jarrera egokia azaldu du, eta kalitatea eta lanerako gaitasuna ere badituela erakusten ari da». «Oso gaztea den arren», jarraitu zuen, «hitz egiteko eta aritzeko eran nabari zaio burua bere lekuan duela».

Hitz politen atzetik dagoen

errealitatea gordin samarra izan daiteke Osasunako jokari izandakoarentzat. Hastear dagoen denboraldian utzita jokatu du, seguruenik. Fernandez iritziz, «utzita joan behar badu, ez du arazorik jarriko eta nik onena opako diot».

Sam Mames berriarentzat eredu bila

J. Arruti / Bilbo

ATHLETICEKO ordezkaritza talde zabal batek Papendalgo kontzentrazioaren azken eguna baliatu zuen etorkizunean eraiki nahi den San Mames berrirako eredu egokia bilatzeko. Behintzat, asmo horrekin abiatu ziren Vitesse taldearen Gelredome estadio ikusgarria bisitatzera. Ordezkaritza zuri-gorria, Fernandezek gain, Jose Angel Iribarrek, Manolo Delgadok, Dani Ruizek, Juan Ignacio Onaindiak eta Fernando Otxoa gerenteak osatu zuten.

Vitesseren zelaia bi urte ditu. Kristalezko eta altzairuzko egitura batekin egin, teknologia alde-
tik Europako puntakoena da. Sistema sofistikatu baten bidez berdegunea tribunetako baten azpian ezkutatu da. Modu horretan estadioa edozein ekitaldi ludikotarako prest geratzen da, estaltzea ere posible baita. Bitartean, belarra egoera ezin hobean zaintzen da eta ez du inolako kalterik pairatzen. Zentro medikoa, bulegoak, haurtzaindegia, museoa, dendak eta beste hainbat zerbitzu ere baditu Gelredomek.

Danik adierazi zuenez, Vitesseren «etorkizuneko zelaia» da. Athleticen ordezkariek interes itzelarekin begiratu zituzten zokondo guztiak, San Mames berria buruan zutela.

Reala ♦ Ligan ohikoena izango den hamaikakoa ikusi da Holandako kontzentrazioan

Hamaika aukeraren jabe

Holandako txapeldunordearen aurka jokatu du gaur

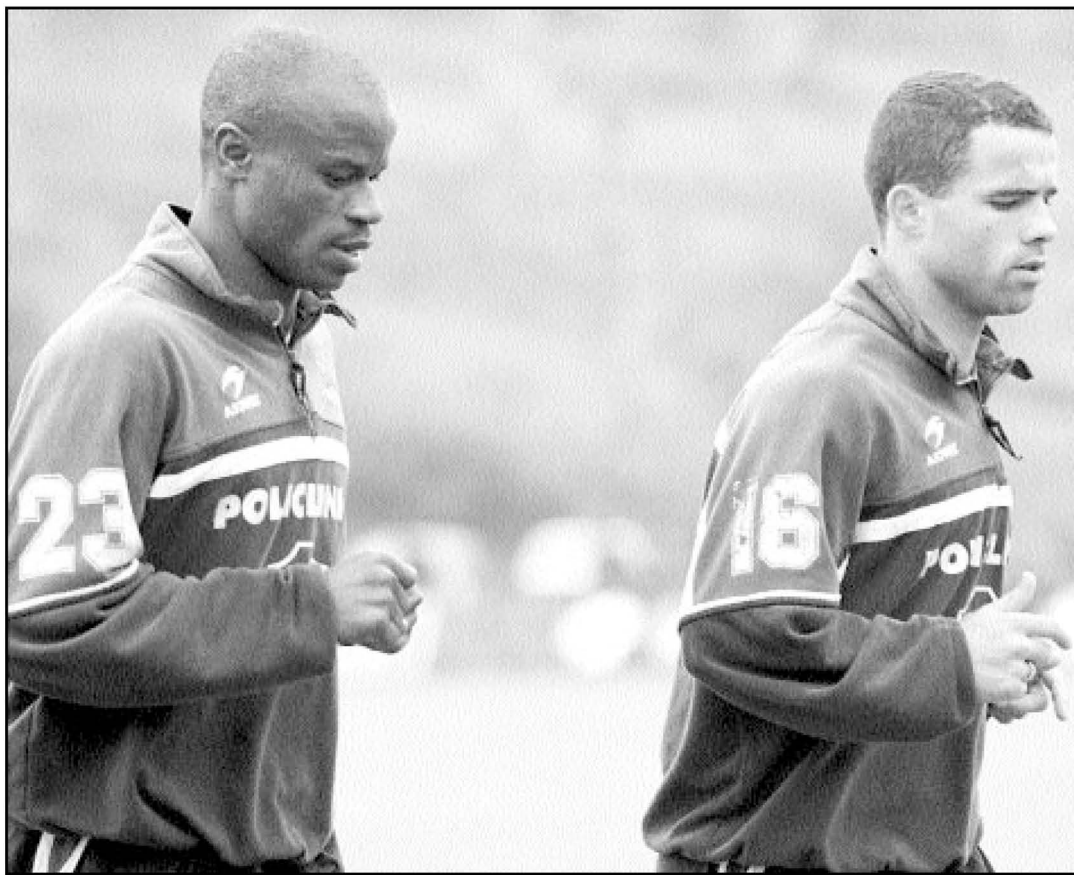
Jon Maya / Donostia

HOLANDAKO kotnzentrazioa gaur amaituko du Realak, Willem II taldearen kontrako partiduekin. Aste bateko lan gogorraren ostean, txuri-urdiñek Holandako txapeldunordearen aurka jokatu du, eta bihar Donostiara itzuliko dira.

Besteak beste, Kraussek denboraldian zehar gehien zelairatuko duen hamaikakoa ikusi ahal izan da Doorwertheko kontzentrazioan. Aranburu taldean sar daitekeela kontuan hartuta, Rea-laren aurtengo hamaikakoa Borussiaen aurka aritu zena izango da: Alberto, Rekarte, Aranzabal, Loren, Pikabea, Gomez, De Pedro, Idiakez, Sa Pinto eta Bonilla.

Talde hau oinarri hartuta Kraussek aldaketak egiteko aukera ugari ditu. Barkero taldean sar daiteke, De Pedro erdi-puntara pasatuz, Sa Pintok ere bere postua atzera dezake De Paula taldean sartzeko... Aldaketak egiteko jokalarik eta konbinazio ugari ditu.

Holandara abiatu aurretik, Kraussek bi buruhauste nagusi zituen: Bonilla taldera ondo egokitzea eta taldeak zein taldeko erdilariek golak egitea. Bonilla ondo egokitzen ari da. Taldeko giro onak asko lagundu dio, eta zelaian ere

PABLO S. QUIZA

Mutiu Adepoju gogoz ari da denboraldi-aurrean. Kraussen konfiantza lortzeko asmoz.

«ondo» konpondu da berehala taldekideekin, «batez ere De Pedorekin».

Zalantzarik gabe, Realaren erasoko jokoa aldatu egingo da datorren denboraldian. Lehen Kovacevic zen erreferentzia; orain Bonilla. Taldeak aldaketa horretara moldatu beharko du, bi jokalariek oso ezberdinak baitira. Baina

Krauss ez da horren beldur, kolonbiarra ondo egokitzen ari baita, eta «kalitate handiko gizona da».

Lesioei dagokienez, badi-rudi Realaren bolada txarra igaro dela: De Paula, Aranburu, Gerrero eta Jauregi-etxean geratu ziren- ondo erre-kuperatzen ari dira; Sarriegi-ekin itxaron beharra dago;

eta Holandan ez da garrantzizko lesiorik gertatu. Joseba Llorentek gainkarga batez utzi zuen asteazkenean entrenamendua, baina denboraldi-aurrea normaltasunez egiten jarraituko du.

Gaur, Willem II talde sendoaren aurka ikusiko da jokalarien benetako sasoi puntua zein den.

Mutiu Adepoju Donostian, Realean eta eskuin hegalean

Jon Maya / Donostia

EKAINEAN inor gutxik espero zuen Mutiu Adepoju Realean jarraituko zuenik. Nigeriarrak aurreko denboraldian, behin eta berriro aldarrikatu zituen minutuak. Baina Kraussek nekez eman zion jokatzeko aukera. Eskaintzak jasotzekotan alde egingo zuela ere esan zuen. Hala ere, denboraldi-aurrea Realarekin egin du, eta beste denboraldi batez Kraussen aginduetara arituko da. Berak dioenez ez ditu eskaintzak jaso, ez interesgarriak behintzat, eta Realean ahalik eta gehien jokatzeko borrokatuko da.

Hasierako hamaikakoa sartzea ia ezinezkoa gertatu zaio. Orain arte Kraussek zelai erdian erabili du, baina Aranburu eta Kubhauer ditu aurretik. Atzelari gisa aukera gehiago ditu. Denboraldi-aurreko partiduetan postu horretan aritu da, eta Nigeriako selekzioarekin ere sarri jokatu du atzean. Argi dago titular Aitor Lopez Rekarte izango dela. Ordezko posturako, aldiz, Mutiu eta Fuentes lehiatuko dira Kraussek Adepojuren aldeko apustua egin du denboraldi-aurrean, baina beterranoak beti jokatzeko dituen minutuak.

Mutiu denboraldi-aurrea ondo egiten ari da, eta gogoz ari da taldean leku bat bilatu nahirik.

Alaves ♦ 14.000 abonatu lortu dituzte jada, eta 15.000 nahi dituzte

Lleidaren aurka gaur, Luchonen

Cristina Puelles / Gasteiz

DENBORALDI-AURREKO bigarren partidua jokatu du gaur Alavesek, Lleidaren kontra, Luchonen. Hernaniri aise irabazi ostean hartu zuten arabarrek Pirinioetako kontzentrazioarako bidea, eta norgehiagoka zailxeagoa izango dute Maneren gizonen, Bigarren Mailako talde baten aurka. Lleida bera ere Luchonen dago kontzentratuta.

Dulantzin jokatu ez zutenek aukera handiak dituzte gaur Luchonen zelairatzeko. Kodro, Desio, Berruet, Pablo eta Karmona izan ziren Her-

naniren aurka jokatu beharrean entrenatzen geratu zirenak, eta minutuak izango dituzte gaur, ziurrenik. Izan ere, Alaveseko entrenatzaileak taldea egituratu eta denboraldia hasten denerako zer aukera dituen ikusi nahi du egunotan. Liga Deportivoren aurka hasiko dute gasteiztarrek, abuztuaren 22an.

Lleidaren aurka bospasei aldaketa egiteko asmoa du Manek. Probarako garaiak dira hauek, eta asmo berriekin eraikitako taldeak zer eman dezakeen ikusi nahi du entrenatzaileak.

Partiduen aurretik entrenamendu saioa egingo dute

Alaveseko jokalariek Luchonen. Orain arte ez dute arazorik izan, Cosmin Contra errumaniarraren giharretako gainkarga izan ezik. Gaur jokatzeko moduan izango da, hala ere, Contra.

Dan Eggen, berriz, aparte ari da entrenatzen, eskuin belauna osatzeko asmoz. Egun gutxi barru norvegiarra taldekideekin aritzeko moduan izango dela espero dute teknikoeak.

Bestalde, atzoko egunez Alavesek 14.000 abonatu kopurua gainditu zuen. Hilabeteen 9.000 abonatu berri lortu dituzte, eta 15.000 lortu nahi dituzte guztira.

EFE

Astudillo eta Contra, ariketa fisikoak egiten. Errumaniarrak giharretako gainkarga dauka, baina gaur jokatzeko moduan izango da.

Osasuna ♦ Atzo egin zuen Osasunak jendeaurreko aurkezpen ofiziala, Sadarren

«Zuzenean igotzera»

Gorritxoek ilusioaren ideia saldu nahi dute denboraldian

Erredakzioa / Iruñea

«ZUZENEAN igotzea, hori da asmoa». Javier Miranda Osasunako presidentearen hitzek ez dute dudarik uzten aurten Nafarroako taldeak dituen asmoei buruz: inoiz baino ozenago aldarrikatzea Osasunak baduela tokia Lehen Mailan.

Atzo, horregatik, ikusmina piztu zuen gorritxoek aurkezpen ofizialak, eta egun osoan zehar jende ugari hurbildu zen Sadar futbol zelaira, taldeak zelaiaren ateak zabaldu baitzituen jendearendako.

Eguerdian, Foruen Monumentuaren inguruan, komunikabideen aitzinean egin zen aurkezpena, argazki ofiziala nolabait esateko, eta arratsaldean jendeaurreko plazaratzea izan zen. Aurkezpenaren ondotik jokalariek 40 minutuko partidutxoa eskaini zieten zaleei eta jendeak ikusi ahal izan zituen fitxaketa berriak, batez ere Arpon eta Emeka defentsa nigeriarra.

Miguel Angel Lotinak ere ikusmin ugari piztu zuen, eta autografo bilatzaile gehienek beregana jo zuten. Iaz oso denboraldi ederra egin zuen Numanciarekin, igotzekotan egon baitziren, eta aurten Osasunara asmo berarekin etorri da. Mirandak esan zuen bezala, Osasunak entrenatzaile eta talde ona dauzka. «Orain erantzun egin behar dute».

JOXE LACALLE

Osasunak atzo aurkeztu zituen 1999-2000 denboraldirako jokalariek.

puntuz puntu

Aurpegi berriak aurkezpen egunean

► **Sei jokalaria berri:** Sei fitxaketa egin ditu Osasunak, eta hamar jokalarik utzi dute taldea. Berrien artean, Emeka defentsa nigeriarra da azpimarratzekoa. Emiliok Lopez Vallejoren hutsa beteko du. Alfonso eta Josema erdilariak eta Olles eta Arpon aurrelariak dira etorri diren beste laurak. Lotina ahaztu gabe.

► **Joan direnak:** Vallejo eta Orbaiz oso garrantzitsuak ziren etorkizunerako. Goikoetxeak futbola utzi du. Josetxo, Descarga

eta Morales Eibarrera joan dira, Marcelino Tenerifera, Eduardo Castellonera eta Arteaga Leganesera.

► **1.000 milioiko aurrekontua:** 958 milioi pezetako aurrekontua izango du Osasunak. Iazkoa 609 milioikoa izan zen.

► **Bost urte:** Bost urte joan dira jada Osasunak Lehen Maila utzi zuenetik, eta bidean erre dira Chechu Rojo, Manolo Los Arcos, Paquito, Benitez, Zabalza, Sola eta Martin. Baita Garro eta Irigarai presidenteak ere.

hor zain

Paul Ince erdilaria Middlesbroughera

Paul Ince erdilari ezagunak Liverpool utzi eta Middlesbroughen jokatu du datozen hiru urteotan. Incek 31 urte ditu eta Gerard Houllier Liverpooleko entrenatzaileak ez zuen bere taldean nahi. Middlesbrouhek milioi bat libra ordaindu du. Incek Paul Gascoigne izango du taldekide, eta Bryan Robson entrenatzaile, biak lagun minak.

Inter-Real Madrid gaur Milanen

Denboraldi-aurreko partidu sonatuena jokatu dute

gaur Milango San Siron Inter Milanek eta Real Madridek. Ronaldo ez da oraindik Milanera iritsi eta Marcello Lippi Recoba eta Vieri jarriko ditu aurrealdean.

Manchesterrek Kopa ez duela jokatu berretsi du

Kate Hoey Kirol ministroaren presioak izan arren, Manchester United taldeko presidenteak bere taldeak ez duela Ingalaterrako Kopa jokatu berretsi du. Manchesterrek klubaren arteko Munduko Txapelketa jokatu nahi du.

Gaur hasiko da Jugoslaviako Liga, gudaren ondorengo lehena

Gaur hasiko da Jugoslaviako Lehen Mailako Liga, Kosovoko gudaren ondorengo lehena. Aurrekoa eten egin behar izan zuten guda zela eta, eta Federazioak Partizan izendatu zuen txapelkun, une hartan liderra zelako. Ingalaterrako Liga ere gaur hasiko da, Manchester United-Arsenal partidarekin.

Ronaldoren ametsa

Ronaldok bere txikitako ametsa laster ikusiko du

gauzaturik: kirol zentroak eraikitzea Rio Janeiroko auzo txiroenetan. «Haurtzaroko ametsa da hau. Orduan, jokatzeko arazoak nituenen zerbait egin behar nuela pentsatzen nuen. Oso harro nago», esan du Ronaldok.

Paraguaiko hautatzailea, kalera

Ever Hugo Almeida ez da jadanik Paraguaiko selekzionatzaile. Amerika Kopan final-laurdenetan galdu zuen Paraguaik, baina Federazioaren erabakia ezustea izan da Paraguaiko futbol jarraitzaileentzat.

Errugbia ♦

Getxo Arteak Universidad de Granada hartuko du Ligako lehen jardunaldian

Urriaren 24an hasiko da Espainiako Ohorezko Maila, eta 10 talde ariko dira

Koldo Alduntzin / Donostia

IAZKO DENBORALDIAN espero baino estutasun gehiago igarota, gizonen Getxo Arteak urriaren 24an ekingo dio 99-2000 denboraldiari ofizialki, orduan hasiko baita Ohorezko Mailako Liga. Bizkaitarrek Granadako Universidad taldea hartuko dute Faduran.

Ezin da esan norgehiagoka gogorra izango duenik Getxok hastapenean, andaluziarrek 98-99 denboraldian jardun baitzuten aurreneko Maila Nagusian eta horiek ere larri antzera ibili zirelako mailari eusteko. Guztira 10 talde lehiatuko dira, eta ez 12, iaz bezala. Gogoratu behar da bestetik, Munduko Kopa jokatzeko ariko direla liga hasten denean, baina Espainia ordurako kanporatuta egongo da.

Getxo Arteako talde nagusiaren entrenatzaile berriak Javier Diaz Pater-nain Javitxin eta Jose Mari Martin izango dira eta Jon Lazaro bigarrenaren, Iñaki Zabala izango delarik prestatzaile fisikoa. Koordinatzaile teknikoak, berriz, Anselmo Elortegi eta Jose Luis Martinez Karra.

Gaztedi Salford United-en kontra

Gasteizko Gaztedik Lehen Mailan jokatu zuen 99-2000 denboraldian, eta Maila Berezira igotzeko sailkatu zen, baina diru arazoengatik ezin izan zuen igoera fasea jokatu. Kolpe latza izan zen jokalaria heldu eta gazteentzat. Horregatik, Gaztedik eta Arabako Federazioak bat eginda, goi mailako hainbat ekimen antolatu dituzte abuztuaren 1etik 4ra.

Ingalaterrako Salford United taldearen kontra bihar jokatu duen partida izango da garrantzitsuena (Gamarra, 12:00).

Igeriketa ♦ De Bruijnek berriro ondu du 100 metroetako Europako errekorra, tximeleta estiloan

Urrezko holandararak

Hoogenbandek laugarren urrea lortu du 200 metro libreetan

Agentziak / Istanbul

HOLANDARRAK txapelketa-ko izar ari dira bihurtzen. Pieter Van der Hoogenbandek laugarren urrea lortu zuen atzo Istanbulen, 200 metro libreetan. Aurretik lortuak zituen 100 metro libreetakoa —Popoven aurretik—, 4x100 libreetakoa eta 50 metroetakoa, tximeleta estiloan. Eta ziurrenik ez da hor amaituko holandarren uzta, 50 metro libreetan eta 4x200 libreetan.

Baina ez da Van der Hoogenband nabarmentzen ari den holandar bakarra. Emakumezkoetan, Inge de Bruijnek bigarren jarraian ondu du Europako errekorra, 100 metro tximeleta estiloko proban. De Bruijnek herenegun finalerdietan 58:92ko denbora egin zuen; atzo 58:49 egin zuen. Izugarrizko marka. De Bruijnen aurretik bi emakume bakarrik izan dira 59 segundoko muga hausteko gauza. Lehena Kristin Otto Seulgo Joko Olinpikoetan. Bigarrena Johanna Sjoberg suediarra, hilaren lehen. Atzo zilarrarekin konformatu

MURAD SEZER / AP

Inge De Bruijn holandarrek bigarren ondu du Europako errekorra.

behar izan zuen. Brontzea Ekaterina Vinogradova errusiarrak eskuratu zuen.

Eguneko ezusteko handiena Agnes Kovacs hungariar gazteak eman zuen, 50 metro bular estiloan urrea

lortu baitzuen, Zoe Backer ingelesaren aurretik. Backerrek herenegun berea zen Europako errekorra ondu zuen. lau ehunekotan. Kovacs atzo errekorretik ehuneko batera gelditu zen.

Atzoko finalak

200 metro libreak (Giz)

1. P. van der Hoogenband.. 1:47:09
2. Paul Palmer 1:48:01
3. M. Rosolino 1:48:37

1500 metro libreak (Giz)

1. Igor Snitko 15:07:19
2. Dragos Coman 15:13:10
3. Sylvain Cros 15:18:26

50 metro bularka (Giz)

1. Mark Warnecke 27:95
2. Oleg Lisogor 28:21
3. Karoly Guttler 28:29

100 metro bizkarka (Ema)

1. Sandra Voelker 1:01:47
2. Nina Zhivanevskaja 1:01:98
3. Roxana Maracineanu 1:02:47

100 metro tximeletak (Ema)

1. Inge de Bruijn 58:49
2. Johanna Sjoberg 58:97
3. Diana Mocanu 1:00:02

50 metro bularka (Ema)

1. Agnes Kovacs 31:44
2. Zoe Baker 31:53
3. Janne Schaeffer 32:22

3 metroko tranpolina binaka (G)

1. Miranda/Marconi 303,24 p.
2. Mesch/Schlepps 299,79 p.
3. Ali/Shipman 296,01 p.

laburrean

TXIRRINDULARITZA

■ **Gamito Portugalgo Itzuliko lider berria ordulariaren kontrakoa irabazi eta gero**

VITOR GAMITO jarri da Portugalgo Itzuliko lider, atzo erlojuaren kontrako proba irabazi ostean. Gamitoren atzetik, Benfica taldeko David Plaza eta Melchor Mauri sailkatu ziren. Faborito nagusia Mauri zen, baina Gamitok 46 segundoko aldea atera zion 20 kilometrotan.

ERRUGBIA

■ **Zeelanda Berria eta Hego Afrika, 21 urtez azpiko Munduko Kopa irabaztera gaur**

SAILKAPEN faseko partida guztiak eta finalerdiak irabazita, gaur jokatu dute finala Zeelanda Berriak eta Hego Afrikak, Helduen mailan bezala, gazteen mailan ere munduko onenak dira All Blacks-ak eta Springbooks-ak. Zeelandarrek Canterbury taldeko sei jokalarituzte, eta Auckland-eko hiru; gainerakoak Waikato, Wellington eta Counties taldekoak dira. Hego Afrikan, berriz, bederatzi jokalaridaude Super 12a jokatu zutenak. Bi talde hauen arteko lehiak beti dira interesgarriak.

Txirrindularitza ♦ Getxoko Zirkuitua

Jeroen Blijlevens da faborito nagusia

Erredakzioa / Donostia

GETXOKO ZIRKUITUA esprinterrentzako proba ezin egokiagoa izan ohi da. Azken hamarkadan bost aldiz irabazi dute abiadurako espezialistek: 1991n Van der Poelek, 1992an Hermansek, 1994an Rodriguesek, 1997an Jeremy Hunt, eta iaz Marcel Wustek. Aurten TVM taldeko Jeroen Blijlevens holandarra da lasterketa irabazteko faborito nagusia. Aurkaririk ez zaio faltako, ordea, bertan izango baitira Vitalicio taldeko Smetanine eta Freire, Kelmeko Angel Edo, Euskaletako Iker Flores, Onceko Perdiguero eta Banestoko Jeremy Hunt.

Esprinterrak alde batera utzita, hauek aipatu beharreko beste izen batzuk: Dani

Clavero, Santi Blanco, Osa anaiak, Jimenez, Arrieta, Otxoa, Cuesta, Zarrabeitia eta Luttenberger, besteak beste.

188,4 kilometroko ibilbidea osatu beharko dute, 15,7 kilometroko zirkuituari 12 itzuli emanez.

Somarriba Frantziako Tourrean

Joane Somarriba Frantziako Tourrean izango da abuztuaren 8tik 22ra, Alfa Lum taldearekin. Italiako Giroa irabazi ondoren bere erronka Tourrean postu on bat egitea da. Tourrak 15 etapa ditu, haue-tatik bi erlojupekoak eta hiru mendikoak. Aspin, Mont Ventoux eta Val Louron gainditu beharko dituzte, besteak beste.

Arraunketa ♦ B mailako traineruak ariko dira, Koxtape, Donibaneko eta Trintxerperen orde

Oriok ezin du huts egin

Tito Manzillaren gizonak dira favorito nagusiak gaur Ondarroan

Ramon Basaldua / Bilbo

EUSKAL LIGAKO hirugarren jardunaldia jokatu da gaur Ondarroako uretan. A mailako estropada izan arren, B mailako bat barik, lau traine-ru izango dira gaurko lehian. Esan behar da Koxtape, Donibaneko eta Trintxerpe, A mailako hiru ontzik, nahiago izan dutela Pasaiaiko estropadan lehiatzea.

Arratsaldeko 7etan hasiko den lehenengo txandan lehiatuko dira B mailako lau ontziak: Ondarroa, Ur Kiro-lak, Santiagotarrak eta Hernani. Getaria, Zumaia, Donosti-Arraun eta Orio ariko dira nor baino nor bigarrengo txandan eta San Pedro, Castro, Astillero eta Hondarribia hirugarrengoan. Estropada itsaso zabalean jokatu da Euskal Ligako guztiak legez.

San Pedro eta Castro ezustekoa ematera

Orio da favorito nagusia Ondarroako bandera irabazteko. Oriotarrek ez dute ezer irabazi traineru denboraldia hasi zenetik -San Pedroko banderako bigarren jardu-

XOUSE SIMAL

Oriori Ondarroako estropadan lehenengo postuak baino ez dio balio gaur.

naldian nagusitu ziren- eta garaipen egarri handia dute. Tito Manzillaren gizonak aukera ona dute gaur denboraldiko lehen bandera irabazteko. Batetik, Oriok gero eta hobeto egon behar du. Bestetik, Koxtape eta Donibaneko,

oriotarren aurkari nagusiak, ez dira Ondarroan izango. Labur esateko, Oriok irabazi egin beharko du gaur Ondarroan. Lehenengo postuak baino ez dio balio.

Pasai San Pedro, Castro eta Hondarribia ezustekoa

ematen saiatuko dira gaur Ondarroan. Izan ere, ezusteko itzela izango bailitzateke gaur Oriok ez irabaztea. San Pedrok maila ona erakutsi zuen San Pedroko banderan, baina harrezgero beherantz-ko bideari ekin dio.

Sanjoandarren arteko lehia Pasaian

Ramon Basaldua / Bilbo

PASAIKO hiru trauneruk -Koxtape, Donibaneko eta Trintxerpe- uko egin diote Ondarroako Euskal Ligako estropadan parte hartzeari, eta Pasaiaiko banderan izango dira lehian gaur 18:30etatik aurrera. Estropada hau berezia da pasaitarrentzat, eta herriko ontzi guztiak lehiatuko dira bertan Pasai San Pedro izan ezik.

Bederatzi ontzi izango dira nor baino nor hiru txandatan banatuta. Fortuna eta Colindres lehiatuko dira lehenengoan; Zarautz, Hondarribia B eta Ur Joko bigarrengoan eta Koxtape, Donibaneko, Trintxerpe eta Pedreña hirugarrengoan. Garbi dago hirugarren txandatik aterako dela Pasaiko banderako irabazlea.

Aurretik, Koxtape da fabo-

EDURNE KOCH

Donibaneko saiatuko da Koxtapek orain arte erakutsi duen nagusitasuna apurtzen.

rito nagusia garaipena esku-ratzeko. Denboraldiko seigarrena izango litzateke. Hala ere, ez da ahaztu behar segundo ta erdiko aldea bai-

no ez zela izan Koxtape eta Donibaneko batera aritu ziren azken estropadan, Cast-ron hain zuzen. Donibane-kok gogotsu ekin zion denbo-

raldiari baina ez du garaipe-nik lortu. Gauzak horrela, lehia polita espero da gaur Pasaian Donibaneko bi traine-ruen artean.

Bizkaiko Ligako seigarren jardunaldia jokatu da gaur Getxon

R. B. / Bilbo

BIZKAIKO LIGAK lehiari ekingo dio gaur Getxoko banderan aurreko asteburuan atsedena izan ondoren. Hamabi ontzi izango dira nor baino nor Getxoko badian iluntzeko 7,30etatik aurrera. Arko-te, Santurtzi A, Santurtzi B, Santander, Urdaibai B eta Portugalete lehiatuko dira lehenengoan eta Urdaibai, Kaiku, Isuntza, Lutxana, Zierbena eta Al-gorta bigarrengoan.

Gaurko estropadak garrantzi handia dauka traineru batentzako: Kaikurentzako. Sestaoko arraun taldeak anbizio handiz ekin dio aurtengo denboraldiari eta orain arte lortutako emaitzak ez dira espero bezain onak izan. Izan ere, Jose Manuel Franciscok zuzentzen duen traineruak garaipen bakarra erdietsi baitu, Elantxoben duela hilabete. Hurrengo asteburuan Donibane Lohizun-en polito aritu ondoren Kaikuk maila eskasa erakutsi du Bizkaiko Ligako estropadetan eta Urdaibai eta Isuntzaren atzetik izan da beti. Gainera, bi arraunlarik, hankekoa bat, utzi egin dute taldea. Gauzak horrela, Kaikuk ezin du huts egin gaur Getxon.

Kaikutarrek lan bikaina egin beharko dute Urdaibai eta Isuntzari aurrea hartzeko. Patxi Bilbao eta Sabino Astigarragak zuzentzen duten *Bou Bizkaia* traineruak hiru garaipen erdietsi ditu Bizkaiko Ligan eta San Pedro eta Hondarribiaren aurretik sailkatu zen iragan igandean Lekeition. Isuntzak ere lan bikaina egin zuen -Urdaibaik baino bost segundo gehiago bakarrik behar izan zituen estropada burutzeko- eta denboraldiko bigarren bandera -Sestaon eskuratu zuten lehenengoa- irabazteko asmoz ekingo dio gaurko estropadari.

Gaurkoa izango da bizkaitarren azken estropada hilaren 12an jokatu den Bizkaiko txapelketaren aurretik. Beraza, azterketa modukoa izango da lehia horri begira.

Sega ♦ Euskal Herriko Segalari Txapelketaren finala jokatuko dute gaur eguerdiko 12:00etatik aurrera

Lehia estua Larraizko zelaietan

Mitxelena, Aranalde, Manzisidor eta Lapazaran ariko dira txapelaren bila

Erredakzioa / Donostia

◀ EGUERDIKO 12:00etatik aurrera Euskal Herriko sega Txapelketa jokatuko da gaur Larraitzen (Gipuzkoa). Bertan, bizkaitar bat eta hiru gipuzkoar ariko dira nor baino nor, ordubetea zeinek belar gehiago moztu: Jon Lapazaran Markinako, Bixente Mixelena Oartzungoa, Mikel Aranalde Gazteluko eta Gabriel Manzisidor Itziarkoa.

Lehen aldiz, kanporaketa bidez egin da aurtengo Euskal Herriko Txapelketa, eta azkenaldiko saioetan lortutako pisuak kontutan hartuz gero, Aranaldek eta Mitxelenak dituzte gaur txapela jazteko aukera gehien. Emaizta bertsuak lortu dituzte biek, bai finalerdietan eta bai Gipuzkoako Txapelketan.

Zestoako Endoia auzoan (Gipuzkoa) jokatu ziren finalerdiak, eta bertan Aranalde izan zen onena. Hala ere, oso alde txikia atera zion Mixelenari: 1.184 kilo moztu zituen Aranaldek eta 1.172 Mitxelenak. Handik gutxira, ordea, Gipuzkoako txapelketan, errebantxa hartu zuen Mitxelenak, eta berak irabazi zuen txapela. Ahul samar ibili zen Aranalde, baina momentuko kontua besterik ez zela izan uste du berak: «Mitxelenak oso lan ona egin zuen orduan, eta nik, berriaz, egun txarra izan nuen. Finalean, egun hobe izatea espero dut eta lana hobeto egitea, ni behintzat horretara noa», esan zuen atzo Aranaldek. Faboritotzat jotzen dute askok Aranalde, baina berak une honetan Mixelena sasoi hobean dagoela uste du: «Momentuan, Mitxelen ni baino

askoz hobeto dagoela uste dut, eta Manzisidorren alde inork ezer ematen ez badu ere, kontuan hartu beharreko segalaria delakoan nago». Gainera, bere burua ez du sasoi onenean ikusten Aranaldek: «Gogo handiz hasi nuen txapelketa, baina azken bolada honetan nahiko baxu nabil. Ez nago nire momentu onenean».

Jon Lapazaranek ere lan polita egin dezake gaur, izan ere, Bizkaiko txapela irabazita dator finalera. Aukeran

belar gutxi samar moztu zuen orduan, baina belar zaila zen eta kantitateak gutxi balio du holakotan. Animoz, behintzat, indartsu dabilela aitortu du bizkaitarrak: «Esperantzak baditut. Gipuzkoarreigerra emateko asmoa behintzat badut». Aranalde eta Mixelena faboritotzat jotzen baditu ere, bere burua momentu onean ikuste du Lapazaranek: «Oraitxe nago ni ondoen. Prestaketa berezirik egin ez badut ere, maila onean nago». Gainera, bizkaitar bakarria izan arren ez da bakarrik egongo Lapazaran, jarraitzaile ugari joango baita Markina aldetik Larraitzera.

Pronostiko guztien arabera, Gabriel Manzisidorrek ditu gaur irabazteko aukera gutxien. Ez kanporaketetan maila eskasa erakutsi

duelako, finalean dauden gainerantzekoan aldean apalxeago ibili delako baizik. Baina Aranaldek berak adierazi bezala, kontuz ibili beharko da berarekin. Txapelketa oso ona egin du Manzisidorrek, eta errematea ere halakoxea eman nahi izango dio.

MIKEL ARANALDE

■ ■ ■ «Azken bolada honetan nahiko baxu nago. Ez nago nire momentu onenean»

JON LAPAZARAN

■ ■ ■ «Finalean gipuzkoarreigerra emateko gai izango naiz behintzat. Oraitxe nago onenean»

Pilota ♦ Asegarceko pilotari onenak izango badira ere, Retegi II.ak ezingo du parte hartu

Bi txapelketa Andra Mari Zuriaren Torneoan

Arretxe eta Ruiz aurrez aurre arituko dira abuztuaren 7an

Cristina Puelles / Gasteiz

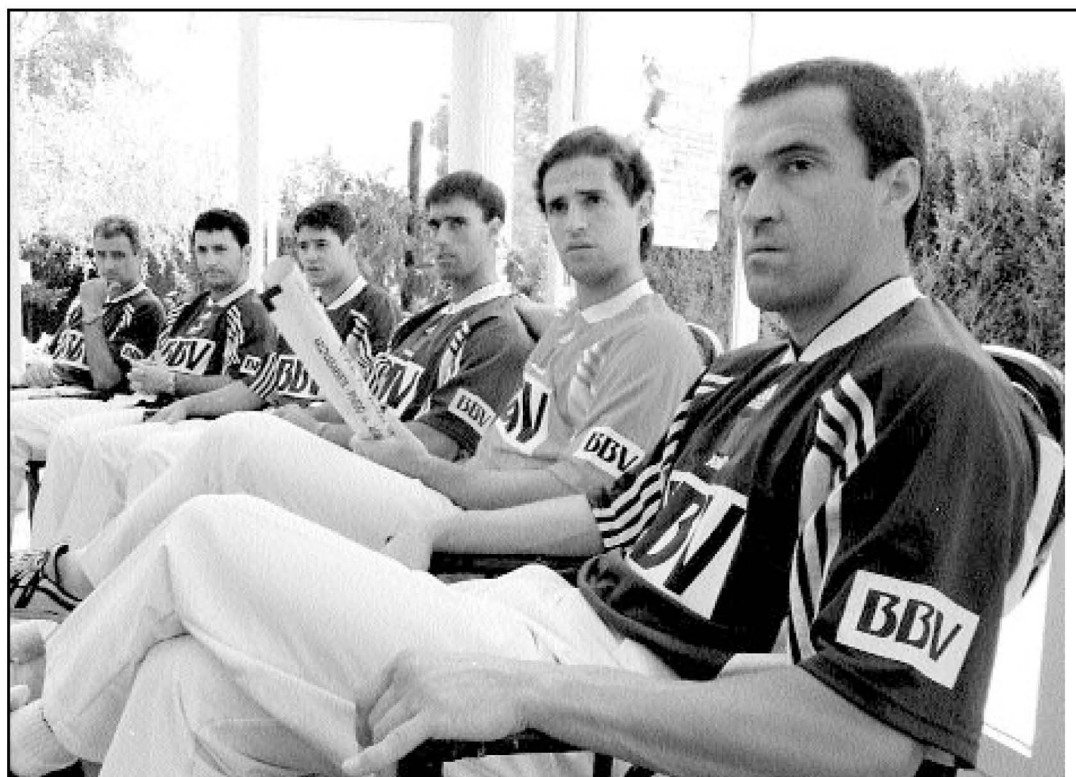
ESKUZ BINAKA eta buruz buruko txapelketa bana antolatu dituzte aurten Andra Mari Zuriaren Torneoan. Asegarce eta Altiren pilotariak lehiatutuko dira Gasteizko jaietan, Beloki, Nagore, Ruiz, Errandonea, Arretxe, Unanue eta Ariznabarreta, besteak beste.

Abuztuaren 5ean hasiko da Torneoak. Eskuz banakako txapelketari ekingo diote Rai eta Barriola gazteek. Binakako txapelketako lehenengo partiduan, Barberito VI.a eta Beloki Nagore eta Errandonearen aurka arituko dira.

Gau berean binakako txapelketaren bigarren finalerdia jokatuko da; Alustiza eta Armendariz, Unanue eta Errastiren aurka.

Arretxe eta Ruiz

Abuztuaren zazpian, binakako partidua batekin hasiko da gaua. Gorostiza eta Balerdi bikotea Minguez eta Imazekin aterako da pilotalekura. Ondoren, buruz buruko partidua interesgarria izango da, Arretxe Ruizekin lehiatuko

JOSEBA OLALDE

Arretxe, Beloki, Pinedo, Ruiz, Nagore eta Armendariz, atzo egindako aurkezpenean.

baita. Torneoaren antolatzailerak lanean ibili da Juan Carlos Alti, eta haxe esan du: «Ezohiko erronka izaten dugu urtero Gasteizen, eta horixe da aurtengoa».

Horren ostean, Beloki II.a eta Zearrak Salaberria eta Tabernaren aurka jokatuko dute. Abuztuaren 8an amai-

tuko da torneoak. Lehenbizi binakako txapelketan sailkatutakoak arituko dira. Ondoren, banakakoan sailkatutakoak Kokaren aurka jokatuko du. Azkenik, Arabako pilotarien txanda izango da. Pinedo Ariznabarretarekin arituko da, eta Nalda III.a Imanol Agirrerekin.

Antolatzaileek azken unean arte itxaron badiote ere, Julian Retegik ezin izango du Andra Mari Zuriaren Torneoan parte hartu. Baliteke abuztuaren itzultzea eratsundarra pilotalekuetara, baina medikuek ez diote senda-ageria emango Andra Maria Zuriaren jaiak pasatu arte.

Elizalde eta Urreta I.a, A multzoari ekiteko

E. Telleria / Donostia
BINGO LONDRES buruz buruko txapelketa herenegun abiatu zen Iriartek eta Bitoriak jokatutako B multzoko estreinako partidua. Iriartek egin zuen aurrera, eta gaur jokatuko dute Elizalde eta Urretabizkaia I.ak A multzoko lehenengo, Hernaniko Galarretan.

Pilotari ezagunak dira biak. Kike Elizalde buruzburu ohitua da. Final bat ere jokatuko duen 1991 urtean —Casino Kursaal txapelketa zuen izena orduan—, eta Mugika I.aren kontra galdu zuen (35-25). Urretabizkaia I.ari buruz, berriz, dakiena

jokatuz gero, txapelketa honetan ustekabe bat baino gehiago eman dezakela diote adituek. Gaurko jaialdiko bigarren partidua izango da txapelketakoa. A multzo horretan hurrena, Matxinen kontra jokatuko beharko du gaurko irabazleak.

Ezcurraren berragerpena ondoren

Txapelketako partidua adina ikusmin sortu du norgehiagoka horren ostean jokatuko den estelarrak. Koteto Ezkurra berragertuko da Auzmendiarekin, Zeberio II.a eta Eizagirreren kontra. Eskuin eskumuturreko

eskafoideetako bihurtitua izan zuen Ezkurak, eta, hamar egun eskua kakoan hartuta eman ostean, joan zen astean hasi zen entrenatzen. Osatu da erabat Doneztebeko aurrelaria eta jokatze prest dago berriro. Ez dauka batere partidua erraza. Zeberio II.a eta Eizagirre egun koadroan dauden aurrelari eta atzelari indartsuenak dira, hurrenez hurren. Joseba Auzmendiarentzat, hala ere, ez da Ezkurarekin jokatzen duen lehenengo aldia, eta maila ona eman dute benetan elkarrekin aritu direnetan —atzelari segurua da Segurakoa—. Partidu polita izan daiteke.

Horren polita irten ez zena, atzo Galarretan jokatutako jaialdia. Partidu nagusia, Altuna I.a eta Zubeldiak irabazi zuten aisa Matxin eta Etxabere kontra (23-40). Matxin ohi baino baxuago jokoz eta Etxabe ere beste munduko gauzarik egin gabe. Imanol Altunak, beste behin, azkenaldian sasoiko dagoela erakutsi zuen, eta Zubeldia eman zuen ustekabea. Partidu ederra jokatuko duen. Mendean hartu zuen Etxabe atzeko koadroetan eta 10 tanto egin zituen sakearekin. Hirugarrena, Lezea-Txikurik irabazi zuten M.Lekunberri eta Urreta II.aren kontra (33-40).

txokoan

Alustiza Unanueren ordezkari Azpeitiko saninazioetan

Eskuak minduta dituela eta, bertan behera utzi du Mikel Unanuek gaur gauean Azpeitian jokatutako beharreko partidua. Martin Alustiza ariko da Añorgakoaren lekuan Jokin Errastirekin, Barberito VI.a eta Ruben Beloki txapelkunaren kontra. Asegarceren gaurko beste jaialdia Zarautzen jokatuko da. Salaberria-Arretxe eta Beloki II.a-Armendarizek jokatuko dute partidua nagusia. Jaialdiko lehenengoan aldaketak izan dira Imaz segurarra eskuin eskua osatu ezinda dabilkelako. Ez da hura eta Errandonea II.aren arteko buruzburukorik izango lau t'erdian. Gorostiza-Balerdi eta Urionaguena-Pascualek jokatuko dute binaka.

Ladis Galarzaren azken aurrekoa Biasterin

Abuztuaren 6an esango dio pilotari agur, Gasteizen, Ladis Galarzak. Aurretik, partidua bat dauka: gaur Biasterin jokatuko duena. Esainekin ariko da bera, Etxaniz —Capellaren ordezkaria— eta Otxandorenaren kontra. ETBk diferituan emango du Biasteriko jaialdi hori bihar.

gaurko partidua

AZPEITIA. 23:00.

- Ariznabarreta-Barriola / Koka-Pinedo
- Barberito VI.a-Beloki / Unanue-Erasti.

ZARAUTZ. 16:30 (TELE 5).

- Gorostiza-Balerdi / Urionaguena-Pascual
- Salaberria-Arretxe / Beloki II.a-Armendariz.

BIASTERI. 19:00.

- Haritz-Sukia / Tolosa III.a-Hirigoin
- Etxaniz-Otxandorena / Esain-Galarza III.a.

LEMOA. 18:00.

- Bizkaiko Okena: Oar edo Arteta-Mendia / Leiza-Fuertes.

GASTEIZ. 18:30.

- II. Feria del Camino Torneoak: Zabala / Oregi (lau t'erdian)
- Legorburu-Bazeta / Esnal-Olden.

GALARRETA. 16:00.

- Iribarren-Urko / Agirresarobe-Amenabar
- Bingo Londres Torneoak: Elizalde / Urretabizkaia I.a • Ezkurra-Auzmendi / Zeberio II.a-Eizagirre • Bitoria-Zandio / Kalonge-Urretabizkaia II.a.

ALTZAI ETA LAKARRIKO HERRITARREK PRESTATU DUTEN PASTORAL BERRIA BIHAR ZORTZI ERREPIKATUKO DUTE

‘Agota’ pastoralaren lehen agerraldia izango da bihar Sarrikotagainen

■ Agotek Euskal Herrian jasandako bazterketa erakusten du eta gaur egun ere gisako zokoraketarik badela gogoratu

■ 80 aktorek hartuko dute parte pastoral honetan eta denak ere Jean-Pierre Rekalt errejentaren zuzendaritzapean ariko dira

■ Aurtengo pastorean bereziki zaindu dira aktoreen jantziak eta baita ikuskariari Niko Etxartek jarri musika ere

Allande Sokarros / Sarrikotagainen

INGURUNE paregabekoa gozatuko dute *Agota* pastoralaren ikusterat jinen direnek, igande honetan eta hurrengoan. Pastorala egingen den soroa Sarrikotagainen herriko lurretan da, Altzai eta Lakarri artean. Ikuslariak Etxebarre mendi (Altzain eta Lakarrin, Arane mendi deitzen diote) eta Araneko eliza erromani-koa izango dituzte eskuinaldean, Aralteko naba edo ibar-txoa eta Beligaine mendia ezkerretatik, Sarrikotagaineko eliza eta Bosmendiako bost tontorak atzekaldean eta pastoreko oholtza, noski, begien aurrean. Ohikoa da pastoral soroa leku eder batean ezar dadin eta aldi honetan ere hala izango da.

Azken sei hilabeteotako ikasaldien emaitzak aztertze-ko eta jantziak saiatzeko, mustraka edo saialdi orokor bat egin zuten iragan igandean *Agota*-ko 80 aktoreek, Jean-Pierre Rekalt errejentaren zuzendaritzapean. Jantzien kontuari dagokionez, ikuslari-ek gogoan izan beharko dute arropa hauetatik guztiz gehienak Altzai eta Lakarriko emakumeek egin dituztela, aktore bakoitzaren neurrietara. Sekulako lana burutu dute, asteen behin edo birritan bilduta, eta gure txalo beroenak mereziko dituzte emakume horiek. Jantzi horietatik gehienegiteko oihalekaia nondik bildu duten balio du kontatzea: elizako arropetatik hartu dute, Junes Casenave-Harigile herriko apaiz eta pastoralaren idazlearen aholkuz.

Teatre-andereak mahometano itxurako jantzitan

Abitu edo eliza soineko hauek lehenago baliatzen ziren segizio, bezpera edo beste elizkizunetarako, baina gaur egun, armairuetan geratzen dira. Junes Casenavek eta ibar eskuineko emakumeek, beraz, bizi berri bat eskaini

ALLANDE SOKARROS

Arño Bidalun da *Agota* pastoreko sūjeta. Argazkia entseguan hartua da.

diete. Jantzi hauen moldaketarako, Altzai eta Lakarriko emakumeek Erramun Garzia Errenteriakoaren aholku argituak izan dituzte. Honek aholkatu die, esaterako, teatre-andere edo aktoreei sartze-irteerako oihalezko ateak irekitzen dizkieten nesken janzkiak apailatuagoak izate.

Hortaz, teatre-andere horiei irudi berri bat antze- manen diete ikuslariak, euren zaia eta buruko estalkiekin, mahometano itxura bat badaukatelarik.

Beztimentu ohikoak izango dituzte, berriz, *Agota* pastorean agertuko diren apezpikuak eta Aita Sain-

duak. Azken hau, Battitta Boscq, Lakarriko auzapez ohia, apezkikua izan zen *Zantxo Azkarra* eta *Zumalakarregi* pastoraletan eta, aldi honetan, beraz, Aita Saindu kargua eman diote. Merituak ordainik badauka nonbait... Beñat Haztoi, hau ere lakartarra, izango da, berriz, gozainarena egingo duena. Bi pertsonaia horiek, oholtzako eskaileren gora sartuko dira, euren ohorerako, beste aktore zenbaitek oinutsik eman-

go duten dantza bat hartu eta gero. Dantza kontu beti, Agoten dantzak miretsita utziko ditu ikusleak, ezin ederragoa baita balts hau. Pastorean zehar entzungo diren zortzi abestiek ere gozamenek beteko ditu pastoralzaleak, *Agota-ren kantorea* lehenengotik hasita. Oso nabari geratzen da Niko Etxartek, abestien harmonizaziorako, eta Jean-Louis Bidabek, koruen zuzendaritzarako, egin duten lan eskerga.

Zokoraketak gizarte guztietan

■ PASTORAL bat ez da kantaldi bat ezta dantza ikusgarri bat ere; historia baten kontakizuna da, lehenik eta behin, bere esangura eta erakaspene-kin. Agoten bizitza neketuaren aipamenez, Junes Casenave-Harigilek gogorarazi nahi izan du jendeen arteko zokoraketak gizarte guztietan izan direla, eta daudela oraingoz, eta gu euskal herritar- rrek ez garela besteak baino hobeak izan. Antzina-ko denboretako jendeei ez diegula harria bota behar ongi azaltzen du, hala ere, bi neskak ematen duten

azken perederiküak, honek argi eta garbi baitio: «Egün ere dirade düntüak, ttipien zapazale».

Agota pastorala bi ordu eta erdira mugatu duenez errejentak, agerraldia ohi baino beranduago hasiko da, arratsaldeko 16:30etan, hots, eguzkiaren mingarra eztatzen hasiko delarik. Eguraldi ederra goizetik espero baitute, haatik, altzaiar eta lakartarrek, Altzaiko elizan (10:30etan) izango den mezatik landa egingen den aktoreen desfilerako (12:00etan).

Mende amaierako narrazioak

Bihartik irailaren 1a bitartean udako ipuinak argitaratuko ditu EGUNKARIAK

Jon Eskisabel / Donostia

Bihartik aurrera udako ipuinak argitaratzen hasiko da EGUNKARIA. Abuztuak iraun bitartean, egunero euskal idazle baten ipuin bat izango da orrialdeotan. Denek ildo bera izango dute abiapuntu: mende amaiera. Besteak beste, Anjel Lertxundi, Itxaro Borda, Edorta Jimenez, Pako Aristi, Harkaitz Cano, Patxi Zubizarreta eta Joxe Mari Iturraldek idatziko dute.

ABUZTURO narrazio bereziak eskaintzeko ohiturari heldu dio EGUNKARIAk aurten ere. Aurtengoa mende honetako azken aurreko uda denez, gai hori planteatu diegu idazleei narrazioen arteko lotura gisa. Gehienek gaiari heldu eta narrazioaren *leitmotiv* bilakatu dute. Beste-tzuen kasuan, berriz, aitzakia da ipuina denboran kokatzeko.

Hogeita zazpi narrazio

Guztira hogeita zazpi egileren narrazioak argitaratuko ditu EGUNKARIAK bihartik irailaren 1a bitartean. Idazleen artean euskal literaturaren izen ospetsuenetako batzuk daude, jadanik aurkezpenik behar ez dutenak. Anjel Lertxundi, Itxaro Borda, Edorta Jimenez –berak zabalduko du saila–, Pako Aristi, Andolin Eguzkitza, Joxe Mari Iturralde, Patxi Zubizarreta, Karlos Linazasoro, Yolanda Arrieta, Arantxa Urretabizkaia eta Jon Alonsoren kasua da.

Beste batzuek, beste arte adierazpen batzuekin bateratzen dute literatur sorkuntza, Jabier Muguruza musikariak

eta Eneko Olasagasti zinegi-leak, kasu. Jon Arretxe, berriz, ezaguna da munduan zehar egindako bidaien inguruan idatzitako liburuengatik. Bestalde, Debako Tene Mujika ipuin lehiaketaren azken irabazleak —Mikel Taberna— eta bigarren sailkatuak ere —Iban Zaldúa— idatzi dute EGUNKARIAko. Euskal Herriko ipuin lehiaketak goraipatuenetako bat da Tene Mujika.

Idazle gazteek ere leku handia izango dute narrazioetan. Horien artean izango da Harkaitz Cano, New Yorkeko egonalditik bueltan. Indartsu azaldu den azken idazle labekadaren laginak ere izango ditugu: Garikoitz Berasaluze eta Urtzi Urrutikoetxea poetak, Jasone Osoro, Kirmen Uribe, Fernando Morillo —Donostia Hiria sariaren irabazlea—... Haiekin batera, beren burua ipuin lehiaketetan azaldu duten idazleak izango ditugu: Juan Kruz

Anjel Lertxundik eta Jasone Osorok, besteak beste, idatziko dute EGUNKARIAN.

Lakasta, Mikel Reparaz, Jon Eugi eta Aitor Zuberogoitia.

Mattinen ilustrazioak

Aurten ere Iñaki Martiarena Mattin marrazkilaria ardura-

tu da ipuinak ilustratzeaz. Beste urteetako ilustrazio bakarraren orde, aurten narrazio bakoitzak bi ilustrazio izango ditu. EGUNKARIAko iritzi orrialdeetan marrazten du Mattinek.

Bost antzezlan izango dira Gasteizko jaietan

■ *'El florido pensil'* ikusteko azken aukera izan daiteke

Erredakzioa / Gasteiz

BIHAR hasi eta abuztuaren 8a bitartean bost antzezlan izango dira Gasteizko Principal antzokian. Andre Maria Zuriaren jaiak aitzakiatzat hartuta antolatuko dute udako denboralditxo hori.

Lourvier's taldeak irekiko du egitaraua. *Lourviers' story* komedia antzeztuko dute Lourdes Bediak, Javier Merinok eta Oscar Terolek. Lana zuzentzeko eta testua idazteko Kike Diaz de Radaren laguntza izan du hirukote ospetsuak. Iñake Irastorza aktoreak zuzendari laguntzailearenekin du.

Lourvier's story lanarekin hirukoteak zuzeneko lanean duen freskotasuna erakutsiko dio Gasteizko ikusleriari. Taldekideek atzo gogora ekarri zuten, antzerkia da Lourvier's taldearen jatorria, eta hor aritzen dira beste inon baino erosoago. Hala ere, telebistan ikasitako trikimailu eta teknikak ere baliagarri izan zaizkie lan horren prestaketan. Emanaldiak 20:00etan eta 23:00etan izango dira.

'El florido pensil', azkenekoz

Bigarren antzezlan Tanztakaren *El florido pensil* izango da. Lan arrakastatsu hori ikusteko azken aukerak izan daitezke Gasteizkoak, abuztuaren 3an, lehenengo eguneko ordutegi berean.

Abuztuaren 4an eta 5ean *La novia del príncipe* (*Printzearen andregai*) izango da Principal antzokian. Juanito Navaroren taldearen komedia horrek Espainiako printzearen kasua du oinarri. Abuztuaren 6an eta 7an, David Hareren *La opinión de Amy* (*Amyren iritzia*) antzezlan taularatuko du Amparo Baroren taldeak. Fernando Delgadok eta Angeles Martinek, besteak beste, osatzen dute taldea.

Abuztuaren 8an Ana Diosdadok idatzi eta zuzendu duen *La última aventura* (*Azken abentura*) iritsiko da. Bizitza eta heriotzari buruzko lana da; Luis Merlo, Natalia Millan eta Alberto Delgado aktoreek lan egiten dute.

Ruiz de Eginok, geometria formekin jokatzuz intimitate bila dabilen artista

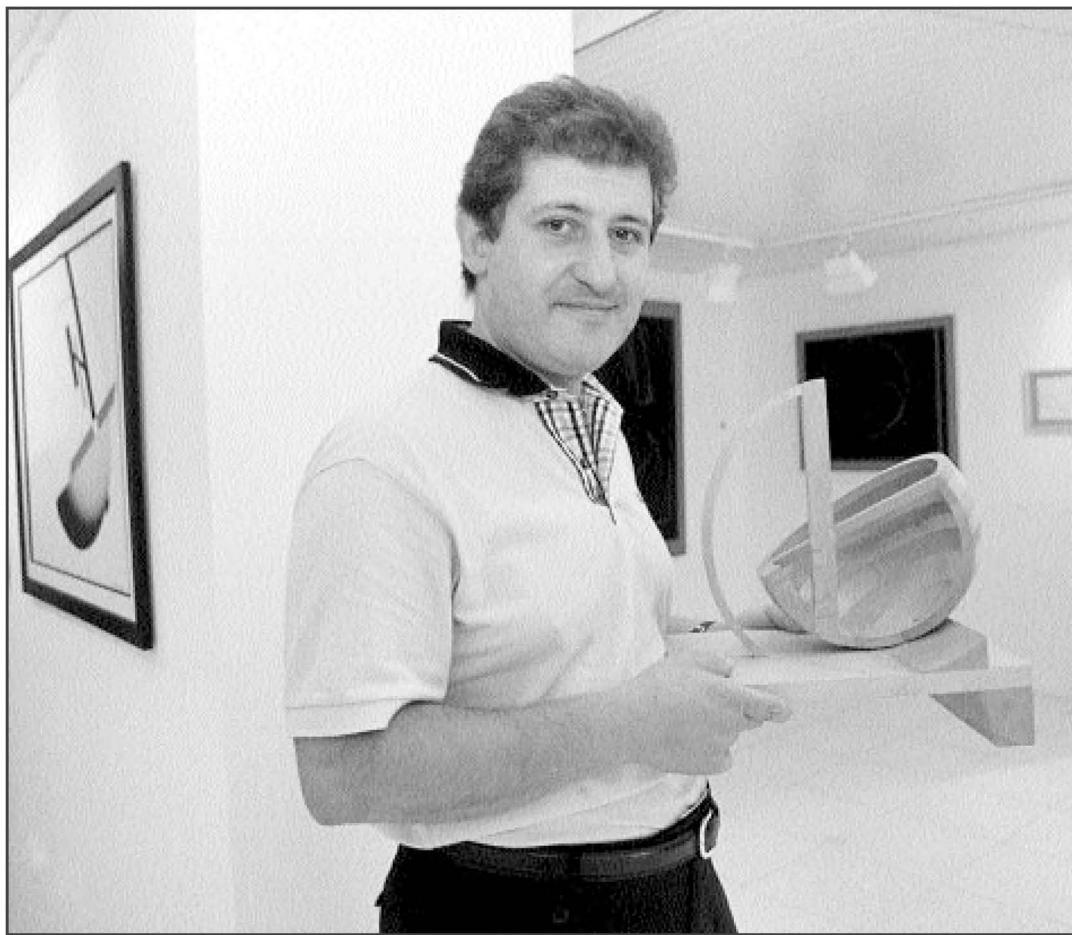
Egile donostiarraren 50 artelanetik gora bildu ditu Donostiako Digitex Arte

Gorka Erostarbe / Donostia

Iñaki Ruiz de Eginok 1987tik 1997ra bitartean eginiko lanak biltzen ditu Donostiako Digitex Arte erakusketa aretoan ikusgai dagoen bildumak. *Percepción activa* izenburupean, pinturak nahiz eskulturak landu ditu artista donostiar horrek. Geometria ardatz duten 50 artelan inguruk osatzen dute erakusketa, eta abuztuaren 3tik irailaren 25a arte izango dira ikusgai.

RUIZ DE EGINOREN 80ko hamarkadaren bukaerako eta azken honetako ibilbide oparoa laburbiltzeko xedea du Donostiako Arte Digitex erakustaretoan ikusgai egongo den bildumak. «1986. urtetik nire jaioterrian erakusketarik egin gabe nengoen, eta epe bati amaiera emateko egoki iruditu zait azken erakustaldi hau Donostian antolatzea», adierazi zuen artistak atzo eginiko aurkezpen ekitaldian. Izan ere, hurrengo lanarekin aldi berri bat hasiko du Ruiz de Eginok. Itsasoa izango du motibo nagusi proiektu berri horretan, eta New Yorken kokatuko du.

Donostian ikusgai egongo diren lanen artean gehienak pinturaz eginikoak izango dira; haatik, eskultura eta pintura artean koka litezkeen obrak ere garrantzi berezia dute bilduma horretan. Eskultura hutsak direnak, berriz, kristalez landurikoak dira batez ere. Halaber, erakusketa arruntek izan ohi ez duten bereizgarri bat badu Digitex Arte antolaturikoak: Ruiz de Eginok munduan zehar erakusgai dituen obra guztiak digitalizaturik ikus daitezke erakustaretoan. Egilearen aldi guztien berri emateaz gain, obraren sal-

EDURNE KOCH

Iñaki Ruiz de Eginok, Donostian, atzo.

neurria eta ezaugarriak jakiteko parada eskaintzen du sistema horrek.

Sailetan barrena

Erakustaretoko lehenengo solairuan, *Sevillako Suitea* eta *Esferarekin elkarrizketa* izenburuko serieak kokatu ditu egileak. Lerro zuzen eta kurbatuek aparteko garrantzia dute artistaren lanaren bi alditan, eta Lissitzskiren joera suprematista du eragile nagusitzat. Lehenengo sailean, gaua eta Afrikako giro berezia irudikatu nahi izan ditu Ruiz de Eginok. Bigarren solairuko lanetan, berriz, lerroa alde batera utzi eta planoak hartuko du indarra. *Nekazal arkitekturen* izeneko seriea aurki liteke bertan: «Baserrien arkitekturen badu garrantzirik niretzat, azken finean haie-

tan jendea bizi baita», adierazi zuen artistak. *Intimitate isila* sailarekin, «irudi figuratiboek ez ezik, abstraktu eta geometrikoek ere lasaitasuna eta intimitatea iradoki dezaketela erakutsi nahi dut, barne elkarrizketa bat sor daitekeela alegia».

Eskulturaren eta pinturaren artean dauden artelanez osatzen dute *Dinamika irekia* delakoa. «Lan horien bitartez eskulturarik egin gabe eskultura irudikatu nahi izan dut. Azken finean, pinturaren bidez posible baita dimentsiodun irudiak ordezkatzeko». Azkenik, kristalezko eskulturak batzen dituen sailak, egileak espazioaren gainean duen ideia agertzeaz gain, badu xede metafisiko bat: euskal arima azaltzea, alegia.

Ibilbide oparoa

Iñaki Moreno Ruiz de Eginok 1953. urtean jaio zen, Donostian. Urteetan jorratu duen ibilbidea oparoa eta forma anitzekoa izan da. Bere belaunaldiko beste egile askok bezala, Millares eta Viola artistak izan zituen eredu, eta pintura espresionista abstraktua landu zuen. Alabaina, 1976. urtetik aurrera, norabide hori eten eta joera berriak ikertzen

hasi zen; espazioaren inguruko ikerketei ekin zien. Neurri handi batean, gaur egun ere ardura horrek eragindako obrak egiten ditu.

Lau kontzertuk osatuko dute Antiguako Musika Zikloa, irailean

■ Ana Garcia Urkola, *Concerto Italiano*, *Cap-pela eta Mijan Sax Quartet* ariko dira Zumarragan

Erredakzioa / Donostia

ZUMARRAGAKO Antiguako XVI. Musika Zikloa irailleko lau larunbatetan egingo da. Ana Garcia Urkola piano jole donostiarrak zabalduko du musikaldia, irailaren 4an. Parisen, Hector Berlioz kontserbatorioan, amaitu zituen ikasketak, eta Parisko Hiria saria irabazi zuen. Hainbat errezitaldi eman ditu, eta haietako batzuk zenbait irrati katek eman dituzte. Zumarragan Debussy, Busca de Sagastizabal eta Albenizen piezak joko ditu.

Irailaren 11n, *Concerto Italiano* taldeak joko du. Italiako musikara iraultza ekarri du talde horrek, XVII. eta XVIII. mendeetako musika jotzeko era berezia dela eta. Cap-pela taldeak musika beltza abesten du, modu zabalean: izpirituala, bluesa, rapa, reggae-a... Azkenik, Mijan Sex Quartetek hainbat musikariren lanak estreinatu ditu, 1982an sortu zenetik.

RUIZ DE EGINO

Helburu nagusia

■ ■ ■ «Irudi figuratiboekin ez ezik, abstraktu eta geometrikoekin ere lasaitasuna eta intimitatea iradoki daitekeela erakutsi nahi dut, barne elkarrizketa bat sor daitekeela alegia»

«Gure doinuen erritmoa bat dator Euskal Herriko musikarekin»

Quebecoko La Bottine Souriante taldeak Zumaian joko du bihar, Junkerarekin batera

Iker Gomez / Bilbo

Portugaletako Nazioarteko Folk Jaialdiaren 25. ekitaldiari amaiera bikain bat emateko La Bottine Souriantek —Quebecoko folk musikan puntako taldea— bere azken lanaren aurkezpena egin zuen atzo Kepa Junkerarekin batera. Bihar, Zumaiaiko Maria eta Jose ikastetxean joko dute bi taldeek, 22:30etan. Beren musika dantzatzeko dela azpimarratu dute La Bottine Souriante-ko kideek.

«KEPA ezagutu aurretik ez genuen euskal musikaren berri, baina orain gurean eta hemengoak oso doinu bateragarriak izan daitezkeela ikusi dugu». Horixe adierazi zuten atzo La Bottine Souriante musika taldeko kideek Bilbon egin agerpenean.

Rock & Reel taldearen hamakagarren diskoa da, zein hilabete eskas jarri duten kaleratu. Diskoa oinarri hartuta ari da folk talde hau Europar barrena bira egiten. Uda honetako biran hamabost kontzertu eman behar dituzte, baina iralean berriro musika tresnak hartu eta Sardinia joango dira.

Bai Kepa Junkera eta bai La Bottinekoak ezagunak dira aspalditik. Toronton eginiko jaialdi batean egokitu ziren elkarrekin, eta handik aurrera, lagun onak izatetik aparte, askotan aritu dira agertoki berean.

Dantza eragitea dute hel-

La Bottine Souriante taldeko hiru kide, Kepa Junkerarekin, atzo, Bilbon.

buru La Bottine Souriante taldeko bederatzi kideek. Eta hori da taldearen izenarekin ere iradokitzen dutena (Bota Irribarretsua). Hori dela eta,

euren kantuetan oinen erritmoari berebiziko garrantzia ematen diote. La Bottineren musika estiloa ez dago batere mugatua. «Quebecoko tradizioan erabat finkatuta daude gure doinuak, baina salsa edo jazz ere sartzen dugu gure kantetan».

Horretaz gain, «irlandar erako instrumentazioa erabiltzen dutela adierazi zuten. Zeltiar doinuak ere aurki daitezke La Bottineren abestietan;

hala, folk musika ezberdinen arteko bateratze bat lortzen dutela azpimarratu dute.

«'Boom' kulturala» Bilbon

Euskal Herriarekin zertan harremana duten galdetu zieten, «erritmoan doinu bertsuak» egiten dituztela erantzun zuten quebecarrek. «Ez dago hizkuntz ezberdintasunekin arazorik. Musika alaia da, denek ulertzeko modukoa». Barakaldon egon ziren iaz jotzen, eta, nola ez, Guggenheim museoa ikusten. Oraingo honetan Bilbon aldaketatxo batez konturatu dira: «Euskalduna Jauregia ikusi dugu lehenengo aldiz, eta konturatu gara hiri hau boom kultural batean murgilduta dagoela. Kepa

Junkera da eztanda hori munduan zehar ezagutarazteko musikaria, zalantzarik gabek, esan zuten La Bottinekoek.

Bi asteren buruan etxean atseden hartzen egongo dira talde horretako bederatzi musikariak, bira orduan amaituko baitute.

1976an hasi ziren kantutak aurkezten, eta geroztik arrakastatsua izan da haien lan oro. Quebecen oso ezagunak dira, eta folkzaleentzat puntako taldea. Doinuak kaleratzeko erabiltzen duten orijinaltasuna izan da arrakastarako gakoa. Kepa Junkeraren azken diskoan parte hartu dute, *Arin Quebec* kantan, eta haren eskuetik gero eta ezagunagoak egiten ari dira Euskal Herrian.

Avignongo jaialdia gaur amaituko da, ikusle eta kritika aldetik arrakasta handia bilduta

■ 700.000 ikusle inguru izan ditu dantza eta antzerki festibalak

Efe / Paris

INOIZ baino jende gehiago bildu ditu aurtengo Avignongo Antzerki eta Dantza Jaialdiak, zein Europako garrantzitsuenetako bat den. Sail ofizialeko lanek 115.000 ikusle bildu dituzte —iaz baino %15 gehiago— eta kaleko ikus-kizunetan 12.000 lagun izan dira. Sail jendetsuenak, ordea, alternatiboak izan da, 450.000 ikuslerekin. *Au Sud des Amériques* (Ameriketako Hegoaldean) egitarauerako 28.000 sarrerak saldu ziren.

Kalitate handia

Kritikaren onespenak osatu du aurtengo ekitaldiaren arrakasta. Bernard Faivre d'Arcier jaialdiko zuzendariak «bikaintza» jo zuen aurtengo egitaraua.

Thomas Ostermeier zuzendari alemaniarren lana izan da goraipatuena, antzerki klasikoaren eta joera berrien uztarketa trebeagatik. Harekin batera, Romero Castellucci italiarrak txalo beroak jaso zituen *Le voyeur au bout de la nuit* (Gauaren muturren bidaia) antzezlanarengatik.

Hego Amerika izan da aurtengo gonbidatua Avignongo Jaialdian. Handik aurkeztutako lanen artean, Argentinako Periferico de Objetos taldea eta Brasilgo Antonio Nobrega nabarmendu dira. Jaialdia gaur amaituko da, *Tango, vals y tango (desde el alma)* musika eta dantza ikuskitunarekin.

..... **Liluratura** ♦ Urruzuno literatur saria idazle harrobietako bat bilakatu da 14 urteko ibilbidean. ♦ Irakurlearen hitza: Manu Erzillaren *Ez*. ♦ Gorka Arreseren *zazpi liburu eta aipu bat*.

Eisteddfod jaialdia abian da

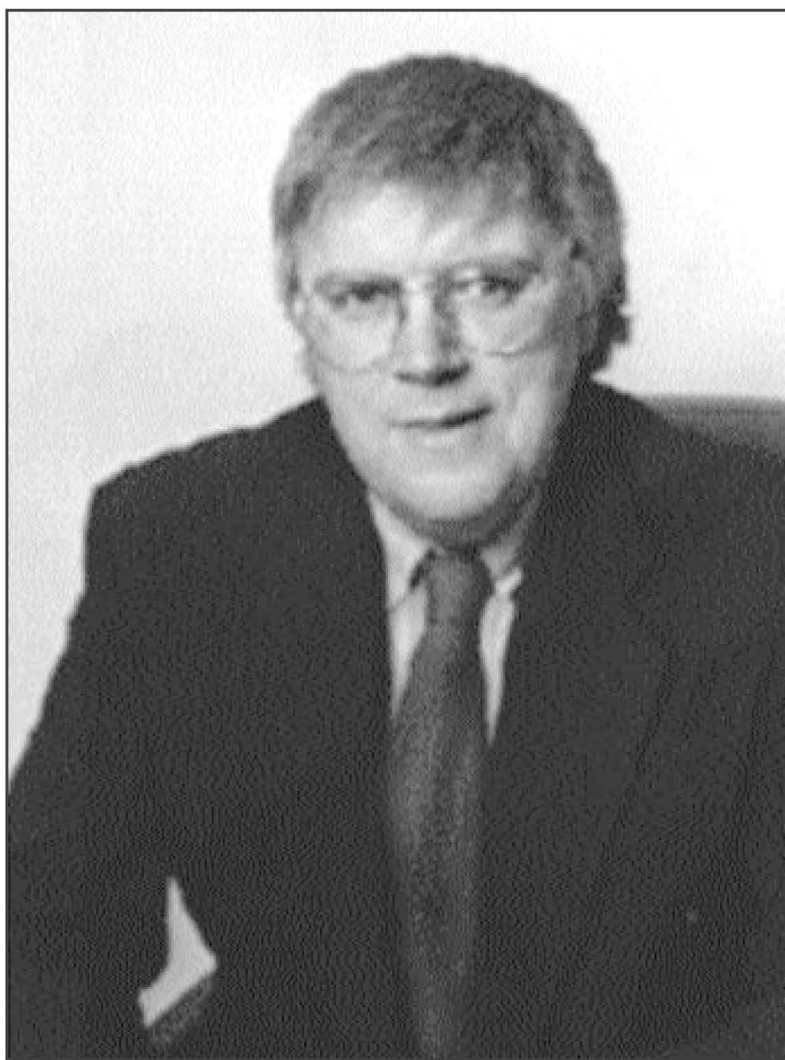
Galesko kultur ospakizun handienak hiru literatur sari garrantzitsu emango ditu heldu den astean

Urtzi Urrutikoetxea / Bilbo

Euskal Herrian elkarretaratze handien zale garelako esan ohi da. Hor dago Durangoko azoka, literaturari edo liburugintzari dagokionez behinik behin. Galesen ere badute ekitaldi handi bat, urte askotako tradizioz sortua: Eisteddfod du izena, eta urtero egiten den kultur ospakizun handia da, astebetekoa. Urterik urte lekuz aldatzen da: urte batean Ipar Galesko herriren batean eta hurrengoan Hegoaldeko batean.

AURTENGO Eisteddfod jaialdia Ipar Galesen da, Môn uhartean hain zuzen (Anglesey ingelesez), Llanbedrgoch herrian. Ardatza galesera da beti, eta hizkuntza horretan egiten dira ekitaldi guztiak. Literaturak ere leku oso berezia du, ordea, musika eta bestelako kultur ospakizunen ondoan: *Gorsedd y Baird* (bardoen *Gorsedd* edo elkar-tea). 1792an sortutako talde horrek Galesko idazle, musikari eta artistak biltzen ditu, eta, kultura zeltikoko erroetan txertatuta, druida gisa ezagutzen dituzte.

Beren esku, hiru zeremonia egiten dituzte Eisteddfoden. Lehenean koroa bat ematen diote poesia sariaren irabazleari, prosako saridunak domina eskuratzen du eta neurtutako poema luzee-

Eurig Wyn idazlea izan zen iaz sarituetako bat Eisteddfod jaialdian.

■ ■ ■ Eisteddfodeko ekitaldi nagusiak dira literatur sarien banaketak, zeremonia berezi eta guzti, erro zeltikoetara bueltatzearen adierazgarri. Hala ere, askoz ekitaldi gehiago daude astebetean

tan onena irizten dioten egileari aulkia edo ohorezko jarlekua eskaintzen diote. Jantzi bereziak soinean, lau mila lagunek betetzen duten pabilioian egiten da sari banaketa, eta druida nagusiak irakurtzen ditu irabazleen izenak.

Erritual berezia izaten du Eisteddfodeko ekitaldi horrek. Gorseddoko kideek, jantzi-ta, adarra jotzen dute, gero nazioko lau aldeetatik etorritakoei dei egiten diete eta elkarte-ko eresia kantatzen dute atzetik. Druida nagusiak hiru bider ateratzen du ezpata handia zorrotik, eta, hark bakerik badenetz galdetuta, «bakea!» erantzuten dute kideek.

Ospakizuneko une gorena

Literaturako hiru sari nagusiak banatzean ere erritual hori egiten da, eta une gorena druida nagusiak irabazleen izenak ematen dituen izaten da. Lore-dantza eginez omentzen dituzte irabazleak, eta ohorezko diosalak ere egiten zaizkie.

Aurtengo idazleak urduri dabilatzala diote antolatzaileek. Etzi bertan izango da lehenengo ospakizuna, eta

bertan Bardoen Gorseddak koroatzea egingo du —neurri libreko poema onenaren irabazlea, alegia—. Asteazkenean, prosazko domina banatuko dute, eta neurri lotuan egindako olerkiaren irabazlearen aulkia nork beteko duen ostiralean jakingo da.

Iaz eman gabe gelditu zen sari hura, Bro Ogwr-en (Bridgend-en) egindako Eisteddfod jaialdian. Beste bi sariak Emyr Lewis poetak —koroa— eta Eurig Wyn idazleak —prosazko domina— irabazi zituzten. Astebate barru, eza-gunak izango dira aurtengo saridunak, eta omenaldi handia gogoratuko dute.

Galeserazko kultura aski ezagunak dira Emyr Lewis eta Eurig Wyn. Lewisek lan ugari eman izan ditu Gwasg argitaletxearekin. Eurig Wyn ere askok ezagutzen dute, kazetaria, idazlea eta telebistako esataria izanik. Gidoigintzan dihardu telebistan eta antzerkian, eta ekainaren 10eko hauteskundeetan Plaid Cymru alderdi abertzaleko bi diputatuetako bat da Europako Parlamentuan.

Gainontzeko ospakizunak

Eisteddfodeko ekitaldi nagusiak dira literatur sarien banaketak, zeremonia berezi eta guzti, erro zeltikoetara bueltatzearen adierazgarri. Hala ere, askoz ospakizun eta jaialdi gehiago daude astebetean. Lehiaketak, berriz, literaturakoez gain, beste berrehun motatakoak daude.

Horrez gain, musika eta antzerki emanaldiak, poesia errezitaldiak, haurrentzako jolasak eta beste emankizun ugari dago. Bertan biltzen diren 150.000 lagunaren artean, galeserarik ez dakitenak ere badira; ekitaldi guztiak galesera hutsez izanik ere, badute itzulpen zerbitzua. Baina asko dira literatur agendan abutzuko lehen asteburua seinalatuta daukatenak. Izan ere, Durangoren antzera, bertara biltzen dira idazle elkarteak (CLLC eta Academi) eta galeseraz diharduten argitaletxe gehienak ere.

Tradizio zeltikoan errotutako ospakizuna

■ 1176AN kokatu ohi da Eisteddfoden sorrera. Tradizioak dioenez, Aberteifiko gazteluan (Cardigango) bilkura handia egin zuen Rhys ap Gruffud Jaunak. Herri osoko musikagile eta poetak gonbidatu zituen, eta Jaunaren mahaian aulkia izatea zuen sari olerkari onenak. Gaur ere irauten du sari horrek. Baina koblakariaren lehiaketak X. mende-

an ere bazeudela uste dute askok, nahiz eta lehen eskuizkribuak 1176an kokatu jaialdiaren sorrera.

Itxura guztien arabera, lehiaketa horietako bat irabaztea ziurtasun kontratua zen sasoi hartako olerkariarentzat, jauntxoek babesean gelditzen baitziren, bizi osorako lana ziurtaturik. Elizaren eta jauntxoek babesaz Eisteddfod

ugari egin ziren urtez urte, baina joan den mendean hasi zen errotzen egungo ospakizun handia. 1790ean Bardoen Gorsedd-a eratu zen, eta XIX. mendean bi Eisteddfod berezi izan ziren: mende hasieran Caerfyrddingo (Carmarthengo) Ivvy Bush tabernan Eisteddfod esanguratsua egin zen, ordurako mundu literarioa gainditzeko

zuen ospakizun handia zen. 1861ean egin zen gaur egun ezagutzen den gisako lehen Eisteddfod Nazionala, eta 1880an Eisteddfod Nazionalaren elkarteak sortu zen. Urtero izan du jaialdia antolatze-ko ardura, batean Iparaldean eta hurrengoan Hegoan. 1914 eta 1940 izan dira Eisteddfod gabeko urte bakarrak.

Aste osoan 150.000

lagunetik gora espero dituzte Mon (Anglesey) uhartean. 1,6 milioi librarako aurrekontua du, ospakizun guztiak 7 hektarea ditu, eta aparkatzeko eta kanpatzeko inguruko 32 hektarea gehiago hartu dituzte. Bitartean, 2000. urteko prestakuntzak ere hasiak dira. Hegoaldeko Llanelli herriari egokituko zaio jaialdia antolatzeara.

Literatur harrobia

Gazteentzako Urruzuno lehiaketak askorengan izan du eragina 14 urtetan

Urtzi Urrutikoetxea / Bilbo

«Eusko Jaurlaritzaren ideia onenetakoa izan dela uste dut». Horrela aipatu du Harkaitz Canok Urruzuno literatur lehiaketa. 14-18 urte bitarteko ikas-mailan dauden ikasleei zuzendutako sari horren aurtengo irabazleak egunak zenbatzen egongo dira. Aurten, irailan Suitzara joango dira. Hori baita sariketaren alde materiala: 10 egunez 20 irabazleek bidaia egitea elkarrekin. Ondorioak gehiago ere badira ordea.

1986AN egin zen lehenengoz Urruzuno literatur lehiaketa. Hamalau ekitalditan, beraz, 280 sari banatu dira, bat edo beste saritu ez eta besteren batean sari gehigarriren bat salbu. Euskal Autonomia Erkidegoko gazte askok irabazi du beraz sari hori, eta horri eskerrak hamar egunez Europako herrialde batera joateko aukera izan du beste hemeretzi lagunekin batera. Batzuek egindako lanagatik sari hori daukate, baina bertan sortutako lagunarteak ere fruitu bat baino gehiago eman ditu. Urruzuno irabazitakoak dira egun haren hemenka entzuten idazleetako batzuk, Harkaitz Cano, Garikoitz Berasaluze, Jose Luis Padron edo Igor Estan-kona adibidez.

Lehiaketa haren eraginaz galdetu diegu Cano eta Berasaluzeri. Ados egon dira kontu batean, luzeago sakontzeko ere balio duena: 14-18 urteko bitartea erabakigarria izan ohi da gazte askorengan, irakurzaletasunari dagokionean batik bat. «Momentu erabakiorrean, onda bereko jendea badagoela konturatzea ekarri zidan», aipatu du Canok, eta Berasaluzek ere ildo horretatik jo du, harremanean sakontzeko aukeraz gain.

Behin baino gehiagotan irabazi dituzte sariak zenbaitzuek, «harremana horrela sendotu egin zen gure artean, eta batzuekin betiko gordezten duzuna dago, adin horretan koadriletan literatura zaletasun gutxi baitago, eta bi edo hiru bider antzeko jendea topatu eta harremana mantentzea oso garrantzi-

JOSEBA OLALDE

Goian, iazko Urruzuno sarien banaketa ekitaldia. Alboan, Lubaki bandakoak, horietako batzuk sari hori irabazitakoak.

ANDER GILLENEA

tsua da» dio Berasaluzek. Era horretan, izan ere, «elkarren lanak irakurtzeko aukera izan dugu, gaur egun argitaratzen ez dena eskuratzeko oso aukera gutxi baitago».

Lubakiren pizgarri

Hamarkada honetako fenomenoetako bat Lubaki Bandaren sorrera izan zen. Egun desagertua, Urruzunok sorreran izan zuen eragina handia izan zen. Denak ez ziren saridunak, baina gunea eta elkarrekiko harremana, neurri handi batean lehiaketa hartatik etorri zen, gero beste hainbat ere Lubakiko kide izan bazen ere.

HARKAITZ CANO

■ ■ ■ «Momentu erabakiorrean, onda bereko jendea badagoela konturatzea ekarri zidan sariak»

Harkaitz Canok hiru aldiz irabazi zuen Urruzuno. Orduko BBBko lehenengo mailan —oraingo DBHko hirugarrenean— esku hartu eta ez zuen saria atera, «orduan saridunen lanak irakurri nituen, zer saritzen zen begiratu eta, jakina, hurrengo urtean irabaztean, poz handia izan zen». Gero-koak ere, noski, baina estreinakoak beti du eragin berezia.

Ondorioz, askok, gehienek behar bada, saria gozatu egiten dute besterik gabe, funtsean horretan baitatza. Baina urtero-urtero gerora izan litekeenaren aleren bat irte- nez gero, elkarren harremana taldetxo batek mantenduta, literatur harrobi garrantzitsua gerta daiteke Urruzuno. Canok dioen legez, «urrun joaten ginen baina territorio neutroa zen, oso garrantzitsua niretzat beste euskalkietako jendea ezagutu eta euskalkiak entzuteko, baina inoren etxean ez».

Gau eta egun elkarrekin hamar egunez. Zein lan saritzen den —hamar prosaz eta beste horrenbeste poesian, bosna bi adin mailatan— bestelako kontua da, lehia handia bada ere: 400 edo 500 partehartzaile hogeitarako. «Orain distantzia batekin ikusten ditut orduko lanak, hamar urte barru oraingoak ikusiko ditudan bezala», dio Canok, «baina gauza bakoitzak bere zentzua dauka».

Altxorraren aurpegi iluna aipatze aldera

■ EUSKO JAURLARITZAKO Hezkuntza Sailetik antolatutako lehiaketa da Urruzuno izenekoa, udaberrian epea itxi, uda aldean saridunei jakinarazi eta udagoienean sari banaketa eta bidaia dituen. Eta EAEko gobernuak eraturik, ez ei dute hiru lurraldeez kanpoko ikasleek

parte hartzerik. «Urtero eta bidaia guztietan irteten zen gaia zen, eta orain ere irtengo da» dio Garikoitz Berasaluzek.

Izan ere, adin horretan askok dute sariketa erreferentzia, «eta pena da euskaldun askok bertan parte hartzeko aukerarik ez izatea».

Kontua da ikastetxeetatik bideratzen den lehiaketa dela, baina EAEn publiko zein pribatuak izan dira saridun, urtero ikastetxe bik ere saria baitaukate. Euskal Herriko ekialdean, aldiz, itxita dagoen bidea da, «baina ez dut uste arazo handiegia denik inorentzat nafa-

rrek edo lapurtarrek parte hartzea Urruzuno lehiaketan; aitzitik helburuak hobeto betea lituzke, hau da, Euskal Herriko alde guztietatik jendea batu eta elkarren eragina banatzea».

Urruzunoren antzeko lehiaketa bakarra dago Euskal Herrian, xumeagoa bada ere,

eta mugapen handiagoa du. Donostiako Udalak antolatzen duen Koldo Mitxelena lehiaketak ere bidaia du sari, Europako hiri edo lurraldeetara —Donostiarekin adiskidetutako hiriak—, eta parte hartzea Donostian ikasten duten gazteei mugatuta dago.

Liluratura

◆ irakurlearen hitza ◆

Prospekzio bideak

AURREKO asteburuan udako irakurketarako gomendioa luzatu bagenuen, oraingoan gure opor aurreko azken iruzkin honetan beste bat egin nahi dugu. Horretarako arrazoiak ugariak dira, baina baita dudak ere.

Liburua Manu Erzillarena da eta Alberdania argitaletxeak kaleratu du *Ez* izenburua duela. Erzilla euskara irakaslea da lanbidez, eta euskal literaturan oso izen eza-guna ez bada ere, bi erreferentzia edota aurkezpen txartel interesgarri ditu. *Ezpondetako pneuma* poesia liburua eta horrekin irabazi zuen Bizkaiko Foru Aldundia-
ren Poesia Saria, eta Pott literatura taldeko partaide (gogoratu, Joxemari Iturralde, Bernardo Atxaga, Joseba Sarrionandia eta Jon Juaristi, besteak beste) izandakoa dugu.

■ ■ ■ Manu Erzillaren liburuak Pirinioetako mundua proposatzen digu, Aspe bezalako ibar batekoa

■ ■ ■ Idazlearen asmoa pertsonaia nagusiaren barnean murgiltzea da, kontzientzia, oroitzapena eta, une askotan, morala erabiliz horretarako

Liburua nobela bat da eta Manu Erzillak bertan kontatzen diguna azaltzen erraza eta laburra bada ere, azalean soilik gertatzen da, Erzillaren lana askoz ere sakonagoa baita. Nobela historia-ko pertsonaiaren azken momentuetan zentratzen da: Pirinioetako Aspe ibarrean bizi ondoren, umezurtz gelditu da eta gurasoen patrimonioa —benta bat— salgai jarri du. Horregatik eta horretarako Jaun Notarioaren etxera joan eta erosle zain gelditu da. Hemen hasi eta bukatuko da nobela. Ondorioz, presenteko denbora linealean gauza handirik gertatzen ez bada ere, gertatuko dira pertsonaiaren barne psikologian, bere bizitza gogoratu eta oroimenetan gain, Erzillak nobelaren pertsonaiari salmentan egoteak sortaraz-

Izenburua: Ez.
Egilea: Manu Erzilla.
Argitaratzailea: Alberdania, 1999
205 orr.

ten dizkion sentimendu guztiak islatuko baititu. Hemen dago liburuaren benetako gaia eta nobelaren elementu orijinala, ez bakarria baina bai aipagarria.

Liburuaren alderik interesgarrienak

Manu Erzillaren liburuak Pirinioetako mundua proposatzen digu, Aspe bezalako ibar batekoa, hiritik urrun, baina ikuspegi hiritarretik ere begiratuta.

Hala ere, hau ez da alde interesgarriena, Erzillak

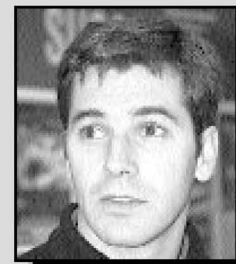
pertsonaiaren barne psikologia konplexuan sartzen saiatzen denean agertutakoa baizik. Kontzientzia, oroitzapena eta, une askotan, morala erabiliz, Erzillaren asmoa pertsonaia horren barnean murgiltzea da, bere izaeran sakondu, barruraino helduz, ziurtasunik gabeko mapetan, gure psikologian mugitzeko gidak hautsi nahi ditu eta beste prospekzio bide batzuk aurkitu.

Asmoak eta lorpenak

Baina asmoa, bai gaiarekiko bai forman, zail eta konplexu bezain nahasi gelditzen da. Hau da behintzat iruzkin honen egileak sentitu duena, sentimenduz eta sentsazioz hitz egin behar baita liburu hau aipatzen denean, nahiz eta Erzillaren lana, hasieran behintzat, batez ere buru eta adimenez egina egon.

Nobelak bere denbora eskatzen du eta bukaerako emaitza nahasia bada ere, merezi duelakoan gaude, liburu honetan helburua edota helmuga baino bidea baita garrantzitsu eta interesgarriagoa. Hala eta guztiz, oraingoan ere, nahiago dugu irakurleak izatea azken hitza udan liburu irakurritz.

Jose Jabier Fernandez Altuna

Gorka Arreseren
zazpi liburu...

Non dago Basques' Harbour

Koldo Izagirre

• Autokritika eskatzen dut ez oinazearen mistika. Munduak gu ez maitatzeko eskubidea duela uste duten nire antzeko inozoak bilatzen ditut.

Harri eta Herri

Gabriel Aresti

• Esanen dute hau poesia ez dela, baina nik esanen diet poesia mailu bat dela.

Hnuy illa nyha majah yahoo

Joseba Sarrionandia

• Estatu tekniko bat utzi eta ikurrinak sukaldeko trapu bihurtuko ditugu.

Orhoituz

Jon Mirande

• Aineza gal bizia goiz batez / iskilludun, ixil eta zutik / guduz hilda lur zâr honen maitez / mendietan, etsaien eskutik.

Balizko Erroten Erresuma

Koldo Izagirre

• Egia edertu ere egin behar baita Gezurra bezain eder.

Hitz berdeak / Manifestu atzeratua

Joxe Azurmendi

• Libre izan nahia justifikatu behar dugula pentsarazi digute.

Etiopia

Bernardo Atxaga

• Ume inuzent batez erditu zen berrero profesionalaren esposa ttipia.

...eta aipu bat

«Erlijio berria ekarriko dute / eta ez dugu onartuko. / Demokratizazioa hasiko da / bonbardero pisutsuen laguntzaz. / Berunezko almindra bi / sartuko dizkiete bihotzean gure seme-alabei. / Hotzera bultzatuko gaituzte. / Bortxatu egingo gaituzte beraian maitasunaren izenean»

Igor Estankona

Izenburua: Punki. Paskalin kuleko-zikin.
Egilea: Antton Dueso.
Itzultzailea: M.A. Elustondo.
Argitaratzailea: Roger, 1999
55 orr.

• **Punkiren seigarren emanaldia:** Antton Duesoren burutik sortua da Punki. Bere abenturak idazteaz gain, marrazkiz hornitu ere egin ditu. Punkiren aurreko lau abenturekin gozatu zuten irakurleek, *punki* samarra den ume horren azken pasadizek ere gozatzeko aukera izanen dute *Paskalin kuleko-zikin* liburuaren bitartez.

Izenburua: Gilen Tell.
Egilea: Friederich von Schiller.
Itzultzailea: Ismael Roman.
Argitaratzailea: Gero, 1999
148 orr.

• **Gazte literaturako klasiko bat:** Historia, literatura eta kondairen bidez zabaldu izan da Suitzar Konfederakundeko ikur heroiko horren istorioa. Austriarren aurka altxatu ziren Suitzako kantonamenduak haren matxinadaren ondorioz. Gazte literaturako klasikoa bilakatu zuen Schillerrek, eta kasu honetan Ismael Romanek ekarri du gurera.

Izenburua: Oñez eta jakin min ez II.
Egilea: Antonio Zabala.
Argitaratzailea: Senda, 1999
212 orr.

• **Artikulu bilduma:** Liburu honetan irakurri ahal daitezkeenak, *El Diario Vasco* egunkarian azken bi urteetan aldiro argitaratuak dira. Ibilian topaturiko toki ezberdinetako irudiak eta bertako gertakari nagusiak azaltzen dizkigu artikulutan Antonio Zabalak. Horrela, hainbat kondaira, pasadizo eta bitxikeria azaltzen dizkigu.

■ **Gaur** ■ Donostiako Aste Nagusirako dena prest. Azpeitian hasi dira saninaziyuek. Bilbon konpartsero eguna gaur.

Aste Nagusiaren aurkezpena **Donostia**

Denentzako giroa

Bianditz Iraola ■

DONOSTIAKO Aste Nagusiko egitaraua aurkeztu zuten atzo Manu Narvaez Kultura eta Turismo Ekintzetxeko zuzendariak, Odon Elortza alkateak eta Ramon Etxezarreta Kultura zinegotziak.

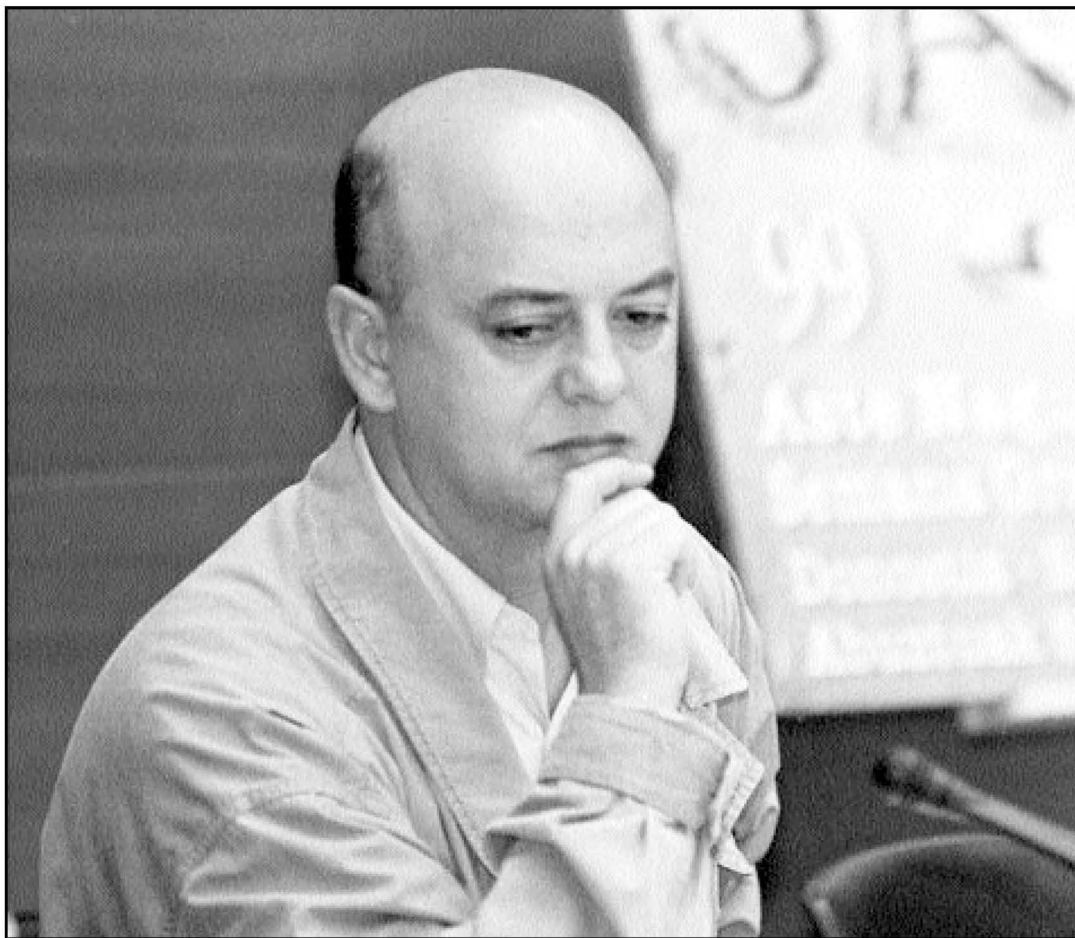
Ekitaldia Kursaleko atarian egin behar zen, baina ezinezkoa izan zen, eguraldiak ez baitzuen lagundu. Manu Narvaezen esanetan, «festak kalean izaten du isla handiena eta horregatik egin nahi genuen aurkezpena atarian. Gainera, aurtengo terrazarik onenak saritu zituzten eta horrek ere meretzien horrelako inguruan ospatzea». Horrela bada, aurtengo Aste Nagusia Kursaleko kubo txikian aurkeztu zuten azkenean.

Aurtengo berrikuntza batzuk sartu dituzte. Lehenengo lekuz lekuko festak antolatzea izan da, bakoitzaren izaeraren arabera eta bakoitzean giro jakin bat bat sortze aldera. Honela bada, festetako egitaraua sei lekuren arabera egin da: Alderdi Eder eta Kontxa pasealekua, Bulebarra, Alde Zaharra, Gros, Erdialdea eta Antigua.

Bigarren berrikuntza, edo bitxikeria, hobeto esan Bilbori eskainiko zaion eguna da. Aurten festei hasiera ematen dien kanoikadan Mari Jaia izango da. Odon Elortzak intentzio onenarekin antolatu du bizilagunen eguna, baina kontuz ibili badaezpada ere, ez baitakigu kanoikada nora joango den.

Festei amaiera emateko ekitaldi berezia prestatu dute aurten: *Milenium Donostia 1999* izeneko ekitaldia, musika eta suziriaren kolore eta ezteak uztartzen dituen. Hau burutu dadin, ordenagailu batek musika eta suziriaren ezteak eta koloreak koordinatuko ditu. Ekitaldi hau ikusi eta entzuteko, Kontxako badia da leku egokiena.

Eguzki eklipsea ikusteko ere ekitaldia antolatu dute. Goizeko 10:55ean udaletxea-

Odon Elorza Donostiako alkatea atzoko prentsaurrekoan.

ren aurrean pantaila bat eta teleskopioak egongo dira eta jendearen artean betaurreko bereziak banatuko dituzte.

Bestalde, aurten web orri berezia jarri dute interneten Aste Nagusiari buruzko informazio ugariarekin. Nahi duenarentzat, hau da helbidea: www.paisvasco.com/aste-nagusia.

Urtero bezala, su artifizialen txapelketa ere oso erakargarria izango da. Aurten etxe ezezagun asko etorriko dira, baina Odon Elortzak esan zuen «suen kalitatea bermaturik» dagoela, iaz ere gauza bera egin zutela eta ondo atera zitzaizela.

Terraza onenen sariketa

Aste Nagusia aurkezteaz gain, aurtengo udako terraza onenei saria eman zitzaion. Irabazleak hiru kafetegi izan dira, hirurak ere Igentea kalean kokatuak: Dionis, Txapasta eta SN. Bigarren saria Kursaal ondoko Zurriola kafetegiari

Festak amaitzeko ekitaldi berezi bat egingo da, Milenium Donostia 1999, Musika eta suziriaren ezteak uztartzen dituelarik.

eman zioten eta hirugarrena Konstituzio enparantzako Astelenari.

Bulebarra festetarako berreskuratu zutela ere

azpimarratu zuen alkateak eta aurtengo festak lasaiak izango direla, obrarik ez baitago aurten eta horrek eraginaraziko du.

Gaueko koloreak

Aurten Su Artifizialen XXXVI. Lehiaketa ospatzen da Kelerren eskutik. Lehiakide gehienak Espainiako Estatutik badatoz ere, Alemania, Britainia Handia eta Kanadako etxeak ere etorriko dira. Gure lurraldeko bakarra Astondoa piroteknia izango da, Bizkaikoa. 1885etik daramate su artifizialak egiten eta oraindik artisau erara egiten dituzte. Estatutik datozenetan garrantzitsuenak Antonio Caballerrena da, Valentziakoa. Piroteknia hau erreferentzia bilakatu da, bai Donostian, bai beste leku askotan ere; beraz, ikustekoa izango da. Kontutan hartzeko beste etxe bat Castelloko

Peñarroja izango da. Ez da oso ezaguna, baina urte batzuetatik hona geroz eta ekitaldi gehiagotan parte hartzen du Valentzia eta Katalunian. Valentziako Falletan ohiko bihurtzen ari da jada. Iaz Urrezko Kontxa eta Sari Herrikoia lortu zuen piroteknia ere hemen izango da aurten. Discomfa du izena, Toledokoa da eta erabiltzen duen teknologia dela eta, goi mailako ikuskizunak eskaini ohi ditu. Atzerriko pirotekniek IP-Innovate Pyrotechnik (Alemania), Northern Lights Fireworks (Britainia Handia) eta Fiatlux (Kanada) dute izena. Denek ere piroteknia mundua berriro dute. Kanadiarrak oso ezagunak dira munduan eta alemaniarrek Back Street Boys-en kontzertuetan parte hartu dute, besteak beste.

Konpartsero eguna

Arantzazu Mendiguren ■

KONPARTSEN eguna, Aste Nagusia ospatzen hasi zenetik burutzen dute urtero. Lehen, zezenplazan egiten zuten, baina orain dela hiru urte aldatu egin zuten ohitura hori. Egundon honen asmoa zabala eta denak parte hartzeko modukoa izatea da.

Ospakizuna gaur goizeko 11:00etan hasiko da Gas Plazan, eta Arenale-rarte jaitsiko da. Egingo den kalejiran, erraldoiak, buruhandiak, gargantuak eta konpartsetako hainbat kidek parte hartuko dute giroa alaituz.

Arenalean azoka gastronomikoa ikusteko aukera dugu bi txosnetan. Bertan hemengo produktak eta artisauak egindako tresnak ikusteko aukera izango dugu. Arenaletik Arriaga Plazara, parte hartzaileak erraldoekin eta gaiteroekin dantza egiteko aukera izango dute. Aurten erraldoiak herri askotatik etorriko dira: lau Erandiotik, lau Mairuek taldearenak, beste lau Barakaldotik eta bi Santurtzikoak.

Arriagatik Alde Zaharrera joko dute herri poteoari hasiera emateko, eta hirurak aldera Plaza Berrian bilduko dira herri bazkaria egiteko.

Bazkarira edonork du joateko aukera, indabak sakramentuekin jateko. Bazkalostean, Plaza Berrian, erromeria egingo da 17:00ak aldera, ospakizun egun honi amaiera emateko.

Saninaziyuek Azpeitia

Festa giroa lehen egunetik

Nerea Uranga ■

EGUERDIAN udaletxeko kanpaiak 12:00ak jotzearekin batera, alkateak txupinazoa bota zuen balkoitik, saninazioetan ohi bezala. Aurten aurpegi berriak ikusi dira udaletxearen balkoian txupinazoaren orduan, Udaltzako osatu berria baita hauteskundeak eta gero. Presoak etxeratze eskara ere izan zen balkoian bertan, eta baita plazan bildutako herritarren oihu eta zapietan. Txupinazoaren orduan plaza jendez beteta izan zen, saninazioei hasiera emateko irrikitan nonbait. Alkateak txupinazoa botatzearekin bat, herriko musika banda, txistulariak dultzaineroak, erraldoiak eta buruhandiak kalejiran irten ziren.

Giro paregabea

Txupinazoak jaiei hasiera eman bezain laster, herri bazkarirako mahaiak prestatze-ari ekin zioten gazteek. Herriko elkarteetako kideek, berriz, paella egin zuten azoka plazako arkupeetan. Atzo Jai Batzorde herrikoiak koادرilen eguna ospatu zuen herriko plazaren eta azoka plazaren bueltan, eta bertan 900 herritar inguruk parte hartu zuten. 1.000 Baietz izan da aurtengo bazkari- leloa. «Herriko bazkarian mila pertsona biltzea nahi genuen. Aurten lortu dena da elkarte-ko kideek paella jana herriko plazan prestatu ahal izatea, joan den urtean elkar- teetan prestatu baitzuten», azaldu zuten batzordeko kideek. Giroa ezin hobea izan

zen herri bazkarian. Jai Batzordekoek ateratako sarrera guztiak amaitu ziren, eta plazan jarritako mahaiak bete-beteak egon ziren. Bazkaria aurrera zihoan heinean girotuz joan zen bertan bildutako jendea. Horren ondoren, txosna guztiak ireki ziren azoka plazaren atzean.

Bestalde, herri bazkariarekin batera, Azpeitiko neska- mutikoen gozamenerako, haur jolasak izan ziren herri-ko plazan gaztelu puzgarri eta guzti.

Gaur, ostera, San Inazio eguna ospatuko da Azpeitian. Eguerdia bitartean herriko kaleetan prozesioa egingo dute Udaleko arduradunek, eta udaletxeko arkupeetan herriko musika bandaren emanaldia izango da. Arratsaldean, berriz, umeentzako animazioa izango da.

Jai Batzorde herrikoiak ere ekitaldi anitz antolatu ditu gaurko. Besteak beste, kultur taldeen erakusketak izango dira ikusgai, eta baita Azpeitiko Lakrikun antzerki taldearen emankizuna ere. Azken hori arratsaldeko

EDURNE KOCH

Azpeitiko plaza gainezka egon zen txupinazoaren orduan.

18:00etan izango da udale- txe azpian. Magiarako tarte- a izango da ondoren Txan Han- diaren eskutik.

Gaua su artifizialekin ha- siko da; gero Gozategi talde-

ren dantzaldiarekin jarrai- tzuko du Olazko Amaren pla- zatxoan. Txosnetan, berriz, Las Ratas kanariarren eta Hyssopus berriztarren kon- tztua izango da.

Zezenketek ere izango dute lekua, eta horregatik, zezen- keten aurkako taldeak pro- testa ekitaldia egingo du. Gaur Conde de la Corte gana- dategiko zezenak izango dira.

Saninazioak Algorta

Maite Badiola ■

SAN INAZIO jaiek dagoeneko bete dituzte bi egun Algortan, eta hirugarrena dugu gaur. Dianara biltzen direnek hartuko dute festa usaina lehenengo. Batzuk ohetik goiz jaikita eta besteak berandu sartuta, bat egingo dute gaur goizeko 08:00etan diana emango duten musikariekin.

Edonola ere, goizeko orduak haurren eremua direla nolabait onartuta dago, eta jai egitarauak ere halaxe jasotzen du. Goizeko 11:00etan, umeentzako jolasak, gazteluak eta buruhandiak izango dira Algortako hiru gunetan: San Nikolas, Bihotz Alai eta Tellagorri plazetan, hain zuzen.

Jolasaren grina, ordea, ez da izaten haurrena soilik, nagusiek ere prestatu dituzte hainbat joko, guztiak ere dibertigarriak. Esaterako, igel jokoa eta tiragoma lehiketa izango dira Zabaleta eskoletan.

Euskal kultura plazara

Bazkaldu aurretik, gure kulturarekin gozatzeko parada aparta izango da eguerditik aurrera. Lehenik eta behin, euskal dantza erakustaldia egingo dute Telletxeko plazan, eta ordubete geroago bertsolarien txanda helduko da. Hiru gizonezko eta emakumezko bat bertsozaleen grina asetzen ahaleginduko dira. Ahotsa eta irudimena Kepa Intxausti, Unai Iturriaga, Iratxe Ibarra eta Igor Elorzak jarriko dute. Euskal folklorea Telletxeko plazan ikusten ariko direnek gogora dezatela bertsolariak ordubete geroago hasiko direla bertsotan Kasino plazan.

Arratsaldeko 17:00ak artean atsedean apur bat ere har daiteke, lo kuluxka goxo bat ez baita txarto etortzen, batez ere sokamuturrean parte hartzeko asmoa izanez

Batzuk San Inazioarekin hitz egiten saiatzen dira, aste bukaeran eguraldi ona eskatzeko edo. Beste batzuek badute nahikoa lan sokamuturreko xexenak harrapa ez ditzan.

gero. Eta frontenis txapelketan parte hartzera doazenei ere ez die kalterik egingo.

Emozio biziak eta zirrara ahaztezinak sentitzea maite dutenek arratsaldeko 17:30etan dute hitzordua, orduan baita hastekoa goitibeheren jaitsiera.

Ordubete geroago, parte hartzeko baino gehiago ikusteko izango da Getxo Antimilitarista taldeak prestatu duen kale antzerkia. Eta ondoren, txikiteoa. Txosnarik txosna, tabernaz taberna, jai zurrunbiloan nahasturik, benetako festaren zaporea dastatzeko heldu da

Txosnarik txosna, tabernaz taberna, benetako festaren zaporea dastatzeko unea heldu da

ko unea helduko da. Hori afaldu aurretik izango da. Afaldu ondoren, Luz Verde-ren dantzaldia lagun dugu, parrandan jarrai daiteke. Larunbata izanik ez artega jarri bilduko den jende uholdearengatik, eta gozatu saninazioek merezi duten bezala.

MARISOL RAMIREZ

egitaraua**GAUR****08:00** Diana eta txupina.**11:00** Umeentzako jolasak, gazteluak eta buruhandiak.**12:00** Nagusientzako igela eta tiragoma txapelketa.**12:00** Euskal dantzak, Telletxen.**13:00** Bertso saioa.**17:00** Sokamuturra.**17:30** Goitibeheren jaitsiera.**18:30** Kale antzerki antimilitarista.**23:00** Su artifizialak eta lxxkit eta Urtz San Nikolasen**23:30** Dantzaldia: Luz Verde.

MUSIKA

Kontzertu klasikoa hiesaren aurka: Izaskun Arruabarrena, Ricardo Salaberria eta Imanol Elizasu • Oiartzunen, San Esteban parrokian, 19:00etan • Harri-Beltzak antolatuta

Joseba Rekalde

• HARRI-BELTZA TALDEKO KIDEA •

«Egin festa, egin sexua,
baina kondoiarekin»

KONTZERTU klasiko bikaina antolatu du gaurko Harri-Beltza hiesaren aurkako Oiartzungo elkarteak. Izaskun Arruabarrena sopranoak, Ricardo Salaberria baritonoak eta Imanol Elizasu piano joleak hiesaren arazoarekin bat egingo dute. Gaurko ekitaldiaz eta beste zenbait gaiz, berriz, Harri-Beltzako Joseba Rekalde antolatzaileak hitz egin digu.

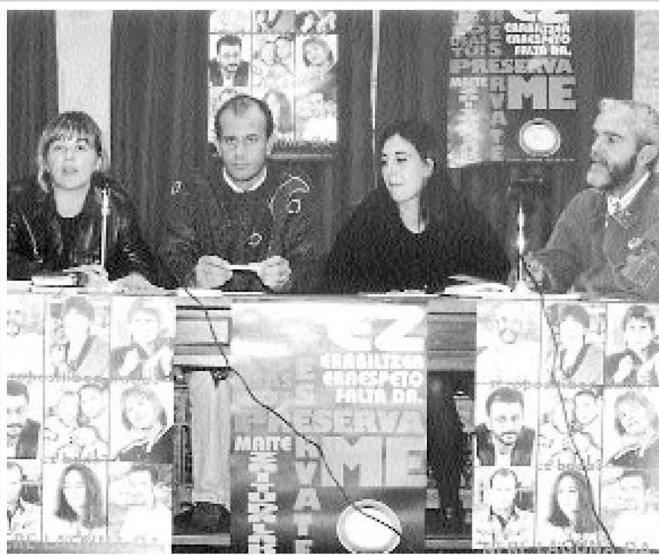
■ **Nola sortu zen udan kontzertu klasikoa antolatzeko ideia?**

Gure lan fuerteenetakoa prebentzioa arlo guztietan jorratzea da. Urtean zehar gure ekitaldiak izaten ditugu, eta abenduaren 1aren inguruan gauza asko egiten

dira, baina ikusi genuen udan hutsune bat zegoela. Bai medioak bai gure aktibitateak murriztu egiten dira, eta zerbait egin beharra ikusi genuen. Iaz antolatu genuen kontzertuan Ainhoa Artetaren laguntza handia izan genuen, bera gure lagun pertsonala baita gainera. Nik uste dut herria asko sentsibilizatu genuela egun hartako giroarekin.

■ **Gainera, herriko jaiak gainean dituzue.**

Bai, uda garaia nahiko une larria dela esango nuke gai honekin, kontagioen aurrean batez ere. Askoz ere bizitza lasaiago egiten da udan, prekauzioak ez dira behar bezala hartzen eta arriskuak handiagoak dira.

ANDER GILLENEA

Joseba Rekalde (ezkerretik bigarrena) Harri-Beltzako kideekin batera.

■ **Musika estiloarengatik, ziurrenik jende gaztea gabe helduagoa joango da kontzertura ezta?**

Ekitaldi ezberdinak egiten ditugu urtean zehar: adibidez abenduaren 1ean rock kontzertu bat, trikitixa kontzertuak ere antolatzen ditugu, bertso-afariak, denetik. Kasu honetan, Oiartzungo jaien egitaraua ikusita eta esparrua ikusirik, arlo hori betetzea gomendagarria iruditu zitzaigun. Kontzertura

jende heldu asko joaten da, eta gizartean horiengana iristea hiesaren gaiarekin oso garrantzitsua da.

■ **Zein mezu eman nahi zenieke egunotan herri-tarrei eta kanpotik datozenei?**

Nik honako mezua bidaliko nuke: Egin festa, egin sexua, baina erabili preserbatiboa.

Urtzi Urkizu
DONOSTIA

MUSIKA

ALTZO

► **Irailerako 6.** Plazan, 00:00etan.

ARBONA

► **Skunk, Xitoak.** Plazan, 22:30etan.

AZPEITIA

► **Hyssopus, Las Ratas.** Txosnetan, 23:00etan.
► **Gozategi.** Olazko amaren plaza txoan, 23:30etan.

BAIGORRI

► **Joxe Ripiau.** 00:30etan.

BARRIKA

► **Los Pulpos, Golfo Norte.** 23:00etan. Doan.

BEDARONA

► **Gauero.** 00:00etatik aurrera.

BILBO

► **Bilboko Udal Banda.** Kasillan, 12:30etan.
► **Kaimanes.** Doña Kasilda parkeko pergolan, 21:00etan.
► **Sigrid.** San Inazio auzoko Levante plazan, 23:00etan.

BILLABONA

► **Joselu anaiak.** Dantzaldia, 23:00etatik aurrera.

DONAZAHARREN

► **Kontrairo eta erromeria.** Pla-

zan, gaueko 23:00etatik aurrera.

DONOSTIA

► **Kaia Bikaina, DFKT, Folk Ore, Daddy Jeff.** Amara Zaharran, 23:00etan.
► **Sabor Acido, Teen Dogs, Nuevo Catecismo Católico, Aero-bitch.** Mogambo aretoan, 20:30etan.
► **Jukebox.** Splash tabernan, 00:00etan.
► **Txistularien kontzertu berezia.** Konstituzio plazako arkupeetan, 12:15etan.

EIBAR

► **Oar, Lixabo.** La Pecera tabernan, 20:00etan.

ELORRIO

► **Trio Ilargi.** San Agustin elizan, 22:30etan.

ETXARRI-ARANATZ

► **Nuestra America.** Kubako musika taldea, 00:00etan.

EZPELETA

► **Eztanda, Alt, Betagarri.** Plazan, 23:00etan.

FORUA

► **Noraezean, Kaos Etiliko, Nahi ta Nahiez.** Plazan, 23:00etan.

GORLIZ

► **VIII. Kantaldi lirikoa Tonino**

Coscarelli Olarra kantariaren eskutik. Elizan, 19:45etan.

GETARIA

► **Naroa Enekotegi mezzo-sopranoa Mondragon Camerata orkestrarekin.** Salbatore Deunaren elizan, 20:00etan.

GETXO

► **Urtz, Ixkit.** Txiki eta Otaegi plazan, 23:00etan.

IRATZAGORRIA

► **Alaitz eta Maider.** 00:00etan.

LARRABETZU

► **Fermin Muguruza Dub Manifest, Etsaiak eta Koma.** 00:00etan. Ondoren DJ Prest, DJ Birdy, DJ Zulle eta DJ Sound System gaztetxean.

LEKUNBERRI

► **Oskorri.** Pilotalekuan, 22:00etan.

LEMOA

► **Su ta Gar.** Plazan, 23:00etan.

LEZO

► **Duo Venezia.** Ipintza jatetxean, 23:30etan.

LIZARRA

► **Tanathos, Bad f-line, Flitter.** Txosnetan, 23:00etan.
► **Techno-gazte-bakailu jaia.** Gaztetxean, goizeko 05:00etan.

OLITE

► **P. Sarasate saxofoi laukotea.** Jauregi Realean, 11:30etan.

ONDARROA

► **Ruper Ordorika & Mugalaris, Tapia eta Leturia eta Patxi.** Pilotalekuan, 22:00etan. Intsumisioaren jaia.

OÑATI

► **Vocal Tempo.** Etxaluzeko plazaletan, 20:00etan.

OTXAGABIA

► **Kepa Junkera.** Ordua zehaztu gabe.

TAFALLA

► **La Polla, Manolo Cabezabolo, Aldabidia.** Zezen Plazan, 23:00etan.

ZALLA

► **Rockovival, Ke No Falte.** San Pedro jaien barnean, 23:30etan.

ZANGOTZA

► **Trio B3 Classic.** Karmengo klaustroan, 20:30etan.

ZARAUTZ

► **Saskar, Brigada Slam, Eguzkian eta Frijolo.** Deserto txikian, 19:00etan.

ZUBIETA

► **Maixa eta Ixiar.** Herriko plazan, gauean.

ANTZERKIA

ARANO

► **Tantaz tanta.** Trokolo taldearen eskutik, 22:00etan.

DONOSTIA

► **Un espíritu burlón.** Iñaki Miramon, Marta Fernández Muro eta Maria Isbert aktoreen eskutik, Antzoki Zaharrian, 20:00etan eta 23:00etan.
► **Chicago.** Uneko musikala Victoria Eugenia, 20:00etan eta 23:00etan.

LARRABETZU

► **La Funerala.** Kale-antzerkia La Tirili eta Pikor taldeen eskutik, herriko plazan, 16:30etan.

ZUMAIA

► **Kass & Kass.** Tirri Tarra fanfarraren eskutik, Odieta pilotalekuan, 23:00etan.

BERTSOLARITZA

ALTZO

► **Andoni Egaña, Igor Elortza, Jon Maia, Maialen Lujanbio, Anjel Mari Peñagarikano eta Mikel Mendizabal.** Plazan, 23:00etan.

DONOSTIA

► **Mikel Mendizabal, Jexux Mari Irazu eta Maialen Lujanbio.** Loiolan, eguerdian.

GETXO

► **Kepa Intxausti, Unai Iturriaga, Iratxe Ibarra eta Igor Elortza.** Kasino plazan, 13:00etan (Algorta).

LARRABETZU

► **Etxahun Lekue, Fredi paia, Ortzi Garitano eta Beñat Ugartetxea.** Gauerdian plazan, gazte egunaren barne.

KANPANZAR

► **Jon Maia eta Beñat Gaztelurrutia.** 13:30etan.

OIARTZUN

► **Ai Batix Batix II.** Maialen Lujanbio eta Anjel Mari Peñagarikanorekin, Pagoarten.

LEHIAKETAK

ZALDUONDO

► **Denbora Mugatuko XII. Margo Lehiaketa.** Bihar izango da, 11:00etatik 18:00etara. Izena egunean bertan emango dute partehartzaileek, Lazagatarren jauregian, 10:00etatik 11:00etara.

BESTELAKOAK

ZARAUTZ

► **Almoneda azoka.** Ebro etxean egingo da eta abuztuaren 9a arte iraungo du.

ARABA

GASTEIZ

GURIDI. Nottin Hill: 17:00 - 19:45 - 22:30 - 01:00. **La Ira: Carrie II:**17:00 - 19:45 - 22:30 - 01:00. **Vampiros:** 17:00 - 19:45 - 22:30 - 01:00. **Lisboa:** 17:00 - 19:45 - 22:30 - 01:00. **Unos peques geniales:** 17:30 - 20:00. **Yo disparé a Andy Warhol:(JBA)** 01:00. **Si quiero:** 17:30 - 20:00 - 22:30 - 01:00. **Virus:**17:30 - 20:00 - 22:30 - 01:00.

MIKELDI. Rugrats: 16:15 - 18:00. **Matrix:** 19:45 - 22:30.

MIKELDI ZINEMAK. **Beowulf:** 16:30 - 18:30 - 20:30 - 22:30 - 01:00. **Notting Hill:** 17:30 - 20:00 - 22:30 - 01:00. **La momia:** 17:30 - 20:00 - 22:30 - 01:00. **Virus:** 16:30 - 18:30 - 20:30 - 22:30 - 01:00. **El beso de Judas:** 16:30 - 18:30 - 20:30 - 22:30 - 01:00.

SAMANIEGO. **Tarzán en la ciudad perdida:** 17:00. **El cometa:**19:45 - 22:30. **10 razones para odiarte:** 17:00 - 19:45 - 22:30. **Manolito Gafotas:** 17:00 - 19:45. **Mamá preséntame a papá:** 22:30. **Matrix:** 17:00 - 19:45 - 22:30.

BIZKAIA

BILBO

ASTORIA. **Matrix:** 17:00 - 19:30 - 22:00.

AVENIDA. **Manolito gafotas:** 11:00 - 17:00 - 19:30 - 22:00. **Matrix:** 11:00 - 17:00 - 19:30 - 22:00. **Nunca me han besado:** 11:00 - 17:00 - 19:30 - 22:00. **Si quiero:** 11:00 - 17:00 - 19:30 - 22:00. **Goomer:** 11:00 - 17:00 - 19:30 - 22:00. **Le Petit Marguery: (J.B.A.)** 11:00 - 17:00 - 19:30 - 22:00. **CAPITOL. Notting Hill:** 16:45 - 19:45 - 22:30. **Matrix:** 16:45 - 19:45 - 22:30. **La momia:** 16:45 - 19:45 - 22:30. **Virus:** 17:15 - 20:00 - 22:30. **COLISEO ALBIA. Lisboa:** 17:30 - 19:45 - 22:00.

IDEALES. **Si quiero:** 17:30 - 20:00 - 22:30. **Carrie II: La Ira:** 17:15 - 20:00 - 22:30. **Unos peques geniales:** 17:30 - 20:00. **Vampiros:**22:30. **Tarzán en la ciudad perdida:**17:30 - 22:30. **Vampiros:** 19:45. **Virus:** 17:30 - 20:00 22:30. **Escuadrón oculto:** 17:30 - 20:00 22:30. **10 razones para odiarte:** 17:30 - 20:00 - 22:30. **Notting Hill:** 17:00 - 19:45 - 22:30.

MIKELDI. **Notting Hill:** 17:15 - 20:00 - 22:45. **Beowulf:** 17:30 - 20:00 - 22:45. **La momia:** 17:15 - 20:00 - 22:45. **El beso de Judas:** 17:45 - 20:00 - 22:45.

hiriburuetako filmak

CUARTETO EN LA HABANA. Espainia, 1999. Zuz.: Fernando Colomo. Aktoreak: Ernesto Alterio, Mirtha Ibarra, Javier Camara, Laura Ramos eta Maria Esteve. Jatorri iluna eta etorkizun argiagoa ez duen musikalari baten istorioa da hau. Protagonista bere ustezko amaren bila doa La Habanara, eta han, amarekin batera, arreba ere aurkitzen du, intzestua egiteko sekulako grina pizten diolarik. Bertan, ama, alaba eta alabaren pretendientearekin batera, laukotea osatuko dute. **Bilbo (Multi), Donostia (Principe), Iruñea (Golem Yamaguchi).**

EL BESO DE JUDAS. EEBB Zuz.: Sebastian Gutierrez. Thriller bat da. Batek, elektronikako magnate bat bahitu egin dute, eta bestetik, gaizkile talde batek senadore baten emaztea hil egin du gura barik. Gertaera horiek ikertzeko ardura Friedman poliziari (Alan Rickman) eta Hawkins FBIko agenteari (Emma Thompson) emango zaie. **Gasteiz (Mikeldi zine-mak), Bilbo (Mikeldi).**

FINALES DE AGOSTO, PRINCIPIOS DE SEPTIEMBRE. Frantzia, 1998.

Zuz.: Olivier Assayas. 112 m. Olivier Assayas zinemagilearen film hau Donostiako zinemaldian aurkeztu zuten iaz, sail ofizialean. Adrien Hilorian dago, aspalditik gaixorik baitago. Haren heriotza biziki sentituko dute bere lagun minek eta bereziki Gabrielelek, haren itzalean bizi baitzen. **Iruñea (Golem Yamaguchi).**

FLORES DE OTRO MUNDO. Espainia, 1998. Zuz.: Iciar Bollain. 106 m. Emakumeek egindako karabana baten ondorioz sortutako hiru bikoteren istorioa da hau. Komediarren eta dramaren arteko filma, Espainiako barnealdeko lurraldeetan gertatzen den despopulazioa, bertako gizonen bakardadea eta bizitza berria eramaten duten emakumeen bizitza deskribatzen ditu. **Donostia, (Principe), Iruñea (Golem-Yamaguchi).**

INSTINCT. EEBB, 1999. Zuz.: Jon Turtebaud. 125 m. Ruandan dago kokaturik istorioa. Primatologo ezagun bat hilketa baten erruduna da, eta mutututa gelditzen da.

Mutututa gelditzearen zergatiak zeintzuk diren jakiteko asmoz, Estatu Batuetara eramaten dute, hango psikiatriko batera. Film hau *El silencio de los corderos* eta *Jerry Maguire* filmetan oinarritzen da. **Baiona (Marine).**

HAUTE VOLTIGE. EEBB, 1999. Zuz.: Jon Amiel. Munduko arte lapurrik onena eta dotoreena da Robert Mac Macal. New Yorken Rembrandt bat desagertzen denean, auzi horrekin arduratzen den aseguru etxeak Mac harrapatzea erabakiko du, hori dela eta, ikertzailek onena hartuko dute: Gine (Catherine Zeta-Jones). Ginek bere edertasuna erabiliko du Macen laguntzailea izateko lapurreta handi batean. **Baiona (Vauban).**

LISBOA. Argentina-Espainia, 1999. Zuz.: Antonio Hernandez. 100m. Joaok, (Sergi Lopez) musika eta bideo zintak saltzen ditu errepideetan. Bere jarduna Bertak (Carmen Maura) etengo du, Lisboaara eramán dezan eskatzen dion uanean. Joaok ez daki Berta senarrarengandik eta seme-alabengandik ihes egiteagatik doala

GALDAKAO

TORREZABAL. **Matrix:** 19:30 - 22:30.

GERNIKA

GERNIKA. **La momia:** 19:00 - 22:00.

GETXO

LAUREN. **The Matrix:** 16:15 - 19:15 - 22:15 - 00:45. **Cuarteto de la Habana:** 16:10 - 18:15 - 20:15 - 22:30 - 00:45. **El beso de Judas:** 16:10 - 18:20 - 20:30 - 22:35 - 00:45. **Wing commander:** 16:30 - 18:30 - 20:30 - 22:30 - 00:30. **Tarzán y la ciudad perdida:** 16:15 - 18:15 - 20:15 - 22:15 - 00:15. **Escuadrón oculto:** 16:15 - 18:15 - 20:15 - 22:15 - 00:15. **Unos peques geniales:** 16:30 - 18:30 - 20:30 - 22:30. **Se buscan Fulmontis:** 00:30. **Vampiros:** 16:10 - 18:30 - 20:40 - 22:45 - 01:00. **Carrie II: La Ira:** 16:15 - 18:15 - 20:15 - 22:15 - 00:15.

Notting Hill: 16:30 - 19:30 - 22:30 - 00:45. **La Momia:** 16:30 - 19:15 - 22:15 - 00:45. **Virus:** 16:30 - 18:30 - 20:30 - 22:30 - 00:30.

AREETAKO GRAN CINE-MA. **Si quiero:** 17:30 - 20:00 - 22:30.

LEIOA

CINESA ARTEA. **El beso de Judas:** 16:15 - 18:15 - 20:15 - 22:15 - 00:30. **La momia:**16:00 - 18:45 - 22:00 - 00:45. **Si quiero:** 16:30 - 18:30 - 20:30 - 22:30 - 00:45. **Unos peques geniales:**16:00 - 18:00 - 20:00. **The Matrix:**22:00 - 00:45. **10 razones para odiarte:**16:00 - 18:00 - 20:00 - 22:00 - 00:00. **Beowulf: La leyenda:**16:30 - 18:30 - 20:30 - 22:30 - 00:30. **Notting Hill:**16:30 - 19:15 - 22:00 - 00:45. **Virus:**16:15 - 18:15 - 20:15 - 22:15 - 00:15. **Vampiros:** 16:00 - 18:15 - 20:30 - 22:45 - 01:00.

ONDARROA

BIDE ONERA. **El Gurú:** 19:00 - 22:30.

PORTUGALETE

COLISEO JAVA. **Vampiros:** 17:30 - 20:00 - 22:15.

SANTURTZI

SERANTES. **Virus:** 17:15 - 19:45 - 22:15. **The Waterboy:**17:30 - 20:00 - 22:30. **Se buscan Fulmontis:**17:15 - 19:45 - 22:15.

GIPUZKOA

DONOSTIA

ASTORIA. **Virus:** 16:45 - 18:45 - 21:00 - 23:15. **Escuadrón oculto:** 17:00 - 19:00 - 21:00 - 23:30. **Notting Hill:** 16:00 - 18:35 - 21:15 - 23:45. **La momia:** 16:00 - 18:35 - 21:15 - 23:45. **Romance:** 17:00 - 19:00 - 21:15 - 23:30. **Si quiero:**17:00 - 19:00 - 21:15 - 23:15. **Unos peques geniales:** 16:45 - 18:45. **Vampiros:** 21:00 - 23:30.

TRUEBA. **Sue pérdida en Manhattan:** 16:30 - 18:40 - 20:50 - 23:00. **El Petit Marguery:** 16:30 - 18:40 - 20:50 - 23:00.

PRINCIPE. **Lisboa:** 17:00 - 19:00 - 21:15 - 23:00. **Si quiero:**17:00 - 19:00 - 21:00 - 23:00. **Flores de otro mundo:** 16:45 - 18:50 - 21:15 - 23:30. **Virus:** 16:45 - 18:40 - 21:15 - 23:30. **El cuarteto de La Habana:** 16:15 - 18:50 - 21:00 - 23:00. **Martha conoce a Frank, Daniel y Laurence:** 17:00 - 19:00 - 21:00 - 23:00.

GARBERA. **Notting Hill:** 16:15 - 18:40 - 21:10 - 23:45. **Virus:** 16:30 - 18:40 - 21:00 - 23:15. **Si quiero:** 16:45 - 18:50 - 21:10 - 23:30. **Rugrats, aventuras en pañales:**16:30 - 18:30. **Matrix:**20:45 - 23:30. **Unos peques geniales:** 16:15 - 18:30. **10 razones para odiarte:** 20:45 - 23:15. **Beowulf: La Leyenda:**16:30 - 18:50 - 21:10 - 23:30. **La momia:** 16:00 - 18:30 - 21:00 23:30.

WARNER LUSOMUNDO. **Beowulf:** 12:10 - 16:15 - 18:30 - 20:40 - 22:50 - 01:00. **Vampiros:**12:10 - 16:00 - 18:20 - 20:30 - 23:40 - 01:00. **Manolito gafotas:**12:10 - 16:15 - 18:10 - 20:10 - 22:30 - 00:30. **Matrix:** 12:00 - 17:00 - 19:45 - 22:20 - 01:00. **La momia:**12:00 16:45 - 19:30 - 22:15 - 01:00. **Notting Hill:** 12:00 - 17:00 - 19:45 - 22:30 - 01:10. **10 razones para odiarte:**12:20 - 16:15 - 18:15 - 20:20 - 22:40 - 00:45. **Unos peques geniales:**12:30 - 16:30 - 18:30 - 20:30 - 01:10. **Tarzán en la ciudad perdida:** 12:30 - 16:30 - 18:20 - 20:10 - 22:00 - 00:00.

Lisboara. **Gasteiz (Guridi), Bilbo (Coliseo Albia), Donostia (Principe), Iruñea (Golem Yamaguchi).**

MANOLITO GAFOTAS Manolito Gafotas (David Sanchez del Rey) Carabanchelgo langile auzo batean bizi da, bere anaia txikia eta gurasoekin. Aita kamioi gidaria da eta emazteari lana kentzeko berarekin eramatea erabakiko du. Bidaia abentura handi bat izango da Manolotorentzat eta bere gaiztakeriek bizitasuna emango diote filmari. **Gasteiz (Samaniego), Bilbo (Avenida), Donostia (Warber Lusomundo), Iruñea (Oltie).**

NOTTING HILL. EEBB, 1999. Zuz.: Roger Michell. 124 m. Komedia erromantikoa da. Hugh Grant eta Julia Roberts aktore ezagnek jokatu dituzte rol nagusiak. William Thacker (Grant) ezinezko maitasun batekin amets egiten duen gazte lotsatia da, eta Notting Hilleko liburutunda batean egiten du lan. Egun batean Anna Scott Hollywoodeko izar distiratsua (Roberts) liburutundan sartuko da, eta, bien begiradak gozo gurutzatuko dira eta gorpuztean

gora kili-kili handia sortuko zaie. **Gasteiz (Guridi), Mikeldi zine-mak), Bilbo (Capitol, Ideales, Mikeldi), Donostia (Astoria, Garbera, Warner Lusomundo), Iruñea (Golem-Baiona, Principe de Viana).**

NUNCA ME HAN BESADO. EEBB, 1999. Zuz.: Raja Bosnell. 107 m. Jossie kazetariak Institutu batean infiltratu beharko du gaur egungo gazteak nolakoak diren ezagutzeko. Josiek bere bizitzako aro zail bat bizi beharko du berriro, baina beste ikasleak baino zaharragoa izanik. **Bilbo (Avenida).**

REWIND. Zuz.: Nicolás Muñoz. 94m. Aktoreak: Daniel Guzman, Maria Alduniz, Enrique Simon eta Paz Gomez. Antena instalatzaile baten istorioa da. Andresen helburua Monica-ren bihotza konkistatzea da. Baina Monica-ren teniseko irakaslea agertzen denean, Andresen planak bertan behera eroriko dira. **Bilbo (Multi).**

ROMANCE. Frantzia. Zuz.: Catherine Breillat. 95m. Catherine Breillatek

emakumearen sexualitateari buruz duen ikuspegia aazaltzen du Marieren (Caroline Ducey) pertsonaiaren bidez. Marie bere mutil-lagunarekin maiteminduta dago, baina ez du berekin maitasuna egitea lortzen. Hori dela eta, beste gizon batzuekin ase nahi ditu berak izaten dituen fantasia sexualak; batzuk oso gogorak gainera. **Bilbo (Multi), Donostia (Astoria).**

RUGRATS. AVENTURA EN PAÑALES. EEBBak, 1999. Zuz.: Norton Virgien eta Igor Kovalyou. 79 m. Dylan haurraren jaiotzak Pokies familiaren bizimodua aldatuko du, eta bereziki Tommyrena eta bere lagunena. Haurrarentzat lekuri onena ospitalea dela pentsatzen dute, eta, horretarako, Tommyk asmatutako tramankulu motorizatuan eramatea erabakiko dute. **Gasteiz (Mikeldi zinema), Donostia (Garbera), Iruñea (Golem-Baiona).**

TARZÁN Y LA CIUDAD PERDIDA. EEBB, 1999. Zuz.: Carl Schenkel. 85m. Tarzan (Casper Van Dien) zibilizazioan dago, Janekin (Jane March) ezkontzekotan. Baina ezkondu

zinema

La Ira: Carrie II:12:20 - 16:00 - 18:10 - 20:30 - 22:50 - 01:10.

DEBA

ZUBELZU. **Matrix:** 19:30 - 22:30.

EIBAR

RIALTO. **Solas:** 17:00 - 19:30 - 22:15.

UNZAGA. **Notting Hil:** 17:00 - 22:15.

IRUN

TXINGUDI. **Notting Hill:** 17:00 - 19:45 - 22:30 - 01:00. **La momia:** 17:00 - 19:45 - 22:30 - 01:00. **Unos peques geniales:** 16:00 - 18:15 - 22:45 - 01:00. **Juego de campeones:**16:00 - 18:15 - 20:30 - 22:45 - 01:00. **Si quiero:** 16:00 - 18:15 - 20:30 - 22:45 - 01:00. **Virus:**16:00 - 18:15 - 20:30 - 22:45 - 01:00.

ZARAUTZ

MODELO. **The Matrix:** 17:00 - 19:30 - 22:30.

ZUMAIA

AITA MARI. **La Trampa:** 19:30 - 22:30.

LAPURDI

BAIONA

VAUBAN. **La momie:**14:30 - 19:45 - 22:15. **La dilettante:**14:30 - 19:45 - 22:15. **Matrix:** 14:30 - 19:45 - 22:15. **Une bouteille a la mer:** 14:30 - 19:45 - 22:15. **Una vent de folie:** 14:30 - 19:45 - 22:15. **Tout sur ma mere:** 14:30 - 19:45. **Haute Voltage:**22:15.

MARINE. **La momie:** 21:30. **Le projet Blair Witch:**14:30 - 19:45 - 22:15. **Mistercool:** 14:30 - 19:45 - 22:15. **Instinct:** 14:30 - 19:45 - 22:15. **Les dieux du surf:** 14:30 - 19:45 - 22:15. **Dougle film:** 14:30 - 19:45. **Belle Maman:** 14:30 - 19:45. **Cube:**22:15.

HENDAIA

LES VARIETES. **Mon pere ma mere...**:21:30.

MIARRITZE

ROYAL. **La momie:** 14:30 - 19:45 - 22:15. **Une vent de folie:**14:30 - 17:00 - 19:45. **Le projet Blair Witch:**17:00 - 19:45 - 22:15. **Le roiet moi:** 14:00. **Matrix:** 17:00 - 22:15.

NAFARROA

IRUÑEA

GOLEM (BAIONA). **Si quiero:** 16:30 - 18:30 - 20:30 - 23:00.

estreinaldiak

■ **SI QUIERO.** Euskal Herria, 1999. Zuz.: Eneko Olasagasti eta Carlos Zabala. 91m. Jonek (Joseba Apaolaza) ezezkoa eman dio Cristinari (Veronica Moral) ezkontzaren egunean. Ondorioz, lana galduko du Jonek —Cristinaren aita da Jonek lan egiten duen bankuaren jabea—, eta kalera bidaltzearekin batera kontu korrontea blokeatuko dio. Gainera, Jonek lan egiten zuen bankuan lapurretan egingo dute, eta bera ere nahastuta dago. Bere buruaz beste egitera doanean, bi emakume agertuko zaizkio. ***Gasteiz (Guridi), Bilbo (Avenidas, Ideales, Multi), Barakaldo (Max Center), Basauri (Bilbondo), Areeta (Gran Cinema), Leioa (Artea), Donostia (Astoria, Príncipe, Garbera), Irun (Txingudi), Iruñea (Golem Baiona), Tuter*** *(Cinemax)*.

■ **LA IRA: CARRIE 2.** EEBB, 1999. Zuz.: Kim Shea. 104m. Orain dela bi hamarkada Carrie birrindu zuen institutu berean ikasten du Rachel Langek (Emily Berg). Rachel gaztea ez da jendea-rekin ongi konpontzen, eta zeukan lagun bakarrak bere buruaz beste egiten duenean, gauzak mentalki mugitzeko dohainak dituela ohartuko da. ***Gasteiz (Guridi), Bilbo (Ideales), Barakaldo (Max Center), Getxo (Lauren), Donostia (Warner Lusomundo), Iruñea (Golem Baiona) Tuter*** *(Cinemax)*.

■ **BEOWULF: LA LEYENDA.** EEBB, Britainia Handia.1999. Zuz.: Grahan Baker. 89m.Beowulf (Cristopher Lambert) eternitatean noraezean ibiltzera kondenatuta dago, deabruaren eta gizaki hilkor baten arteko maitasun debekatuaren ondorioz jaio zelako. Askatasuna lortzeko duen aukera bakarra barruan daraman gaizkiari aurka egitea da, eta baita Grendel izaki beldurgarriari aurre egitea ere. Beowulf da izaki hori akabatu dezakeen bakarra, baina Kyraren (Rhona Mitra) laguntza ere izango du. ***Gasteiz (Mikeldi Zinemak), Bilbo (Mikeldi), Barakaldo (Max center), Basauri (Bilbondo), Leioa (Artea), Donostia (Garbera, Warner Lusomundo), Iruñea (Olite)***.

■ **VIRUS.** EEBB, 1999. Zuz.: John Bruno.100. Ekaitzaren erdian itsasontzi batek beste bat ikusiko du. Jitoan dagoela pentsatuko dute, eta laguntzera joango dira kapitaina (Donald Sutherland) eta tripulazioa, tartean (Jamie Lee Curtis eta William Baldwin. Baina itsasontzira sartutakoan hutsik dagoela ikusiko dute, edo hori uste dute behintzat; ontzia, baina, estralurtarrek kontrolatzen dute satelite bidez. ***Gasteiz (Guridi, Mikeldi Zinemak), Bilbo (Capitol, Ideales), Barakaldo (Max Center), Basauri (Bilbondo), Getxo (Lauren), Leioa (Artea), Santurtzi (Serantes), Donostia (Astoria, Príncipe, Garbera), Irun (Txingudi), Iruñea (Olite)***.

■ **MIEDO Y ASCO EN LAS VEGAS.** EEBB, 1998. Zuz.: Terry Gillian. 118m. Raoul Duke kazetaria (Johnny Deep) eta Dr. Gonzo (Benicio Del Toro) bere abokatua Las Vegasera doaz motorren lasterketa baten erreportai

gitera. Bidaia deskapoteba gorri batean egingo dute, baina fisikoki bidaiatzeaz gain mentalki ere egingo dute, tankera guztietako drogak erabiliz. ***Bilbo (Multi)***.

■ **SUE PERDIDA EN MANHATAN.** EEBB, 1997. Zuz.: Amos Kollék. Suek zeukan guztia utzi zuen New Yorkera bizitzera joateko. Zeukan idazkari lana ere galdu du, eta ez dauka alokairua ordaintzeko ere dirurik. Hala ere, Sue, tristorari aurre egiteko, harremanak egiten saiatuko da. Mutil-laguna ere aurkituko du, baina hau kazetaria da eta Indiara joan behar du lanera. Sue bakarrik geldituko da berriro. ***Donostia (Trueba)***.

■ **EL PETIT MAGUERY.** Frantzia. Zuz.: Laurent Dénégui. 95m. Parisko jatetxe bat da Petit Marguery. Hippolytek dauka bere ardura bere emaztearekin batera. Gau batean Bernabe semeak ez duela bere bidea jarraitu nahi esango dio. Orduan, jatetxea saldu egingo dute. Hala ere, itxi aurretik Hypolitek azken otordua prestatuko du. ***Bilbo (Ideales), Donostia (Trueba)***.

■ **LE PROJET BLAIR WITCH.** EEBB, 1999. Zuz.: Daniel Mirich eta Eduardo Sanchez. Hiru ikasle Marylandeko baso sorginduan desagertu dira; filma eurek grabatutako irudiekin osatuta dago. Efektismo oro baztertu egin dute egileek, eta beldurraren esentzian sakondu: iluntasuna, soinu efektu bikainak eta erre-alitatez mozorrotutako fikzioa. ***Cannibal Holocausto*** filmak zeukan ideia bereganatzen du. ***Baiona (Marine)***.

■ **UN VENT DE FOLIE.** EEBB, 1999. Zuz.: Browen Hughes. Ben (Ben Affleck) New Yorkera doa, betiko neska-lagunarekin (Bridger) ezkontzera. Baina patuak sorpresa ederra emango dio: bidaian, Sarah (Sandra Bullock) ezagutuko du, emakume bizi-bizia. Sarah haren bidelaguna izango da. Bidaian hainbat arazo sortuko zaizkie, eta denak konspirazio baten itxura hartuko du Ben ezkontzara irits ez dadin. Iparraldean aste honetan estreinatu da. ***Baiona (Vauban, Marine)***.

■ **MISTERCOOL.** Hong Kong, 1999. Zuz.: Samo Hung. Chan zerbitzari otzana da itxuraz, baina mafia

ren **la Ira: Carrie II:** 17:30 - 20:00 - 23:00. **10 razones para odiarte:** 16:30 - 18:30 - 20:30. **Notting Hill:** 17:15 - 20:00 - 22:45. **Vampiros:** 23:00. **La momia:** 17:15 - 20:00 - 22:45. **Ru-grats:** 17:30. **Matrix:**19:45 - 22:45.

GOLEM (YAMAGUCHI). **Vera-no de corrupción** 20:00 - 22:45. **Lisboa:** 18:30 - 20:30 - 23:00. **Martha conoce a Frank, Daniel y Laurence:** 18:30 - 20:30. **Cuarteto de La Habana:** 16:30 - 18:30 - 23:00. **Se buscan Fulmontis:** 17:30 - 20:30. **Flores de otro mundo:** 16:30 - 18:30 - 23:00. **Hotel room:** 20:30. **Finales de agosto principios de setiembre:**22:45. **La manzana:** 16:30 - 18:30.

OLITE. **Virus:** 17:30 - 20:00 - 22:45. **Beowulf:**17:30 - 20:00 - 22:45. **Juego de Campeones:** 17:30 - 20:00 - 22:45. **Mamá preséntame a papá:** 20:00. **Manolito gafotas:** 17:30. **The Matrix:** 22:45.

PRINCIPE DE VIANA. **Notting Hill:** 17:30 - 20:00 - 22:30. **The Mummy:** 17:30 - 20:00 - 22:30. **Unos peques geniales:** 17:30 - 20:00.

LIZARRA

LOS LLANOS. **Notting Hill:** 17:00 - 20:15 - 22:45. **Matrix:** 17:30 - 20:15 - 22:45. **Flores de otro mundo:** 20:30 - 22:45. **Mi marciano favorito:** 17:00 - 20:45.

TUTERA

VERSALLES. Alguien como tú: 20:15 - 22:45.

CINEMAX. **The Matrix:** 17:00 - 20:00 - 22:30 01:00. **Notting Hill:** 17:00 - 20:00 - 22:30 - 01:00. **Tarzán y la ciudad perdida:**16:00 - 18:00 - 20:15 - 22:15 - 01:00. **Alguien como Tú:** 16:00 - 18:00 - 20:15 - 22:15 - 01:00. **Unos peques geniales:**16:00 - 18:00. **Se buscan Fulmontis:** 20:30 - 22:30 - 01:00. **La momia:** 17:00 - 20:00 - 22:45 - 01:00. **Vampiros:**16:00 - 18:00 - 20:15 - 22:45 - 01:00. **Si quiero:** 16:00 -18:15 - 20:30 - 22:45 - 01:00. **La Ira Carrie II:**16:00 - 18:15 -20:30 - 22:30 - 01:00.

NAFOARROA BEHEREA

DONIBANE - GARAZI

VAUBAN. **Combat absolu:** 21:30 . **Mulán:** 15:00 - 19:15.

ZUBEROA

MAULE

MAULE BAITHA. **Matrix:** 21:00.

horoskopoa

✍ *Uxue Agirre*

A R I E S
marboak 21 - apirilak 20

Barre egitea ona da, baina euli bat pasatu dela eta barrezka hastea ere...

T A U R U S
apirilak 21 - maiatzak 20

Musika gauza ederra da, baina zuk entzuten duzuna zarata baino ez da.

G E M I N I S
maiatzak 21 - ekainak 20

Tira, ez zaite txikierengatik haserretu, ez du eta merezi.

C A N C E R
ekainak 21 - uztailak 20

Oporrak hartu dituzula eta ez duzu agurtzeko astirik ere izango? Hori da presa, hori!

L E O
uztailak 21 - abuztuak 23

Irailean dituzula oporrak eta kexuka? Abuztuan elkarren gainean ibiltzea ez da hobe

V I R G O
abuztuak 24 - irailak 23

Norbait zuk otordua prestatzeko zain badago, gose pixka bat pasatu beharrean da.

L I B R A
irailak 24 - urriak 23

Atzo, gaur, bihar... beti parrandan. Horrela bai, ederki bizi daiteke.

S C O R P I U S
urriak 24 - azaroak 23

Batere oporrik hartzeko asmorik ez? Tira, dirua gauza ederra da, baina gastatzeko.

S A G I T T A R I U S
azaroak 24 - abenduak 23

Uda, uda... abuztua gainean da, eta uztaila akordatzera-ko joan zaizu. Ireki begiak!

C A P R I C O R N U S
abenduak 24 - urtarrilak 20

Normala da arropa batzuk gustukoago izatea, baina beti berdinak ibiltzea ere...

A Q U A R I U S
urtarrilak 21 - otsailak 18

Gaur ez zabilzta ganora handiz, baina gauerako espabilatuko zara berriro bai...

P I S C I S
otsailak 19 - marboak 20

Ederki dakizu hizketan, baina zu ere, ezagutu beharrekopieza zara.

efemerideak

Inazio Loiolakoa hil zen

1556. urteko uztailaren 31n hil zen. Erroman, Inazio Loiolakoa, Bizkaia eta Gipuzkoako patroï nagusia. Azpeitian jaio zen, Loiola auzoan, 1491. urtean. 1521ean Iruñeko borrokan zauritu zuten, eta bere etxean sendatzen zegoen bitartean erabaki zuen bere bizitza aldatu eta Jainkoaren zerbitzura ipintzea. 1540an Jesusen lagundia sortu zuen. 1622an santu egin zuen Paulo V.a aita santuak.

1954. Donostiako Lehenengo Zinemaldia amaitu zen.

SANTUAK

Inazio Loiolakoa, Iñaki.

Araba

GASTEIZ. 09:00-22:00: ARRIETA, Valentin Foronda zidorra, 24. ESTIBARIZ, Txile kalea, 5. DE BENITO, Herrandarren kalea, 82. *Gau*ez: GONZALO-BILBO, Posta kalea, 34.

LAUDIO. *Gau eta egun:* CARLOS FUERTES, Viña Vieja kalea, 9. 09:00-13:30: ANA FUERTES, Kamaraka, 4.

AMURRIO, ARTZINIEGA, AIARA, URDUÑA. *Gau eta egun:* CACERES, Udalexe Plaza, 19 (Aiara).

Bizkaia

BILBO. *Egunez:* DOMINGUEZ, Maria Diaz Harro, 9. GUENETXEA, Autonomia kalea, 41. LI-NAZA, Heliodoro de la Torre kalea, 11 (Deustu). SCHAAFSMA, Olabeagako Kaia, 23 (Olabeaga). DE LA TORRE, Sendeja kalea, 7. UNZETA, San Frantzisko kalea, 34. 22:00*etatik aurrera:* ARIETA-ARAUABEÑA, Agirre Lehendakariaren Etorbidea, 1. EGIRAUÑ, Hurtado Amezaga, 10. DE LA TORRE, Sendeja kalea, 7.

ARRATIA. *Gau eta egun:* GOIKOETXEA, Ugarna, 33 (Dima).

BARAKALDO. *Gau eta egun:* SENDINO, Aragon kalea, 3.

BASAURI. *Gau eta egun:* BEASKOA, San Antonio kalea, 7 (Etxebarri). EGILEOR, Agirre Lehendakaria, 51.

BERMEO, MUNDAKA. *Gau eta egun:* ETXEBARRIA, Goikoa, 49 (Mundaka). **DURANGALDEA.** *Egunez:* BALENZIAGA, Berrio-Otxoa kalea, 12 (Elorrio). *Gau*ez: MUJICA, Andra Mari kalea, 9 (Durango).

ERANDIO-TXOIERRI. *Gau eta egun:* TELJELO, Jose Antonio Agirre Plaza, 8 (Erandio).

GALDAKAO. 09:00-22:00: UZELAI, Loiolako Inazio, 14

GERNIKA, BUSTURIA, FORUA. *Gau eta egun:* ELEJAGA, Aita Luis Villasant

21.

GETXO. *Gau eta egun:* ITURRIAGA, Andres Cortina kalea, 20 (Algorta).

LEIOA. 09:00-22:00: RUIZ-ÓRTEGA, Artaza kalea, 8 (Neguri-Gane).

LEKEITIO-EA. *Gau eta egun:* ARRIE-

TA, San Cristobal plaza z/g.

MEATZALDEA. *Gau eta egun:* MARTIN, Mendialde, 15 (Urtuella).

MUNGIALDEA. *Gau eta egun:* BOYRA, Concor-

dia kalea, 10 (Mungia).

ONDARROA, MARKINA, BERRITUA.

Egunez: ARTETXE, Coen kalea, z/g (Markina).

*Gau*ez: URRUNZUNO, Kantxope, 12 (Ondar-

roa).

PORTUGALETE, SANTURTZI, SESTAO. *Gau eta egun:* EGUSKIAGIRRE, Maria Diaz Haro, 1

(Portugalete). 09:00-13:30: SUAREZ BARZENA,

Iparragirre etorbidea, 29 (Santurtzi). GOMEZ

ITURRIAGA, Gran Via, 3 (Sestao).

URIBE-KOSTA. *Gau eta egun:* GOMEZ VALCAR-

CEL, Lapurdi kalea (Urduliz).

ZORNOTZA. *Gau eta egun:* GOIRIA, Sabino

Arana, 6.

Gipuzkoa

DONOSTIA. 09:00-22:00: GOROSTEGI, Urbieta

kalea, 2. AZPEITIA, Trento kalea, 10 (Ondar-

re)ta). GARMENDIA, Zumriola etorbidea, 22 (Gros).

EGURROLA, S. Pedro kalea, 2 (San Pedro).

*Gau*ez: ETXEBERRIA, Txurruka kalea, 5.

ANDOAIN. *Gau eta egun:* DIAZ, Kale Nagusia,

19.

ARRASATE. *Gau eta egun:* CORCUERA, Aranba-

rrí Maisuaren kalea.

AZKOITIA, AZPEITIA. *Egunez:* BERISTAIN, Ur-

bitarte auzunea, 3 (Azpeitia). *Gau eta egun:* GI-

SASOLA, Jandonianiz, 6 (Azkoitia).

BEASAIN, ORDIZIA. *Gau eta egun:* URBIZU,

Kale Nagusia, 8 (Beasain).

BERGARA. *Gau eta egun:* GUALLAR, San Anto-

nio, 5.

VILLABONA, ANOETA, IRURA, ASTEASU, ZI-

ZURKIL. *Gau eta egun:* MORANT, Zabalarreta,

1 (Tolosa).

DEBA, MUTRIKU. *Gau eta egun:* BARRERA,

Lersundi, 20 (Deba).

EIBAR, ERMUA. *Egunez:* LARRAMENDI, Fer-

min Calbeton, 19 (Eibar). *Gau*ez: ARANBURU,

Gipuzkoa etorbidea, 46 (Ermua).

ELGOIBAR, SORALUZE, MENDARO. *Gau eta egun:* BIDASOLO, San Frantzisko, 48 (Elgoi-

bar).

ERRENTERIA, LEZO, PASAIA. *Egunez:* IRI-

GOIEN, Parke kalea, 25 (Errenteria). *Gau*ez:

PAGES, Biteri kalea, 11 (Errenteria).

ESKORIATZA, GATZAGA. *Gau eta egun:* ITU-

RRALDE, Mitarte kalea, 18 (Aretxabaleta).

HERNANI, URNIETA. *Egunez:* IRIGOIEN, Elka-

no kalea, 2 (Hernani). *Gau*ez: DIA

telebista ♦ irratia

Euskal aktoreek egindako umorea ikusgai 'Hau duk umorea' saioan

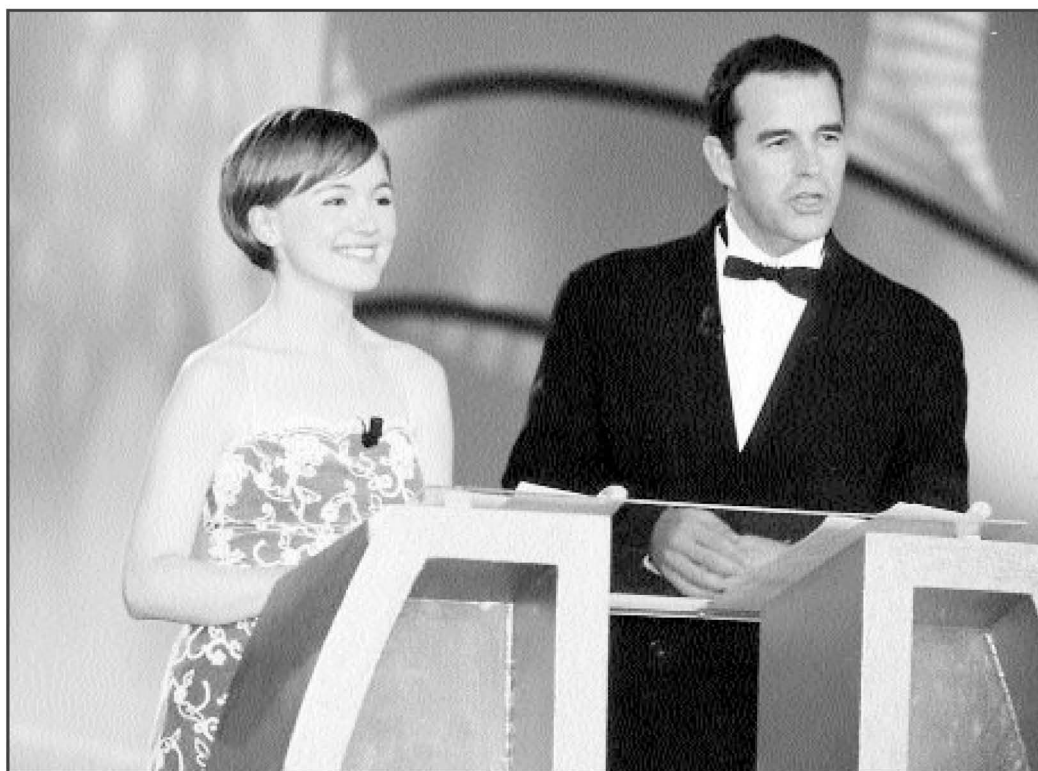
Joseba Apaolaza eta Nagore Aranburu ariko dira aurkezle lanetan

Erredakzioa / Donostia

Datorren astelehenetik aurrera, Euskal Telebistak umore saio berria izango du, gaueko 22:10etik aitzina. Izan ere, euskal harrobiko antzezleek egindako *sketch* dibertigarriak estreinatuko dira astero. Horretaz gain, atzerrian egindako ekoizpenek ere izango dute euren tarte *Hau duk umorea* saioan.

JOSEBA APAOLAZAK eta Nagore Aranburuk aurkeztuko dute *Hau duk umorea* eta Euskal Herriko aktoreek egindako umorea izango du ardatz. Anjel Alkainek, Mila Mendizabalek, Boni Alegriak, Jaione Albenizek eta Aingeru Mayorrek egoera bitxiak eta entretenigarriak sortuko dituzte, ikusleak barre egin eta une atseginak igaro ditzan. Telebistan estreinakoz agertuko diren *sketch*-ak izango dira, Euskal Herrian eginak, euskarazko gidioak erabiliz.

Saioak astelehenetan aurkeztuko duen umore entsaladan atzerrian egindako ekoizpenak ere izango dira ikusgai. Etxean grabatutako bideoek, zenbait xelebrekerik eta *sketch*ek osatuko

Saio entretenigarri eta freskagarria izango da, eta argi eta kolorez betetako platoa izango du.

dute honako atal hau. Saio entretenigarri eta freskagarria izango da.

Estudioetatik at ere aterako dira Euskal Telebistako kamerak, eta horretan buru-belarri arituko dira Antonio Mendiluze eta Ana Isabel Anitua. Bikoteak Ordiziako asteazkeneko azokan eta Bermeoko arrain merkatuaren egunean bizi izandako egoera bitxiak

izango dira ikusgai kasu honetan.

Kaleko jendearekin solasean

Kamera ezutuaren antzeko zerbait ere izango da, hau da, bi aktoreek kaleko jendearekin jolastuko dute, kamerak atzean dituztela adierazi gabe; gertaera harrigarriak aurkeztuko

dituzte, batetik bestera dabilzan herritarrak egoera xelebreetan inplikatur. Iritzi kontrajarrien atala ere izango da; gai bati buruz duten iritzia eskatuko diete herritarrei, baina azkenean, haiek nahastea besterik ez dute lortuko.

Horiek guztiak ikusteko parada eskainiko du euskal kateak, etzitik aurrera, astelehenero, gaueko 22:10ean.

laburrean

Hasi da ETB2ko 'Señorio de Larrea' telesailaren filmaketa

Arabako Errioxan aktore, zuzendari, telebista kamera... ugari izango da uda honetan. Izan ere, Euskal Telebistaren bigarren kateak telesail berri bat eskaintzeko asmoa dauka irailetik aitzina, eta Oion, Samaniego eta Biasteri izango dira kokagunetako batzuk. *Señorio de Larrea* darama izenburutzat, eta mahastiakin erlazonaturik dagoen sendi bati buruzkoa da. Maitasuna, gorrotoa, bekaizkeria eta beste hainbat kontu jorratuko dira hirurogeita sei ataletan zehar. Aktore dezente ariko dira lanean, eta horien artean edertasunaren erreginak diren zenbait emakume ere izango dira, Lorena Bernal eta Ines Sainz, besteak beste.

Pirinio Atlantikoetarik subentzia jaso du ETBko 'Iparraldea' emankizunak

Pirinio Atlantikoetako Kontseilu Nagusiak 100.000 liberako diru laguntza ematea erabaki du *Iparraldea* emankizunaren sustengatzeko —Euskal Telebistak eskaintzen du larunbat goizetan—. Kontseilu nagusiak emankizunaren izaera elebiduna eta Pirinio Atlantikoetako ekimeneri buruz egiten duen promozioa azpimarratu nahi izan du laguntza honekin.

TVE1eko 'Lo tuyo es puro teatro' uda honetan biran diren taldeengana hurbilduko da azken saioan

TVEk antzerkigintzari eskaintzen dion saioak agur esango du gaur iraila arte. *El abanico* antzezlanak ikusteko parada izango da azken saioan. Gainera, uda honetan biran diren hainbat taldeengana hurbilduko dira, hilabete hauetan hainbat txokotan dabilzan antzerkilarien erreposo bat eginez. Gonbidaturen bat ere izango da, Nacho Guevara, hain zuzen. Otsailaren hamahiruan hasi zen antzerkigintzaren inguruko saioa, eta harrera ona izan du ikusleriaren artean.

txoritxoari mokoka ♦ Sara Lostau

ASPALDI huntan ez nabil batere ongi. Etxean usaian baino denbora gehiago ematen ari naiz. Eta etxean izanki, tentaldian naiz erori. Bai, bizpahiru aldiz telebista ikusten egon naiz. Eta, ai mai-teok, aieruz baizik ez nekiena nire begiekin frogatu ahal izan dut.

Besteak beste (eta luze joko luke beste horietan sartzeak), ETBren arte, artista eta ikusleekiko errespetu falta ezinago handia pairatu behar izan dut. Aski ezagunak diren eskasiak eta kretinakeriez bestalde, filmak ematen dituztenean, ezeingo kriteriorik gabe mozten dituzte, maiz, publizitatearen karietara. Horretan ere espainiar doan ildoari zintzo baino zintzoago darraie. Maku-rrago oraindik bukatu ondoko kredituak sistematikoki dituzte mozten,

Artearekiko eskubideak telebistan ments

pelikularen klimax, xehetasunak, eta gainerakoa ezabatuz (artelanaren barneko atalak).

Ikusleari laidio eta iseka egiteaz gain, egile eta bere obrarekiko errespetu falta izateaz gain, ilegaltimoa da eta ilegala.

Dei ozena dagit, beraz, autoreen eta ikusleen eskubideez arduratzen den elkargoren bat ohar dadin, eta, ondorioz, artearekiko legea ezarrarazi dezan, gure diruz eta borondatez izanagatik ere, gurea ez den telebista horretan.

Eta baldin eta halako elkargo batek eskua sar ahal baleza afera huntan, eskatu egingen nioke ideien jabego eta

erabilpenen eremuetaraino joan dadin. ETBren baitan eta hornitzaileenetan, leize beltzak bailiran, besteren ideien ebaste eta erabiltzez lotsagabeki profitatzen direnak loratzen baitira.

Hori dena ez legoke erran beharrik, berez beteko liratekeen gizalegezko arauak lirateke, baldin eta gutienezko kultura maila eta gizatasuna balituzte. Hori eduki ezean, herriarekiko sintonian egotea, zabalean entzuteko eta zuzentzeko prest, nahikoa atarramentu zatekeen. Baina tokitan!

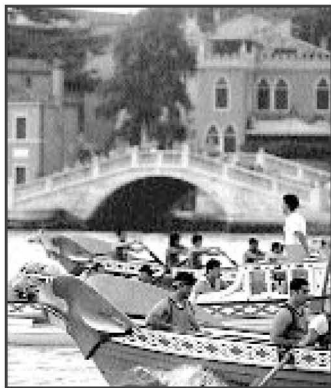
Ohartu orduko, lagunak, ETB hori munstrokeria gaitza bilakatu zaigu. Garestiegi gainerat, ekonomikoki, kulturaliki... Hasi beharko zaio herensugeari oldartzen, agudo eta serio, aski osuntsu biziraunen badugu.

telebista ♦ irratia

Estropadak asteburuan

ETB1 • 19:00etan

Ondarroako bandera zuzenean eskainiko du gaur ETBk. Bihar Hondarribikoa eskainiko du, eta Getxokoaren laburpen zabala 12:45etatik aurrera.

Mohamed VI.a 'Informe Semanal'-en

TVE1 • 21:45etan

Marokoko errege berriari buruzko erreportajea eskainiko du *Informe Semanal*-ek. Izenburua *Marruecos sin Hassan* da.

'Tiempo de danza'

La2 • 01:30etan

Saio honek 13 atal izango ditu, eta lehengo seiak baletari buruzkoak dira. Dokumental honen zuzendaria J. L. Lopez Enamorado da.

TVE1

07:25: ¡Sábado fiesta!
10:05: Todo en familia.

13:50

Cartelera

Magazina.

14:30: Corazón, corazón.
15:00: Telediario-1. Albistegia.
15:30: El tiempo.
15:35: Zinema.

Solo falta el asesino.

Zuzendaria: Eugene Levy. Aktoreak: John Candy, James Belushi. 1991.
17:30: Cine de Barrio.

La gran aventura de los Parchis.

Zuzendaria: Adrian Quiroga. Aktoreak: Los Parchis, Javier Portales. 1982.
21:00: Telediario-2. Albistegia.

21:30: El tiempo.
21:35: Informe semanal.

23:00: Noche de fiesta.
02:30: Noticias.
02:35: Zinema.

Dioses de Bambu y Karate.

Zuzendaria: Cesar Gallardo. Aktoreak: James Iglehart, Shirley Washington. 1974.

04:05: Zinema.

Escuadra antigangsters.

Zuzendaria: Bruno Corbucci. Aktoreak: Tomás Milian, Enzo Cannavale. 1979.

LA 2

06:00: Euronews.
08:00: El escarabajo verde.
08:30: Nuestras islas.
09:00: Cita con la tierra.
09:30: Agrosfera.
10:30: En otras palabras.
11:00: Ciudades perdidas.
12:00: Los conciertos de La2.
13:00: Estadio 2.

Igeriketa, bela, urezko motoak, motoziklistak, windurf, joko panamerikarrak, hipika.
18:00: Tierra de Toros.
18:30: PC adictos.
19:00: Código Alfa.
19:30: El placer de ser cerdo.
20:25: Panorama.
21:30: Amazonia mágica.

22:00

Lo tuyo es puro teatro

Antzerkia.

00:55: Tiempo de danza.

01:55: Zinema.

Bagdad.

Zuzendaria: Charles Lamont. Aktoreak: Maureen O'Hara, Paul Christian. 1949.

03:15: Zinema.

Las joyas del diablo.

Zuzendaria: Jose Maria Elorrieta. Aktoreak: Michele Torr, Donald Lautrec. 1969.

04:35: Amaiera.

TF1

05:55: Le destin du docteur Calvet.
06:15: Embarquement porte n°1.
06:45: Shopping a la une.
07:30: Televitrine.
08:00: Téléshopping.
08:45: Météo.
08:50: TF! Jeunesse.
10:20: Cinq sur 5!
11:15: Les vacances de l'amour.
12:05: Météo.
12:15: Le juste prix.
12:45: A vrai dire.
12:55: Trafic infos.

13:00: Le journal.
13:25: Reportages. Marnies miss: La France aussi.
13:55: Macgyver. Telesaila.
14:50: Alerte a Malibu. Telesaila.
15:45: Flipper. Telesaila.
16:35: Video gag.
16:50: Dingue de Toi.
17:15: Hercule. Telesaila.

18:05: Manatea, les perles du pacifique.
19:05: Beverly Hills.
20:00: Le journal.
20:50: Walker Texas Ranger. Telesaila.
21:45: V.I.P. Telesaila.
22:35: L.A. Docs.
23:30: Telefilma.

Seduction coupable.
Zuzendaria: Jim Wynorski. Aktoreak: Andrew Stevens, Morgan Fairchild.

01:05: Formula 1.
01:40: Formule foot.
02:15: TF1 nuit.
02:30: Très chasse.
03:25: Reportages.
03:50: Histoires naturelles.
04:40: Musique.
05:00: Histoires naturelles.

FRANCE 2

06:00: Anime tes vacances.
08:00: Warner Toons.
08:50: Coups de soleil et crustacés.
11:05: Sur la vie d'une mère. Telesaila.
11:35: Les z'amours.
12:15: Pyramide.
12:45: Point route.
13:00: Le journal.
13:30: Consomag.
13:35: Les mystères du corps humain.
14:30: Le monde du National Geographic.
15:25: Samedi sport.
18:55: Fous d'humour.
19:55: Tirage du loto.
20:00: Le journal.
20:40: Météo.

20:55

Fort Boyard

Ikuskizuna.

22:45: Norma. Opera.
01:30: Le journal.
01:50: Secret bancaire. Telesaila.
02:40: Mezzo l'info.
03:10: Les Nouveaux Mondes.
03:50: Les Pionniers de l'espace. Dokumentala.
04:20: Oh! Les Villes d'eau!
05:00: Un cas pour deux. Telesaila.

FRANCE 3

06:00: Euronews.
06:45: Les Minikeums.
10:20: L'hebdo de rfo.
10:50: La croisière s'amuse.
11:50: Grands gourmands.
12:20: Le 12-13.
12:55: Méditerranée.
13:25: Les dossiers de l'histoire.
14:20: Destination pêche.
15:15: Keno.
15:20: Hors la ville.
14:45: Comme un dimanche.
16:10: Oceanox.
16:45: Les chroniques d'en haut.
17:20: Qui a tué le juge falcone? Dokumentala.
18:20: Questions pour un champion.
18:50: Le 19-20.
20:05: Strip-tease.
20:40: Tout le sport.
21:00: Telefilma.

Sa dernière lettré.
Zuzendaria: Serge Meynard. Aktoreak: Marc Jolivet, Jean-Baptiste Begny.

22:35: Soir 3.
23:00: Omerta, la loi du silence. Foiletoia.
01:15: Notes de voyage.
02:00: Festival de Confolens.
02:35: Amaiera.

A 3

06:30: Sirenas. Telesaila.
07:15: Sally la maga.
07:35: Club Megatrix. Haurrentzako saioa.
13:25: Paso a paso.
14:00: Padres forzosos. Telesaila.
14:30: El principe de Bel Air (Nafarroa). Telesaila.
14:30: Albistegia (EA-En).
15:00: Noticias. Albistekak.
15:30: El tiempo.
15:35: Zinema.

Difícil de olvidar.
Zuz.: Victor Sarin. Akt.: Polly Shannon, Tim Dutton. 1998.

17:25: Marea alta.
19:05: Waikiki.
20:00: Sagas.
21:00: Noticias. Albistekak.
21:40: Furor.
00:40: Estrenos españoles.

Dispara.
Zuz.: Carlos Saura. Akt.: Francesca Neri, Antonio Banderas. 1993.

02:45: Zinema.
Reunión de clase.
Zuz.: Michael Miller. Akt.: Gerrit Graham, Fred McCarren. 1982.

04:15: Televenta.

T 5

06:30: Albistegiak.
07:00: Tarzán.
07:20: Mi amigo el mapache.
07:40: Amigos del bosque.
08:00: Pasión por el judo.
08:20: Barney.
08:45: Sabuesos de Hollywood.
09:10: Beast Wars.
09:40: Ciak Junior.
10:00: Zinema.

Caddie Woodland.
Zuz.: Giles Walker. Akt.: Emily Schulman, Scanlon Gail. 1989.

12:00: El Zorro.
12:30: Walker.
14:30: Informativos Telesinco. Albistekak.
15:25: Zinema.

Rebelión en las aulas II.
Zuz.: Aktoreak: Sidney Poitier, Daniel J. Travanti. 1996.

17:30: Frontón.
Salaberria-Arretxe / Beloki II-Armentariz.

19:30: Los Smith.
20:30: Informativos Telesinco. Albistekak.
21:00: 50x15.
21:45: Un Millan de cosas.
23:00: Zinema.

Explosión inminente.
Zuz.: Mark Roper. Akt.: Bryan Genesse, Joe Lara. 1995.

01:00: Más que coches.
01:30: Zinema.

Carga maldita.
Zuz.: William Friedkin. Akt.: Roy Scheider, Bruno Cremer. 1977.

03:00: Infocomerciales.
04:30: La mujer prohibida.

M 6

06:00: M comme musique.
07:10: Filles a papas.
07:35: Studio sud.
08:05: Seuls au monde!
08:30: Joyeuse pagaille.
08:55: Samedi boutique.
09:35: M6 boutique.
10:30: Hit machine.
11:50: Graines de star tour.
11:55: Madame est servie.
12:25: Demain a la une.
13:25: Code quantum.
14:10: Le visiteur.
15:05: Les mystères de l'ouest.
16:00: Mission impossible 20 ans apres.
17:00: Crime traveller.
18:00: Mission casse-cou.
18:55: Les nouveaux professionnels.
19:50: Mieux vaut prévenir.
19:54: 6 minutes.
20:10: Plus vite que la musique.
20:45: Ciné 6.
20:50: La trilogie du samedi. Telesailak: Charmed/L'immortelle(21:45)/Buffy contre les vampires. (22:40).
00:30: Poltergeist: les aventuriers du surnaturel.
01:15: M comme musique.
02:15: Frequentar.
03:10: Plus vite que la musique.
03:30: Bob Marley at the Rainbow.
04:40: McCoy Tyner Quartet.
05:30: Culture pub.

CANAL + (e)

08:20: Golf: Birdie. 08:50: Pim, Pam, Plus. 10:50: Zinema: Solo en casa 3. 12:30: Del 40 al 1. 13:30: Montañas de ayer. Dokumentala. 14:30: Avance. Redacción. 14:35: Transworld sport. 15:30: Zinema: Conspiración. 17:40: Zinema: Las manías de mama. 19:20: Dawson crece. Telesaila. 20:00: El juego de las lunas. 20:30: Abierto en Canal. 21:30: Redacción Noticias. 22:00: Sigue soñando. Telesaila. 22:30: Zinema: Matame mucho. 00:10: Zinema: La boda de mi mejor amigo. 01:51: Erotip. 01:53: Zinema: Cafe Flesh. 04:03: Zinema: Box of moonlight. Txuria: negrita

CANAL + (f)

07:00: Le journal du golf. 07:25: Les superstars du catch. 08:10: Mammifères marins. Dokumentala. 08:40: Le journal des sorties. 09:10: Telefilma: Le compagnon du grand nord. 10:35: Zinema: Le clone. 12:05: Cyberculture. 12:30: Flash Info. 12:40: Hec, derrière la porte étroite. Dokumentala. 13:35: C'est ouvert le samedi. 14:05: Telefilma: Le ciel est un feu. 15:35: MacCallun. 17:15: Rex the runt. Telesaila. 17:20: Batman 2000. Telesaila. 17:45: Daria. 18:10: Seinfeld. 18:55: Flash Info. 19:00: Rions un peu... 20:05: Babyloñe ye-ye. 20:35: Samedi comédie. 22:05: Jour de foot. 23:00: Pétanque. 23:50: Maguinis, flic ou voyou. 00:35: Seinfeld. 01:15: Zinema: Face. 03:05: Zinema: Paradise road. 05:00: Surprises. 05:20: Zinema: Victory.

LA CINQ

03:00: Les ecrans du savoir. 04:30: Les grands documents de la cinquieme. 06:30: Cousin William. 06:45: 1914/1918 La grande guerre. 07:40: Ça tourne bromby. 09:00: Les écrans du savoir. 11:15: Silence, ça pousse! 11:30: Les couples légendaires. 12:00: La France aux mille villages. 12:35: Terres sauvages. 13:30: 100% question. 14:00: La vie au quotidien. 14:30: Le journal de la santé. 15:05: Sur les chemins du monde. 16:00: Appel d'air. 17:00: Jangal. 17:30: Va savoir. 18:05: Daktari. Txuria: negrita

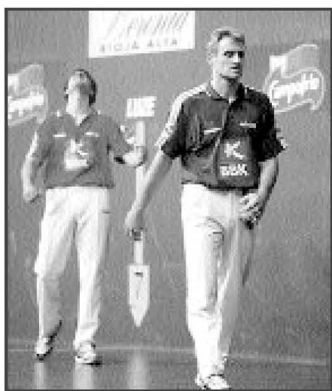
ARTE

19:00: Histoire parallèle. 19:50: Arte Info. 20:00: Le dessous des cartes. 20:15: The fast show (12/12). 20:45: Ethiopie. Dokumentala. 21:40: Métropolis. 22:40: Tous les garçons et les filles de leur âge. 23:50: Music planet. 01:55: Zinema: La fabuleuse aventure de Marco Polo. 02:40: Filme Laburra: Sang d'encre. 02:50: Amaiera. Txuria: negrita

Salaberria-
Arretxe/Beloki-
Armendariz

T5 • 17:30etan

Eskuz binakako partida erakargarria eskainiko dute gaur Zarauzko pilotalekutik: Salaberria-Arretxe / Beloki II-Armendariz.

gaurko filmak Ane Muñoz

■ CARGA MALDITA.

William Friedkin zinemagilearen sasoirik oparoena 70eko hamarkada izan zen, zinez. Izan ere, *The French Connection* eta *The Exorcist* bikainak ez ezik, hain ezaguna ez den film txukun hau ere garai hartan filmatu zuen. Henri-Georges Clouzot frantziarraren *Le salaire de la peur* maisulana izan zuen oinarri Friedkinek kasu honetan. Hego Amerikako hiri zikin eta triste batean, aberrira itzuli ezin daitezkeen lau gizon daude. Legeari ihesi dabiltzan lau galtzaile. Petrolio konpainia batek gizon ausartak behar ditu nitroglizerina garraiatzeko. Laukoteak, galtzeko ezer ez duenez, lan arriskutsu hori onartuko du.

■ EL LEON DEL DESIERTO.

Moustapha Akkad siriarak Gadaffiren diru laguntza erdietsi zuen Libia italiarren inbasiotik askatu zuen heroia nazionalaren balentriak luxuzko telefilm honetan ager zitzan. Anthony Quinn-ek jokatu zuen abertzale sutsu horren rola. Oliver Reed-ek, berriz, Libia zanpatu zuten italiar tropen buruarena. Abentura, historia eta drama oso era traketsean uztartzen dituen produktu merke eta iragankor bat besterik ez da.

■ BAGDAD.

Charles Lamont zuzendaria Abbott eta Costello umoregilearen luzimendu hutserako filmak sinatu izanagatik da ezaguna, batez ere. Hala eta guztiz ere, aipatu komedia tuntun hiorietan alferrik galdu aurretik, harribitxi bakan batzuk zuzendu zituen. *Bagdad* film bikaina ez bada ere, duina dela ezin ukatu. Antigualeko Turkian, tribu esanguratsu bateko burua erail dute. Haren alaba hiltzaileen artera iritsiko da eta mendekua hartu nahiko du. Maureen O'Hara da protagonista nagusia.

Peckinpah, desertuko
harea harrotuz

■ MAYOR DUNDEE. *The Wild Bunch* basaren zuzendariak Charlton Heston, Richard Harris, Jim Hutton eta James Coburn bildu zituen western txukun honetan. Charles Dundee majorraren rola jokatu zuen bertan Charlton Hestonek. Charriba indio errebeldeak hiru haur bahituko ditu eta Mexikon hartuko du babes. Dundee, ordea, jasotako aginduei muzin eginez, harrapatu arte jarraituko dio indio matxinatuari. Zenbait soldadu konfederatuk laguntza eskainiko diote Dundee yankiari askatasunaren truke. Peckinpah onenaren zigilua du.

Caddie Woodland

1989, Giles Walker 10:00 T5

Dundee Majorra

1964, Sam Peckinpah 15:15 ETB1

Rebelión en las aulas II

1967, James Clavell 15:25 T5

La chica del calendario

1993, John Whitesell 15:30 ETB2

Difícil de olvidar

1998, Victor Sarin 15:35 A3

Solo falta el asesino

1991, Eugene Levy 15:35 TVE1

El leon del desierto

1981, Moustapha Akkad 17:10 ETB2

La gran aventura de Parchis

1982, Adrian Quiroga 17:30 TVE1

Mc.Quade, el lobo solitario

1982, Steve Carver 22:20 ETB2

Explosión inminente

1995, Mark Roper 23:00 T5

Damned river

1989, Michael Schroeder 00:20 ETB2

Dispara

1993, Carlos Saura 00:45 A3

Carga maldita

1977, William Friedkin 01:30 T5

Hercules contra Roma

1964, Piero Pierotti 01:55 ETB2

Bagdad

1949, Charles Lamont 01:55 La2

Dioses de Bambu y Karate

1974, Cesar Gallardo 02:35 TVE1

Reunión de clase

1982, Michael Miller 02:45 A3

Las joyas del diablo

1969, Jose Maria Elorrieta 03:15 La2

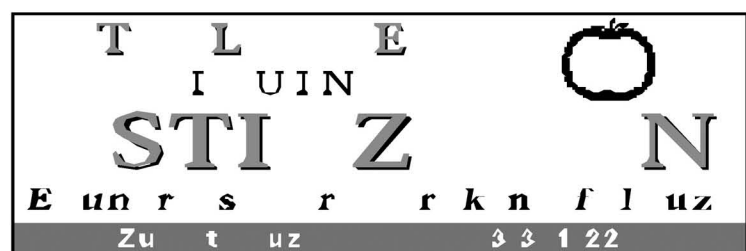
Escuadras antigangsters

1979, Bruno Corbucci 04:05 TVE1

Victory

1995, Mark People 05:20 C+(f)

♦ TXARRA ♦ ♦ ESKASA ♦ ♦ ♦ BALEKOA ♦ ♦ ♦ ♦ ONA ♦ ♦ ♦ ♦ ♦ BIKAINA

■ REBELION EN LAS AULAS II.

To Sir, with Love filmari gaztelaniazko izenburua jarri ziotenek Richard Brooks-en *The Blackboard Jungle* ederraren arrakastaren uhara aprobe txatu nahi zutela argi dago. Film biek deus gutxi dute komunean: eskola eta Sidney Poitier aktore afroamerikarra.

Erresuma Batuetan irakas-kuntzan urte asko igaro eta gero, Chikagora itzuliko da Thackeray historiako irakasle saiata. Bere ikasle berriak, baina, ez dira batere samurrak. Ahalegin handiak egin beharko ditu ikas dezaten. Gustura ikusten den film horietakoa da.

irratia ♦

Euskadi Irratia. Aldarte Onean saioan, Edurne Begiristainek eta Ander Txintxurretak aurkeztua, edadeko hiru lagunekin egingo dute solas, eta bi gai izango dituzte hizpide: zezenketak eta zarata. 11:00etan, Zeanuritik zuzenean, jai berezi baten berri emango dute. Otsemendi auzunean, karebia piztuko dute, karea antzinako eran egiteko. Horren inguruan antolatzen dute jaia. 11:40an, Martin Zulaika arraunlariarekin hitz egingo dute beraien bizimodu

gogorraren berri jakiteko asmoz. 12:15etan, Josune Mitxelena dermatologoak orinen eta melanomen berri emango du. Saioa bukatu aurretik Bizkaiko Ea herriko xelebrekerien gaineko erreportaia eskainiko dute.

Herri Irratia. Goizeko 08:00etan hasiko da *Goizean Goiz* irratsaioa. 08:30ak eta 09:00ak bitartean errosarioaren tartea izango da. Ondoren, J.A Pagolak komenta-

rioa egingo du, eta eguraldiaren berri eman ostean, Azpeititik meza eskainiko dute. Meza berezia izango da San Ignazio eguna dela eta. 13:30etatik 14:00ak bitartean kirol berriak ezagutzeko aukera izango da *La movida deportiva* saioan. Arratsaldeko lehen orduak musikak beteko ditu. Hasteko, *Aquellos maravillosos años* izango da entzungai, eta *Sector Pop*-ek jarraituko dio. Ondoren, Pasaiaiko eta Ondarroako estropadak eskainiko dituzte.

ETB 1

08:10: Rockazoka.

09:35: **Superbat.** Haurrentzako marrazki bizidun eta telesaila sorta 'Jetsondarrak', 'Ipar hai-zearen erronka', 'Elmer'.

10:30: **Meza santua.** Derioko San Isidro elizatik.

11:30: **Superbat.** 'Sinbad Gaztea', 'Hartz txiki', 'James Bond gaztea'. Zinea (marrazki bizidunak): 'Leo, oihaneko erregea'.

13:00: **Dokumentala.** Puma: Lion of Andes.

14:00: **Gaur Egun.** Albistegia.

14:25: **Burusoitxo.**

15:15: **Zinema.**

Dundee Majorra.

Zuzendaria: Sam Peckinpah. Aktoreak: Charlton Heston, Richard Harris. 1964.

17:20: **Goenkale esker 1.000.**

18:35: **Kirolaz Blai: Getxoko Nazioarteko zirkuitua (Txirrindularitza). Traineru estropadak (19:00etan).** Euskal Liga: Ondarroako bandera.

20:30: **Gaur egun.**

20:45: **Futbola: Lleida-Alaves.**

22:20: **Futbola: Lockeren-Athletic.**

00:00: **Izar Bila.**

01:15: **XXV. Nazioarteko Folklore Jaialdia.**

03:20: **Duplex.**

03:45: **Benta Berri.**

04:10: **Ikusgela.**

04:50: **Azken egunak.**

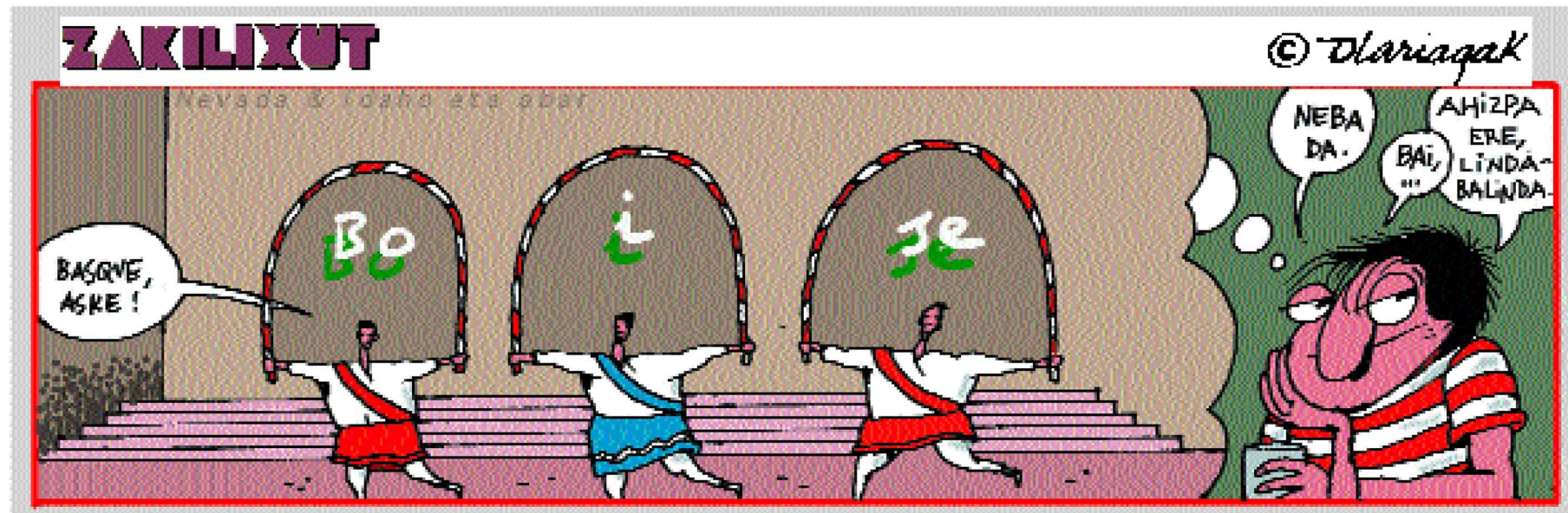
05:45: **Mr. Show.**

06:15: **Erpe leunak.**

06:45: **Urak handi.**

07:15: **Amama sukaldari.**

Ur s n r k t
5 2 7-EL I

On-ma-ni-pe-ne-hun

*Erritual batek
Esoterismoaren VI.
Aretoaren atek ireki
zituen atzo Donostian*

«ON-MA-NI-PE-NE-HUN» ari dira errepikatzen behin eta berriz biribil batean bildutako 15 bat lagun, begiak itxita, sakon gogoetatzen ari diren itxurarekin. Donostiako Miramar jauregiaren kanpoaldean, eguerdiko 12:00ak pasatxo dira. «Zer da, ama?», galdetu dio neskato batek amari. «Erritual bat da, umea», erantzun dio haurrari hatz erakuslea ezpaintedara eramanez, isildu egin behar duela iradokiz.

Esoterismoaren VI. Aretoa atek ireki zituen atzo. Eta erritual batek eman zion irekiera ofiziala hamar eguneko bilkurari. Juan Manzanera monje budistak egin zuen errituala.

Kazetari eta kamera ugari aurrean, biribil batean jarri zituen Manzanerak errituala egitera joandakoak. Bakoi-tzari intsentsu ale bat eman zion, eta errituala azaltzen hasi zen. Esan zenez, maitasuna da izpirituaren oinarria, munduan eta mundutik at dauden pertsonak dituzten botereak baino askoz ere indartsuagoa. «Zerbait pertsonak ehunka eta are milaka urtetan botere handia garatzen dute. Bada, pentsa ezazue, maitasun une bakar bat botere hori guztia baino askoz ere boteretsuagoa da», esan zuen

Goiko irudian Esoterismoaren Aretoan jarritako *stand* bat, eta eskuinean, irekiera ekitaldian egin zuten erritual budistaren une bat.

entzuten ari zirenen aurrean.

Ondoren, errituala aurkeztu zuen: lau pentsamenduen erritual budista, «Budak berak egindakoa», monjearen hitzetan. Lau sentimendu kanporatzean datza: maitasuna, errukia, poza eta berdintasuna. «Denok ditugu ezaugarri horiek barruan, lotan nolabait. Guk *mantra* bat —ekialdeko soinu bat— baliatuko dugu sentimendu horiek esnatu eta gure barrutik kanporatzeko eta zabaltzeko, hirira lehenengo, eta mundura gero», azaldu zuen.

Barrutik mundura

Azalpena eginik, errituala egiten hasi ziren bildutakoak, Manzaneraren gidaritzapean. Maitasunaren sentimendutik hasi ziren, eta *mantra* behin eta berriz errepikatu zuten (on-ma-ni-pe-me-hun), begiak itxita, maitasun sen-

timendua kanporatzearen, kanpai doinu leun batenn iribarre bihurrik.

Errukia, poza eta berdintasunaren sentimenduekin ere gauza bera egin zuten, monje budistaren hitzei jarraiki. Une batean, gazte ile luze bat pasatu zen errituala egiten ari zirenen ondotik, eta bota zuen begirada pentsatu zuenaren adierazgarria izan zen inondik ere: «Hauek jota zaudek!».

Baina ez daude jota, ez. Hamar egu-

netan datozen bisitariek zer ikusi eta zer entzun asko izango dute esoterismoaren aretoan: espiritismoaren nondik norakoak, bizi zaren etxea osasuntsua ote den, mineralen ezkutuko boterea, astrologia eta erlijioen inguruko kontuak, ametsen eta sinboloen irakurketak...

Inaki Petzarroman
DONOSTIA

